Č.j.0534/2018/ZSHKH

Školská rada schválila 29.8.2018

KOMPAS

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

OFICIÁLNÍ NÁZEV: KOMPAS 2 - ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DLE RVP
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ S PLATNOSTÍ OD 1. ZÁŘÍ 2018

DATUM PLATNOSTI: OD 1. 9. 2018

PŘEDKLADATEL: ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČÁSLAV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
HUSOVA 526, 286 01 ČÁSLAV
ŘEDITELKA ŠKOLY: Mgr. Bc. MARIKA JELÍNKOVÁ
E-mail: Marika.Jelinkova@zscaslav-husova.cz
Telefon: 327 312 833, FAX: 327 312 833
RED IZO: 600021769
IČO: 70836205
KOORDINÁTOR ŠVP: Mgr. JANA ČAPKOVÁ

ZŘIZOVATEL: KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE
ZBOROVSKÁ 11, 150 21 PRAHA 5 - SMÍCHOV

ZŠ HUSOVA ČÁSLAV
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Razítko školy: Podpis ředitelky školy:

1.1 MOTIVAČNÍ NÁZEV

KOMPAS

Kompas je zařízení , které pomáhá dojít k vytyčenému cíli.

S - senzomotorické činnosti
(výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova a pracovní činnosti)

SZ - společné zájmy
(multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech)

Z - Země
(prvouka, přírodověda, přírodopis, zeměpis, dějepis, vlastivěda, občanská výchova, chemie, fyzika)

JZ - já a Země
(environmentální výchova)

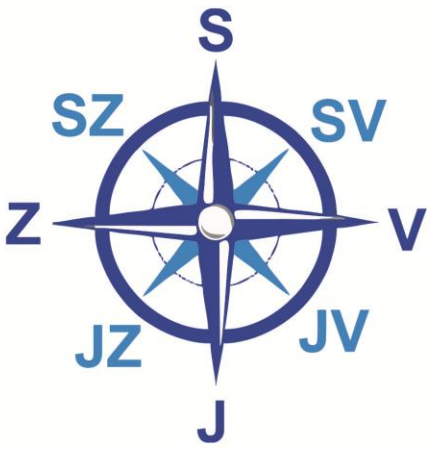

SV - sociální výchova
(osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana)

V - výpočty, vztahy
(matematika – aritmetika, geometrie, rýsování)

JV - já a veřejnost
(mediální výchova)

J - jazyk
(český jazyk a literatura , anglický jazyk, německý jazyk)

1.2 SEZNAM ZKRATEK

Čj	český jazyk	RVP	rámcový vzdělávací program	ČR	Česká republika
Aj	anglický jazyk	RUP	rámcový učební plán	EU	Evropská unie
M	matematika	ZV	základní vzdělání	př.	příklad
R	rýsování	LMP	lehké mentální postižení	PC	počítač
Inf	informatika	ŠVP	školní vzdělávací program	CD	kompaktní disk
Prv	prvouka	CČD	celková časová dotace	MC	magnetofon
Př	přírodověda	DČD	disponibilní časová dotace		
Vl	vlastivěda	MČD	minimální časová dotace		
D	dějepis	Ev	environmentální výchova		
Ov	občanská výchova	ŠD	školní družina		
F	fyzika	MPP	minimální preventivní program		
Ch	chemie	IT	interaktivní tabule		
P	přírodopis	ICT	informační a komunikační technologie		
Z	zeměpis				
Hv	hudební výchova				
Vv	výtvarná výchova				
Vz	výchova ke zdraví				
Tv	tělesná výchova				
Pč	pracovní činnosti				

1.3 OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE: *2*

1.1 MOTIVAČNÍ NÁZEV 3

1.2 SEZNAM ZKRATEK 4

1.3 OBSAH 5

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY *9*

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY 9

2.2 UMÍSTĚNÍ ŠKOLY 10

2.3 MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, TECHNICKÉ A JINÉ PODMÍNKY ŠKOLY 11

2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ 13

2.5 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU 14

2.6 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE, DLOUHODOBÉ PROJEKTY 15

2.7 TRADIČNÍ AKCE, ÚČAST, ÚSPĚCHY V SOUTĚŽÍCH 17

2.8 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY 17

2.9 ZÁJMOVÉ ČINNOSTI MIMO VYUČOVÁNÍ 19

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP *20*

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY 20

3.2 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 30

3.2.1 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S LEHKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM 31

3.2.2 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM 32

3.2.3 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM 32

3.2.4 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZÁVAŽNÝMI PORUCHAMI ŘEČI 33

3.2.5 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM 33

3.2.6 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S PORUCHAMI AUTISTICKÉHO SPEKTRA ... 34
3.2.7 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI CHOVÁNÍ ... 34
3.2.8 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ... 35

3.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ... 36
3.3.1 KOMPETENCE K UČENÍ ... 36
3.3.2 KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ ... 37
3.3.3 KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ ... 38
3.3.4 KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ ... 39
3.3.5 KOMPETENCE OBČANSKÉ ... 40
3.3.6 KOMPETENCE PRACOVNÍ ... 41

3.4 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT ... 42
3.4.1 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA ... 43
3.4.2 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA ... 46
3.4.3 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA ... 50
3.4.4 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA ... 53
3.4.5 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA ... 58
3.4.6 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH ... 61

4. UČEBNÍ PLÁN ... 63

4.1 UČEBNÍ PLÁN – I. STUPEŇ ... 63

4.2 UČEBNÍ PLÁN II. STUPEŇ ... 64

4.3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU ... 65
4.3.1 Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně ... 65
4.3.2 Poznámky k učebnímu plánu 2. Stupně ... 65
4.3.3 Pravidelné školní akce ... 66
4.3.4 Organizace výuky ... 67

5. UČEBNÍ OSNOVY ... 68

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ... 68
5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA ... 69

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK 128
5.1.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK- NĚMECKÝ JAZYK 148

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 159
5.2.1 MATEMATIKA 160

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE 201
5.3.1 INFORMATIKA 202

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT 212
5.4.1 PRVOUKA 213
5.4.2 PŘÍRODOVĚDA 237
5.4.3 VLASTIVĚDA 250

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST 263
5.5.1 DĚJEPIS 264
5.5.2 OBČANSKÁ VÝCHOVA 275

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA 289
5.6.1 FYZIKA 290
5.6.2 CHEMIE 303
5.6.3 PŘÍRODOPIS 312
5.6.4 ZEMĚPIS 331

5.7 UMĚNÍ A KULTURA 347
5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA 348
5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 368

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ 402
5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 403
5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA 413

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 467
5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI 468

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY 549

6.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ 549
6.1.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ 549
6.1.2 ZPŮSOBY HODNOCENÍ 550
6.1.3 KRITÉRIA HODNOCENÍ 551
6.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY (vlastní hodnocení školy) 552

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola Čáslav, příspěvková organizace, Husova 526/15, 28601 Čáslav (škola jako právnická osoba) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

V souladu s tím poskytuje žákům základní vzdělávání a výchovu v rozsahu obecně závazných právních předpisů, zajišťuje zájmové vzdělávání žáků ve školní družině a stravování žáků ve smluvní školní jídelně. Škola patří v rámci města ke školám menším. Jedná se o úplnou základní školu s 1. až 9. postupným ročníkem.

Školní družina má 1 oddělení.

Kapacita zařízení školy je stanovena takto: základní škola 60 žáků, školní družina14.

Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitel školy jmenovaný Radou Středočeského kraje na základě konkurzního řízení. Ředitel vystupuje jménem organizace, zastupuje ji při všech jednáních. Jeho základní pravomoci jsou vymezeny zejména § 164 a § 165 zákona 561/2004 Sb. Při své činnosti se ředitel řídí zákony, dalšími právními předpisy a dále směrnicemi a pokyny Středočeského kraje.

2.2 UMÍSTĚNÍ ŠKOLY

Budova školy je z roku 1923, kdy bývala pomocnou třídou obecné chlapecké školy.
Škola má výhodné postavení s ohledem na dojíždějící žáky, protože se nachází v blízkosti vlakového i autobusového nádraží. Dostupnost je velmi dobrá z okolních i vzdálenějších obcí.

Škola se nachází v Čáslavi - historickém městě s řadou památek. Město bylo založeno ve 13. století za vlády Přemysla Otakara II.
Dodnes je patrný jeho vnitřní gotický půdorys – centrální náměstí, kterému dominuje radnice pozdně barokního slohu. Církevní život byl spojen kostelem sv. Petra a Pavla. Stavba je raně gotická a byl do ní začleněn i románský kostel sv. Michala (dnešní sakristie).
Ojedinělou památkou je válcová Otakarova věž a mohutné hradby, které se dochovaly jako památka gotického opevnění francouzského typu, dnes ve střední Evropě zcela ojedinělá. Nesmíme opomenout novogotický Evangelický kostel, Mariánský sloup na náměstí, Židovskou synagogu, pomník Jana Žižky, památník „Žižkova síň“, budovu divadla, budovu muzea – nejstaršího venkovského muzea v Čechách.

Čáslav je nazývána městem mládeže a sportu. Je zde zastoupeno základní, střední a speciální školství.
V lesoparku Vodranty v jihozápadní části města se nachází sportovně rekreační oblast, navazující na zónu zeleně kolem Podměstského rybníka. Ve Vodrantech jsou fotbalová hřiště, lehkoatletický stadion, který nese jméno J. Kratochvílové a L. Formanové, běžecké tratě, tenisové kurty, skatepark, nově zrekonstruované koupaliště a lázně.
Další sportovní využití je možné v sokolovně a na víceúčelovém hřišti v Těsnohlídkově ulici.

Čáslav se může pochlubit i významnými občany a rodáky. Žil zde botanik F. M. Opitz, průkopník české muzeologie, K. Čermák, básník J. L. Quis, spisovatel J. Mahen a R. Těsnohlídek.
Tyto aspekty, které město skýtá, lze velmi dobře využívat k tematickým vycházkám, k projektům a jako názorné ukázky při výuce D, Ov, Vv.

2.3 MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, TECHNICKÉ A JINÉ PODMÍNKY ŠKOLY

Výuka probíhá v kmenových třídách a specializovaných učebnách – 2 pracovny Pč, 2 dílny pro práci se dřevem, kovem i plastem, hudebna, ICT učebna, multimediální učebna, cvičná kuchyň, tělocvična, která je využívána i ke společným akcím školy.

- V budově se nachází čítárna, kabinet učebních pomůcek, kabinet učebnic, kabinet Tv.
- Zázemí pedagogů tvoří sborovna a ředitelna, správní zaměstnanci užívají jednu místnost.
- Škola neprovozuje kuchyň s jídelnou, na obědy žáci docházejí s pedagogickým dohledem na ZŠ Žižkovo náměstí.
- Nemáme vlastní hřiště, využíváme areálu Vodranty.
- Školní pozemek také není v bezprostřední blízkosti školy.
- Kmenové třídy jsou vybaveny novými tabulemi – SMALT, které mohou současně sloužit i jako magnetické, což je výhodné pro názornou výuku.
- V hudebně je televizor, videorekordér a HI-FI soustava s CD a DVD. K vybavení patří i elektrické varhany, kytara a základní sortiment Orffova instrumentáře.
- PC pracovna má 10 PC, kde lze pracovat s výukovými programy pro oba stupně.
- Multimediální učebna je vybavena interaktivní tabulí, PC, videorekordérem, CD a DVD- zde realizujeme názornou a interaktivní výuku.
- Kabinet školních pomůcek poskytuje množství názorných pomůcek, nástěnné materiály i množství stavebnic a her.
- V kabinetě Tv je základní tělocvičné nářadí a náčiní. V poslední době se snažíme doplňovat tento kabinet i netradičními druhy náčiní.
- Čítárna disponuje množstvím titulů, které si mohou půjčovat žáci i pedagogové. Jedná se o beletrii, knihy encyklopedického charakteru a metodický materiál pro pedagogy.
- Učebny Pč, cvičná kuchyň a dílny také svým vybavením zabezpečují plnění cílů Pč.
- Ve sborovně jsou 2 PC, tiskárna, kopírka a 2 CD přehrávače, který mohou pedagogové využít k výuce. Každý vyučující má ve třídě magnetofon.
- K dispozici je digitální fotoaparát, kterým dokumentujeme společné i třídní akce, práci žáků.
- Vzdělávání žáků ve třídách 1. až 9. ročníku a poskytování standardních i nadstandardních služeb.
- Příznivé klima pro vzdělávání a rodinná atmosféra školy
- Aktivní přístup k hodnocení kvality vlastní výchovně vzdělávací činnosti
- Školní poradenské pracoviště - výchovný poradce a metodik prevence, speciální pedagog
- Individuální přístup k žákům, snížený počet žáků ve třídě

- Anglický jazyk od 3. ročníku, další cizí jazyk (německý) od 7. třídy
- Výuka informatiky od 5. ročníku
- Výuka plavání ve 2. a 3. ročníku
- Třídní, ročníkové a celoškolní vzdělávací projekty
- Celoškolní projektové dny
- Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- Nabídka sportovních aktivit a zájmových kroužků
- Možnost podílet se na práci žákovského parlamentu
- Zapojení do projektů vlastních, částečně nebo zcela organizovaných či realizovaných jinými institucemi
- Účast na kulturních a vzdělávacích programech pořádaných na úrovni města Čáslav
- Školní družina pro žáky I. stupně
- Osvojení pracovních dovedností, postupů a návyků využitelných v běžném životě (cvičná kuchyň s jídelním koutem a odpočinkovým prostorem, dílny pro práci se dřevem, kovem i plastem)
- PP v budově školy
- Využívání specializovaných učeben (pracovny pro výuku pracovních činností, učebna hudební výchovy, počítačová učebna, multimediální učebna)

2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Většina žáků patří do spádového obvodu školy. Žáci se sociálním znevýhodněním tvoří významný procentuální podíl.

Školu navštěvují také žáci, kteří docházejí nebo dojíždějí ze spádově větší vzdálenosti, protože jim vyhovuje rodinná atmosféra školy.

Ve škole se vzdělávají žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

- děti se zvýšenou impulzivitou a sníženou schopností soustředění
- děti s nerovnoměrně vyzrálou CNS
- děti s vývojovými poruchami učení těžšího stupně (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie)
- děti s výchovnými problémy
- děti s neurotickými poruchami
- děti zdravotně oslabené
- děti s lehkým mentálním postižením
- děti s poruchami komunikace

2.5 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor školy tvoří pracovníci, kteří jsou pro svou práci plně kvalifikovaní.

Feminizace pedagogických pracovníků je vysoce převažující.

Složení pedagogického sboru školy je stabilní.

Členové pedagogického sboru jsou zodpovědní, vstřícní, ochotní vyhovět, v maximální míře se vzdělávat, podporovat akce vedení školy, zapojovat se do projektu a mimoškolních akcí.

Garantem spolupráce vyučujících v jednom ročníku jsou třídní učitelé.

Každý pracovník má možnost uplatnit svůj osobní potenciál a své zájmy pro zkvalitnění vyučovacího, výchovného procesu a profilace školy.

Správce ICT – Mgr. Petra Šťastná
Výchovný poradce – Mgr. Lenka Švábová
Metodik sociálně patologických jevů – Mgr. Petra Němcová
Specialista pro environmentální výchovu – Mgr. Iva Čermáková
Koordinátor ŠVP - Mgr. Jana Čapková

2.6 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE, DLOUHODOBÉ PROJEKTY

- V současné době škola nerozvíjí žádný systematický projekt mezinárodní spolupráce.

- Naše škola je od 1. 6. 2013 zapojena do projektu „Odplouváme dál“ spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.
- V rámci projektu „Škola pro život“ byl vytvořeny následující sady digitálních učebních materiálů:

  - Jsme součástí přírody
  - Svět okolo nás
  - Poznáváme matematiku
  - Dobře čteme, správně píšeme

- Základní škola, Čáslav, Husova 526 zapojena do projektu Středočeského kraje „Modernizace škol zřizovaných Středočeským krajem“, který je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru (EHP).

- Cílem projektu je zkvalitnění podmínek vzdělávání ve školách prostřednictvím jejich modernizace multimediální didaktickou technikou a využívání znalostí a dovedností učitelů, které získali dalším vzděláváním v oblasti informačních a komunikačních technologií.

- Účastníme se školního recyklačního programu Recyklohraní, pořádaného pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kde v rámci programu vzděláváme žáky v oblasti třídění recyklace odpadů. Žáci aktivně vyplňují zasílané testy, kvízy, provádějí sběr tříděného odpadu ve škole (PET lahve, baterie, vybraná bílá elektrotechnika)

- Od 1. 3. 2011 se škola zapojila do projektu EU „Peníze školám“

- Od roku 2016 máme své zastoupení v projektu "Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro SO ORP Čáslav".

- Preventivní programy Městské policie Čáslav a preventivní program Hasičského záchranného sboru

- Vzdělávací projekty s vazbou na vzdělávací oblast Člověk a společnost
- Realizace krátkodobých a celoročních školních projektů, které dotvářejí obsah vzdělávání žáků, motivují je a podporují vzájemnou spolupráci pedagogů a žáků.
- Projekty doplňující preventivní strategii školy a školní ekologické projekty.
- Rozvojové vzdělávací projekty, v jejichž rámci probíhá vzdělávání pedagogů bez úhrady ze strany školy. Dosahuje se tak úspory finančních prostředků, které by jinak byly vynaloženy na vzdělávání pedagogických pracovníků.

2.7 TRADIČNÍ AKCE, ÚČAST, ÚSPĚCHY V SOUTĚŽÍCH

Mikulášská besídka, vystoupení jednotlivých tříd, prezentace hereckých, scénáristických schopností starších žáků v divadelních scénkách. Nadílka s Mikulášem, andělem i čerty.
Vánoční posezení u stromečku, pod stromečkem malé překvapení, ochutnávka cukroví, vyrábění vánočních přáníček a vyprávění o vánočních zvycích, tradicích, poslech koled.
Výstava výtvarných prací žáků naší školy probíhá každoročně v měsíci červnu, v prostorách tělocvičny. Je veřejně přístupná a žáci tak prezentují své práce z celého školního roku.
Cvičení v přírodě organizováno 2x ročně.
Návštěva školních představení v divadle Jana Ladislava Dusíka a kině Miloše Formana.
Sportovní tým naší školy byl úspěšný v Oblastním kole dopravní soutěže v Kolíně.
Výborných výsledků dosahujeme v okresním kole sportovních her mládeže.
Výtvarné práce našich žáků mají úspěchy ve výtvarných soutěžích (Vánoční malování, Příroda kolem nás, Kniha a já)
Realizujeme projektové dny a projektové hodiny – které jsou řízeny koordinátorem Ev, popřípadě s tématikou dopravní výchovy, PRCH pod vedením Mgr. Petry Němcové jako koordinátora PRCH. Témata jsou dle aktuálních příležitostí.

2.8 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Rodiče jsou o chování a prospěchu žáků pravidelně informováni prostřednictvím konzultačních hodin a třídních schůzek.
Informace jsou rodičům předávány prostřednictvím žákovských knížek, notýsků, využívána je elektronická komunikace.
Informace o škole, žácích, pedagogických pracovnících a akcích pořádaných školou jsou uveřejňovány na internetových stránkách: www.zs.caslav-husova.cz .
Od 1. 1. 2006 ve škole pracuje školská rada.

Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje (pracoviště Kutná Hora, Veselského 403)
Spolupráce se Speciálně pedagogickým centrem (pracoviště Kolín, Kutnohorská 179)
Spolupráce s Ambulancí dětské psychiatrie (pracoviště Pardubice, U Husova sboru 2012)
Spolupráce s Rodinným centrum (pracoviště Havlíčkův Brod, Dobrovského 2915)
Spolupráce s Městským úřadem v Přelouči, pracoviště OSPOD, (pracoviště Masarykovo náměstí 25, Přelouč)
Spolupráce s Městským úřadem v Čáslavi, odbor vnějších vztahů (pracoviště Náměstí Jana Žižky z Trocnova 1, Čáslav)
Spolupráce s Policií ČR se sídlem v Čáslavi.

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Školská rada řeší problémy týkajících se zejména návrhy školních vzdělávacích programů a jejich následnému uskutečňování, schvalování výročních zpráv o činnosti školy, schvalování školního řádu, schvalování pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, podílu na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy, projednání návrhu rozpočtu školy na další rok, vyjadřování k rozborům hospodaření a navrhováním opatření ke zlepšení hospodaření. Projednává inspekční zprávy České školní inspekce, může podávat podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy a návrh na vyhlášení konkursu na ředitele školy.

Žákovský parlament byl založený na naší škole v lednu roku 2018.
Žákovský parlament je skupina volených žáků jedné školy a je složen ze zástupců všech tříd.
Zástupce do žákovského parlamentu si volí každá třída sama. Žák. parlament se schází pravidelně 1x měsíčně s paní ředitelkou. Zástupci tříd sbírají od spolužáků ale i od učitelů informace o tom, co by mohli ve škole zlepšit. Na schůzkách řeší, jakým způsobem těmto nápadům vyjít vstříc. Spolužáky ve třídách pravidelně informují o své činnosti. Ze schůzky je pořízen zápis, který je uveřejněn na webových stránkách školy.

Školní poradenské pracoviště spadá do oblasti poradenských služeb ve škole. Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovným poradcem, školním metodikem prevence, školním speciálním pedagogem a jejich konzultačním týmem složeným z vybraných pedagogů školy. Za poskytování poradenských služeb odpovídá ředitel školy. Realizace pedagogicko-psychologického poradenství na škole je založena na vnitřním systému komunikace ve škole, na které se bude podílí ředitel školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogy. Standardní činnosti poradenských pracovníků školy zahrnují služby ,které jsou poskytovány žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Podmínkou pro poskytnutí školní poradenské služby nezletilému žákovi je informovaný souhlas jeho zákonných zástupců. Souhlasu zákonného zástupce není

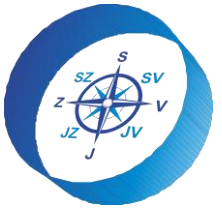

třeba v případech, kdy je ohroženo duševní nebo tělesné zdraví žáka nebo osob v jeho okolí a v případech, kdy soud požádá o psychologické vyšetření žáka. Každý z poradenských pracovníků školy má pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, učitele a rodiče. Ve svých konzultačních hodinách je poradenský pracovník pro uvedenou cílovou skupinu dostupný v prostorách, které jsou vyhrazeny pro poskytování poradenských služeb. Denní doba poskytování poradenské služby se řídí charakterem této sužby a potřebami žáků, rodičů a učitelů. Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňovány v souladu se zákonem č. 101/2000Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2.9 ZÁJMOVÉ ČINNOSTI MIMO VYUČOVÁNÍ

Pondělí	- výtvarné techniky (od 14:00 hod. do 15:00 hod)
Úterý	- zábavné aktivity s kostkami Lego (od 14:00 hod. do 15:00 hod)
Středa	- logické a společenské hry (od 14:00 hod. do 15:00 hod)
Čtvrtek	- hudebně pohybové aktivity (od 14:00 hod. do 15:00 hod)
Pátek	- kreativní tvoření a vyrábění (od 14:00 hod. do 15:00 hod)
Pátek	- kroužek sportovních a pohybových her (12.30 - 13.15 hod.)

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

„PROČ JSME A CHCEME BÝT?“

Chceme poskytovat vzdělání a zázemí žákům, kteří potřebují modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření.

Chceme jim dát možnost vyniknout, prosadit se a poznávat.

Chceme, aby u nás rozvinuli své schopnosti v prostředí téměř rodinném s menším počtem žáků ve třídách, ale o to větším individuálním přístupem.

Našim cílem je, aby od nás odcházeli žáci, kteří se budou schopni socializovat, dále se vzdělávat, komunikovat, reálně zhodnotit své možnosti na trhu práce, protože u nás se naučili:

- Chtít
- Poznávat sebe a okolní svět
- Jak na to
- Respektovat a být respektován

Vzhledem k tomu, že naši školu navštěvují žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními- žáci s LMP, ŠVP zpracována pouze minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření.

Jsme škola speciální

Tato charakteristika se může jevit jako zavádějící vzhledem k nově zavedeným názvům jednotlivých typů škol.
My tento pojem však musíme chápat ve smyslu nutně odlišného přístupu k žákům se sníženými rozumovými schopnostmi či jinak handicapovaným a ve smyslu využívání speciálních metod a postupů ve výuce.
Poskytujeme sice základní vzdělání, pojetí ŠVP však zohledňuje individuální limity dané konkrétní mírou postižení či znevýhodnění a její značnou diferenciaci v rámci jednotlivých ročníků.
Cílem je tedy dosažení co nejvyšší možné úrovně základního vzdělání s přihlédnutím k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků.

Jsme škola rodinná

Vzhledem k menšímu počtu žáků ve třídách panuje ve škole i v jednotlivých třídách „rodinná“ atmosféra. Každý vyučující zná dobře všechny žáky školy s jejich klady i nedostatky. Každý žák zná stejně dobře všechny zaměstnance školy. Mezi žáky pedagogy musí existovat pocit vzájemného respektu a důvěry. Žáci jsou vedeni k pocitu zodpovědnosti za „svou“ školu, podílejí se na její výzdobě a údržbě. Atmosféra školy je klíčová pro naplňování klíčových kompetencí, především pak kompetencí komunikativních a sociálních. Rodiče, pokud chtějí, mohou být plnohodnotnými účastníky dění ve škole.

Jsme škola otevřená

Otevřenost chápeme nejen jako zpřístupnění informací o škole směrem ven, ale i jako permanentní otevření se informacím, novým trendům, podnětům, metodám a spolupráci s veřejností, organizacemi a institucemi. Na webových stránkách se může veřejnost dozvědět, co vše děláme. Naši pedagogové si soustavně rozšiřují své obzory o nové postupy a metody formou vzdělávacích akcí, kde je možnost načerpat nové, ale také vyměnit si zkušenosti, které jsme v průběhu své praxe získali my. Naši žáci mají možnost vybrat si ze zájmových kroužků, což má prokazatelný preventivní význam v oblasti sociálně patologických jevů, neboť dětem otvírá a naznačuje možnosti aktivního a smysluplného využívání volného času.

Jsme škola respektu a tolerance

Jsme přesvědčeni, že nejužitečnějším přístupem ke zdolávání obtížných úkolů je takový vztah mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem, v němž není nikdo z nich důležitější, v němž jeden respektuje druhého. Ve vzdělávacím procesu nejde jen o vědomosti, dovednosti a výkony, ale také o postoje, názory a hodnotovou orientaci. Je naší povinností být vzorem příkladného chování k druhým, vzorem pro respektování jejich osobnosti a uznávat je „takové, jaké jsou“. Pokládáme za velmi důležité, aby se v průběhu školní docházky nestálé, mnohdy povrchní vztahy mezi spolužáky proměňovaly na skutečně partnerské se vzájemnou ohleduplností, tolerancí, ochotou druhému pomoci a povzbudit ho, schopností spolupracovat, ale i zvládat konflikty.
Chceme, aby naše děti pochopily nepřijatelnost sociálně patologických jevů.

Jsme škola pro skutečný život

Lidé s jakoukoli formou postižení jsou vždy ve svém životě určitým způsobem znevýhodněni vůči ostatní populaci.
Ne jinak je tomu u našich žáků. Našim cílem je toto znevýhodnění v co největší míře eliminovat a co nejlépe připravit děti pro vstup do reálného života. Kromě přípravy na zvládání běžných i náročných životních situací je to především jejich nasměrování a motivace k dalšímu vzdělávání. Žáci po ukončení školní docházky v naší škole většinou odcházejí do učebních oborů v odborných učilištích. Vzdělávací program vychází z teoretických poznatků nezbytných pro získání základního vzdělání, směřuje však především k získání praktických návyků a dovedností, důležitých pro zapojení do běžného života a následně i do pracovního procesu. V rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce si žáci postupně osvojují základy všech běžných domácích činností, základní dovednosti v oblasti pěstitelství, jednoduchých řemeslných dovedností, později i odborných řemeslných prací. Velký důraz je kladen též na rodinu a sexuální výchovu., péči o dítě a výchovu ke zdravému životnímu stylu. V tomto směru se ve vzdělávacím plánu prolínají témata několika učebních oblastí.
Zvýšená pozornost je věnována pro život nezbytným komunikativním schopnostem.

Jsme škola blízká přírodě

V rámci EVVO je naší snahou přibližovat dětem skutečnou přírodu, její součásti a zákonitosti, objasnit jim vzájemné propojení a závislosti člověka a přírody. Hlavním cílem je pak vytvářet a podporovat pozitivní vztah ke všemu živému kolem nás. Tento vztah může být východiskem k utváření ostatních klíčových postojů, vztahů a hodnotových orientací.

Dalším záměrem je postupné zabezpečování ekologizace školy:

- šetření elektrickou energií
- úspora vody
- třídění odpadu
- sběr PET lahví
- sběr plastových víček
- sběr starého elektrozařízení
- sběr vybitých baterií
- sběr prázdných cartridgí

Jsme škola podporující rozvoj čtenářské gramotnosti

V průběhu celého roku budou pedagogové v dětech rozvíjet čtenářské dovednosti, lásku k četbě i slovu, schopnost soustředit se, vnímat čtené, verbálně se vyjadřovat, popisovat okolní svět. Obohacovat paměť, posilovat tím vlastní sebevědomí, poznání, schopnost vyjádřit myšlené. Formováním čtenářských dovedností, poslechem či čtením, rozvíjet řeč, představivost, v neposlední řadě pro-sociální dovednosti.

- Ve všech třídách se zaměříme na každodenní čtení, a to i během pobytu ve školní družině, při individuální práci s dětmi při odchodech domů. Mladším dětem se bude denně předčítat a pracovat s obrázkovými knihami. Na tuto aktivitu budou navazovat činnosti vycházející ze čteného textu (pracovní listy, výuka porozumění čteného, výtvarná činnost, ...).
- U obou skupin se bude vycházet z plánu četby, včetně návaznosti na roční období, zvyky a tradice. Pedagog citlivě vyhodnotí zájmy třídy tak, aby četba nebyla povinností, ale zábavou přinášející výše zmíněná pozitiva. Aktivity, které nepřímo podporují čtenářské dovednosti
- Prohlížení obrázkových knih od prvního ročníku.
- Četba individuální i skupinová.
- Zodpovídání otázek, komunikace s každým žákem ze třídy.
- Hry “Na knihovnu”, “Na knihkupectví”, “Na čtení” apod.
- Vedení knihovny v každé třídě - volný přístup dětem ke knihám.
- Diskuze v komunitním kruhu o knihách, o tom, jak žáci čtou, jak se ke knihám chovat, co vše se dá číst apod.
- Učení humoru.
- Návaznost na roční období, propojování témat, seznamování s pranostikami, hádankami, příslovím.
- Vedení vlastních knih a následná diskuze.
- Pracovní listy navazující na čtený text.
- Výtvarné činnosti prohlubující zážitek z přečteného (výroba maňásků, atd.).
- Dramatizace pohádek.
- Výuka básní, říkadel, písní, tanců a pohybových her.
- Návštěva místní knihovny.
- Návštěva divadelních představení.
- Práce s encyklopediemi, časopisy.
- Seznamování se vznikem knihy (kdo je spisovatel, ilustrátor, z čeho kniha je apod.).
- Individuální činnost se skupinou žáků.
- Četba v přírodě o přírodě (zintenzivnění zážitku).
- Spolupráce s rodiči.

- Zorganizovat setkání s rodiči, tematický den (společné čtení), informovat zde o důležitosti každodenního čtení žáků.
- Informovat o vhodné četbě pro děti daného věku.
- Informovat o možnostech zapůjčení dětských knih v okolí.

Po celý rok budou dětem předčítány pohádky, příběhy, malované čtení. Již opakovaně bude u školáků zařazen “Týden bajek”. Četba bude navazovat na tematický celek a právě probíhající roční období, přičemž každé dva měsíce bude pro obě skupiny stěžejní jedna tradiční pohádka, která bude doprovodnými aktivitami upevňována, výrazně nastudována, a provede děti, ať už tradičně či netradičně, pohádkovým světem (v následujících letech obměna pohádek).

Dle plánu:

- Září, říjen - O veliké řepě (dramatizace, kostýmy, pracovní listy, výroba řepy - sklizeň, puzzle, pohádkové vaření, hádanky aj.)
- Listopad, prosinec - Perníková chaloupka (výroba perníčků, chaloupek, rýmované čtení, pracovní listy, logopedická cvičení, seznamování s lesní přírodou, vystřihrátky aj.)
- Leden, únor - Hrnečku, vař! (třídění zdravých pokrmů, hry “Na kuchaře”, pracovní listy, výroba hrnku s kaší aj.)
- Březen, duben - O kohoutkovi a slepičce (návaznost na jarní přírodu, jemná motorika - práce s luštěninami, jarní písně, mláďata - přiřazování, výroba masek či kostýmů aj.)
- Květen, červen - O Budulínkovi (upevňování dodržování pravidel, pracovní listy, poznávání zvířat, výroba zápichů aj.)

Výstupy:

Společně s dětmi budeme dbát na schopnost určit kladné a záporné hrdiny, přenášet morální ponaučení, zkoušet dokončovat příběhy, rozlišovat intenzitu zvuku, pracovat správně s hlasem a intonací, nechat se vtáhnout do děje. Budeme se učit chápat humor a schopnosti porovnávat situace a přenášet slyšené do běžného života, a to vše nenásilně, hravě. Propojenost všech aktivit v ZŠ (s ohledem na čtenářskou gramotnost) je více než žádoucí (dle vzorce příběh, zážitkové aktivity, hry, pohybové a hudební prožitky, motorické aktivity, pro-sociální a smyslové vjemy).

Jsme škola podporující rozvoj matematické gramotnosti

S čísly a geometrickými tvary se každý člověk běžně setkává, ať je jeho vztah k matematice jakýkoliv.
Avšak správně pochopit, co to číslo vlastně je a jak se s ním pracuje, je náročnější. K tomu, aby se u dětí správně vytvořily číselné a geometrické představy, je třeba, aby měly dostatek podnětů k jejich vytváření a aby systém vytváření pojmů nebyl narušován nekompetentními zásahy. Určitá úroveň matematické gramotnosti patří mezi klíčové kompetence každého člověka. Matematickou gramotnost vnímáme nejen jako schopnost počítat s čísly, ale má daleko širší dimenzi, jež vychází z integrovaného vzdělávání, jehož smyslem je podpora rozvoje a učení dětí. Pro úspěšnost dětí v matematice je tato cesta nejoptimálnější. Matematické představy a jejich vytváření nejsou odděleny od ostatních činností dětí, které běžně provádějí, ale jsou s nimi úzce spojeny.

Nabídka:

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování velikosti, barvy, tvaru
- manipulace s předměty, zkoumání vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce
- hry a činnosti zaměřené na orientaci v prostoru a rovině
- hry a činnosti zaměřené k seznamování s číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry se zaměřením na paměť mechanickou, logickou, obraznou i pojmovou
- činnosti zasvěcující dítě žáky do časových pojmů a vztahů
- souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem, přibližující přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí
- práce s předměty, skládačkami, labyrinty, experimentování
- důležité propojení všech vzdělávacích oblastí

Jsme škola podporující rozvoj mediální gramotnosti

Ve výchově a vzdělání tvoří mediální gramotnost jednu z cílových kategorií, která by měla pomoci získat žákům základní dovednosti a poznatky týkající se mediální komunikace a práce s médii. Snažíme se u žáků pěstovat kritický přístup ke zpravodajství i k reklamě tím, že s nimi analyzujeme různé typy mediálních sdělení, principy jejich fungování a působení. Společně diskutujeme o roli médií v našem životě. Součástí výuky je i tvorba vlastního mediálního sdělení, reklamy, krátké zprávy při přípravě školního časopisu.

Výstupy z mediální hodiny:

- Práce s reklamou, tvorba mediálního sdělení, analýza obsahu mediálního sdělení
- Práce s digitálním fotoaparátem a úprava digitálních fotografií
- Kolik času věnujeme médiím
- Anketa a její statické vyhodnocení

Mediální gramotnost se týká dovedností, znalostí a porozumění, které žákům umožňují efektivní a bezpečné využívání médií. Mediálně gramotní žáci by měli být schopni provádět informovanou volbu, chápat povahu obsahu a služeb a být schopni využívat celé šíře příležitostí, které nabízejí nové komunikační technologie. Měli by být schopni lépe chránit sebe před škodlivým nebo urážlivým obsahem. Proto je třeba rozvoj mediální gramotnosti ve všech oblastech společnosti podporovat a pečlivě sledovat její pokrok.
Při rozvíjení všech složek gramotnosti v základní škole jde především o rozvoj komplexních jazykových kompetencí s důrazem na komunikační poznávací a expresivní funkce. Ty lze rozvíjet praktickou činností a používáním. V důsledku toho se přirozeným nástrojem každodenní sociální a kulturní komunikace může stát vedle mluvené řeči i řeč psaná.

Jsme škola podporující rozvoj počítačové gramotnosti

Cílem v oblasti počítačové gramotnosti je naučit žáky, ale i rodiče zdravému přístupu k informačním technologiím a hravou formou podporovat počítačovou gramotnost školáků. Speciální softwarové programy, kterými jsou počítače vybaveny, napomáhají rozvíjet znalost jazyka, matematiky, vědy a humanitních oborů. Rozvíjeno je logické myšlení a zájem o exaktní vědy, různé programy procvičují početní prostorové a časové představy, přispívají k rozvoji jazykového vyjadřování, podporují fantazii, představivost, tvořivost a umožňují experimentování. Rozšiřují znalosti dětí o přírodě, o světě, podporují děti v touze po poznání a vedou je k potřebě získat další informace o problému. Prostředkem k počítačové gramotnosti může být i zapojení základní školy do různých projektů. Počítačová gramotnost zahrnuje i gramotnost informační.

Nabídka:

- spolupráce s úřady a knihovnou, využívání internetu
- nabídka vzdělávacích počítačových programů
- seznámení s bezpečným chováním při komunikaci na sociálních sítích
- vyhledávání informací na internetu
- propojování vhodných témat s prací na počítači
- vyhledávání informací v časopisech, encyklopediích, jejich třídění, řazení

Jsme škola podporující rozvoj sociální gramotnosti

Cílem sociální gramotnosti dětí školního věku je pěstovat v dětech sociálně emoční kompetence, kam patří sebekontrola, vnitřní motivace k učení, schopnost spolupracovat nejen se svými vrstevníky v rámci stejné věkové skupiny, ale i respektovat a spolupracovat s dětmi v rámci heterogenní třídy. Soužití dětí ve třídě napomáhá v situacích, kdy se vyžaduje týmová spolupráce, řešení problémů, vzájemná tolerance a pochopení. Sociální gramotnost zahrnuje i posilování, kultivování a obohacování vzájemné komunikace a pohodu vzájemných vztahů.

Nabídka:

- běžné verbální i neverbální aktivity
- sociální a interaktivní hry
- společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti
- společná setkávání s rodiči, s dětmi s mateřských a základních škol
- společné aktivity podporující sbližování dětí – společná divadelní představení, výlety, soutěže, sportovní a hravá odpoledne
- hry, přirozené a modelové situace
- četba, vyprávění a poslech pohádek i příběhů s etickým obsahem i poučením
- hry a činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije

3.2 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.
Škola realizuje podpůrná opatření.
Škola případně stanoví specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jakými jsou například:

- dělení a spojování hodin
- prodloužení základního vzdělávání na 10 let
- odlišná délka vyučovacích hodin

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Pokud do naší školy bude zařazen žák, který nemá přiznaná podpůrná opatření, žák s jiným postižením, žák nadaný, budeme situaci řešit IVP. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče. Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude (může být) požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, se sebe-obsluhou a orientací, bude pomáhat učitelům při komunikaci s dítětem, při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním jsou v naší škole vzděláváni formou integrace do běžné třídy.

Škola nemůže vzhledem ke svému vybavení přijmout i tělesně postižené žáky s omezenou možností pohybu – škola není bezbariérová.
Na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště, které podklady k integraci vydává, je žákům upravován, v souladu se školním vzdělávacím programem, jejich individuální vzdělávací plán včetně metod práce a způsobu hodnocení výsledků vzdělávání.
Pro výuku žáků se specifickými potřebami vytváříme podnětné a vstřícné prostředí,
Vzhledem k tomu, že jsou všichni učitelé speciální pedagogové, máme pedagogické pracovníky vyškolené pro práci s těmito žáky.

3.2.1 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S LEHKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení – čtení, psaní, počítání
- nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného
- neschopnost pracovat s abstrakcí
- snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou
- problémy s technikou učení
- problémy s porozuměním významu slov
- krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti
- malá představivost
- nedostatečná jazyková způsobilost
- nižší schopnost číst a pamatovat si čtené
- nižší schopnost řešit problémy a vnímat souvislosti

Vzdělávání je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka.
Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření,
optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.
Koncepce školy, celkové pojetí a cíle ŠVP vycházejí ze základních charakteristik, které definují jak směřování školy, tak i specifika výchovy a vzdělávání žáků s postižením.

3.2.2 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM

Vzdělávání žáka může být realizováno formou individuální či skupinové integrace za využití podpůrných opatření.
Skutečnostmi, které jsou důležité při rozhodování o integraci žáka, jsou především: druh a stupeň zrakového postižení spolu s akceptací zrakové vady, osobnost žáka (samostatnost, komunikativnost, závislost na rodině), vybavení a umístění školy.
Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.
Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ. V případě přijetí takového žáka do naší školy dojde k úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání.

3.2.3 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Před samotným zařazením dítěte je vždy třeba velmi pečlivě a komplexně posoudit vhodnost zařazení konkrétního dítěte, zejména s ohledem na jeho komunikační kompetence a předpoklad jeho budoucího sociálního začlenění do majoritní slyšící společnosti nebo komunity neslyšících.

Posouzení podpůrných opatření a zařazení žáka do příslušného stupně podpory je záležitostí školského poradenského zařízení, které plní funkci metodickou, poradenskou a intervenční při vzdělávání žáků se sluchovým postižením.
Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.
Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Vzdělávání žáka může být realizováno formou individuální či skupinové integrace za využití podpůrných opatření.
V případě přijetí takového žáka do naší školy dojde k úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání.

3.2.4 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZÁVAŽNÝMI PORUCHAMI ŘEČI

Vzdělávání žáka může být realizováno formou individuální či skupinové integrace za využití podpůrných opatření. Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ. V případě přijetí takového žáka do naší školy dojde k úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání. Vzhledem k tomu, že jsou všichni učitelé speciální pedagogové, může být zařazena i logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči.

3.2.5 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním jsou v naší škole vzděláváni formou integrace do běžné třídy. Škola nemůže vzhledem ke svému vybavení přijmout i tělesně postižené žáky s omezenou možností pohybu, protože škola není bezbariérová.
Můžeme tedy přijmout pouze žáka, jehož postižení si nevyžaduje bezbariérový přístup.
Vzdělávání žáka může být realizováno formou individuální či skupinové integrace za využití podpůrných opatření. Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.
V případě přijetí takového žáka do naší školy dojde k úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání.

3.2.6 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S PORUCHAMI AUTISTICKÉHO SPEKTRA

Vzdělávání žáka může být realizováno formou individuální či skupinové integrace za využití podpůrných opatření.

Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

V případě přijetí takového žáka do naší školy dojde k úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání.

3.2.7 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI CHOVÁNÍ

Žáci, jejichž základní bázi obtíží tvoří specifické poruchy chování (SPCH), někdy až chronicky trpí nepozorností, neúčelnou aktivitou (hyperaktivitou) a impulzivitou.

Zahrnujeme mezi ně hyperkinetické poruchy, hyperkinetický syndrom, poruchy aktivity a pozornosti, LMD – lehké mozkové dysfunkce, ale i ADHD (což je porucha pozornosti s hyperaktivitou se svými třemi subtypy), ale i samostatně se vyskytující hyperaktivitu, hypoaktivitu, impulzivitu, nepozornost.
Potíže související s ADHD lze nalézt: v oblasti kognitivního vývoje, v emoční a sociální oblasti, v rovině výkonové, u některých jedinců nalézáme i přidružená zdravotní rizika.
Mezi nejfrekventovanější patří poruchy řeči, psychomotorické obtíže, percepční poruchy a poruchy spánku. Typické bývají problémy ve vztazích s vrstevníky, špatný odhad vlastních schopností nebo celkově neadekvátní sebeobraz. Ve výkonové oblasti jsou zřetelné potíže v rovině každodenního fungování, ať již se jedná o sebeobsluhu či samostatnost žáka. Žáci trpící ADHD vykazují sklon k vyšší úrazovosti.
Proto veškeré metody, formy a prostředky práce pedagogických pracovníků musí především zahrnovat stálou podporu vnější regulace jejich chování a jednání. Ta se postupně může snižovat až do chvíle, kdy je jedinec schopný regulovat se sám. Neměli bychom dopustit, aby žáci selhávali a ohrožovali tak dosažení nastavených vlastních cílů, neboť tak dochází k snížení jejich

sebedůvěry, sebevědomí, sebehodnocení. Součástí každodenní práce s žáky s ADHD tudíž logicky musí být i rozvoj volních vlastností.

3.2.8 SPECIFIKA ŠVP PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Vzhledem k typu naší školy nepůjde o žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání, ale spíše o rozvíjení mimořádného talent, které může žák realizovat

- v běžných hodinách podle oblasti nadání
- při akcích a projektech školy
- v kroužcích
- individuálně s pedagogem

3.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

(Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.)
Vzhledem ke specifickým potřebám žáků s lehkým mentálním postižením je kladen důraz především na klíčové kompetence pracovní, sociální, personální a komunikativní.
Pod záhlavím každé klíčové kompetence jsou uvedeny cíle, kterých chceme dosáhnout a jakými postupy jich chceme dosáhnout.

3.3.1 KOMPETENCE K UČENÍ

Vést žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním, k tomu, aby dokázali vyhledávat a využívat informace v praktickém životě. **Na konci základního vzdělávání žák:** -vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení -vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě -operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy -samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti -poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	➢ Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. ➢ Vnímáme a aktivně zajišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. ➢ Klademe důraz na individuální potřeby žáků. ➢ Zařazujeme názorné a činnostní učení. ➢ Při výuce podporujeme samostatný úsudek žáků. ➢ Ve vhodných situacích přiměřenými otázkami aktivně zapojujeme žáky tak, aby sami dospěli ke správné dedukci. ➢ Zadáváme žákům netradiční, zajímavé a zábavné úkoly. ➢ Klademe důraz na práci s textem, čtení s porozuměním a vyhledávání informací. ➢ Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinkách. ➢ Vedeme žáky k sebehodnocení a objektivnímu hodnocení jiných. ➢ Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu. ➢ Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat

	cestu ke správnému řešení. ➢ Využíváme počítačové výukové programy.

3.3.2 KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. **Na konci základního vzdělávání žák:** -vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností -vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému -samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy -ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů -kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	➢ Vedeme žáky k řešení problémových situací z praktického života. ➢ Zařazujeme ve výuce psychosociální a situační hry. ➢ Vedeme žáky k rozpoznání problémů týkajících se jejich osoby a ke schopnosti je řešit. ➢ Vedeme žáky k analýze problému a výběru vhodných řešení. ➢ Vedeme žáky k plánování, přípravě, realizaci a hodnocení daných úkolů. ➢ Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy, či úlohy rozvíjející tvořivost. ➢ Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům. ➢ Vedeme žáky ke skupinové práci. ➢ Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

3.3.3 KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Na konci základního vzdělávání žák: -formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu -naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje -rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění -využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem -využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	➢ Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, s dospělými. ➢ Učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci. ➢ Vedeme žáky k naslouchání druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. ➢ Podporujeme rozvoj vyjadřovacích prostředků u žáků, učíme je komunikovat na úřadech, u lékaře, v obchodě, v rodině bez strachu a studu. ➢ Vybízíme žáky ke kladení otázek. ➢ Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu. ➢ Podporujeme rozvoj a kultivaci argumentačních prostředků. ➢ Vedeme žáky k obhajování jejich názorů a postojů formou přiměřené argumentace a naslouchání názoru jiných. ➢ Vedeme žáky k práci ve skupině, kdy je nutná komunikace. ➢ Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů. ➢ Vedeme žáky k příspěvkům do školního časopisu. ➢ Podporujeme hodnocení a sebehodnocení. ➢ Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce.

3.3.4 KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. **Na konci základního vzdělávání žák:** -účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce -podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá -přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají -vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	➢ Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách, kolektivu. ➢ Vedeme žáky k respektování a toleranci ostatních. ➢ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. ➢ Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení. ➢ Vedeme žáky k pomoci a ochraně slabších a mladších. ➢ Pěstujeme u žáků schopnost rozpoznat nevhodné a rizikové chování s jeho důsledky. ➢ Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle. ➢ Vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních. ➢ Pěstujeme u žáků schopnost reálně hodnotit výsledky práce své vlastní i práce jiných. ➢ Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.

3.3.5 KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vychovávat žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých. Jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a životní prostředí. Jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. **Na konci základního vzdělávání žák:** -respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí -chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu -rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka -respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit -chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	➢ Netolerujeme sociálně patologické projevy chování. ➢ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování. ➢ Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. ➢ Vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování ve škole i mimo ni. ➢ Vedeme žáky k sebeúctě a úctě k jiným lidem. ➢ Na konkrétních příkladech demonstrujeme pozitivní i negativní projevy chování lidí. ➢ Připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, učíme je adekvátně uplatňovat svá práva a povinnosti. ➢ Vedeme žáky ke zvládání běžné komunikace s úřady a institucemi. ➢ Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a činy. ➢ Reflektujeme ve výuce na aktuální společenské a přírodní dění.

3.3.6 KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie. Naučit žáky chránit své zdraví při práci. Pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání. **Na konci základního vzdělávání žák:** -používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky -přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot -využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření -orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	➢ Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou prací netrestáme – tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. ➢ Vedeme žáky ke zvládnutí postupu práce, jeho dokončení a hodnocení. ➢ Vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti práce. ➢ Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení. ➢ Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků. ➢ Umožňujeme žákům prezentovat své výsledky práce na výstavách a soutěžích. ➢ Vytváříme u žáků představu o pracovních profesích a činnostech. ➢ Hovoříme se žáky o volbě povolání, o předpokladech k učebnímu oboru. ➢ Umožňujeme žákům exkurze do učilišť. ➢ Budujeme v žácích zájem o profesní uplatnění. ➢ Seznamujeme žáky s institucemi spojenými s pracovním trhem.

3.4 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. Průřezová témata jsou v této verzi využita jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu. Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.
V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

V části *Učební osnovy* jsou průřezová témata konkrétně vypsána k jednotlivým předmětům v daných ročnících.
V následujících tabulkách je přehled průřezových témat a předměty, ve kterých se začleňují.

3.4.1 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv	Pč ,Vl ,Vv Př	Pč ,Vl,Vv Př	Pč,Vv,P	Pč,Vv	Vv,D	Vv
Základní podmínky života	Prv , Pč	Prv , Pč	Prv , Pč	Pč, Př	Pč , Př	Pč , P	Pč,P,F	P, F	F , Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv ,Pč Tv	Prv ,Pč Tv	Prv, Pč Tv	Vl,Tv Př	Pč , Př,Vl Tv,Vv	Pč,Vv,D Tv F	Pč , Z,Vv Tv,P	Pč,Tv,Z P	Pč, Z, Ch Tv
Vztah člověka k prostředí	Prv,Vv	Prv,Vv	Prv,Vv	Vl,Vv	Vl,Vv,Př	Vv	Vv	Vv,F	Vv,F, Ch

Environmentální výchova zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostřední;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Ekosystémy

les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Základní podmínky života

voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); Ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); Energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na vnímání života jako nejvyšší hodnoty, na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady
z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV): změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí, na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostřední.

Vztah člověka k prostředí

naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí.

3.4.2 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Tématické okruhy receptivních činností									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Vl	Př, Vl, Čj	Pč, Aj, Čj Inf, Tv	Pč, Čj, Inf Tv AJ	Vz, Čj Tv AJ	Vz, Ov Čj, Tv AJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj			Čj	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Hv	Hv	Hv	Hv, Čj	Hv, Čj, Vl	Pč, Inf, Čj	Pč	Vz	Ov, P Hv
Vnímání autora mediálních sdělení							Čj	Čj	Čj
Stavba mediálních sdělení							Čj		Čj
II. Tématické okruhy produktivních činností									
Tvorba mediálního sdělení		Čj	Čj	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv

Mediální výchova zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.

Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci.

Stavba mediálních sdělení

příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv

(srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení.

Vnímání autora mediálních sdělení

identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování.

Fungování a vliv médií ve společnosti

organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění, na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

Tvorba mediálního sdělení

uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.

Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Práce v realizačním týmu

redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

3.4.3 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní rozdíly **Kulturní diference**					Čj	Z	Ov	Z, D, Čj	Z, Čj
Lidské vztahy	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj	Čj, Vl	D	Ov, D	Vz, Ov, Z, D	Z,D
Etnický původ						Z	Ov	Z	Z, D, P
Multikulturalita								Čj	Čj
Princip sociálního smíru a solidarity							Ov	Ov	Vz, Čj

Multikulturní výchova zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;

Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí, na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých.

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám, na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání.

Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a

důvody vzniku. Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu.

Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti.

Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu.

3.4.4 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
I. Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	M, Prv, Vv, Pč	M, Prv, Vv, Pč	Čj, Prv, Vv, Pč AJ	Pč, Vv, Vl, M, Čj AJ	Př, Pč, Vv, Vl, M, Čj AJ	M, Aj, Vv, Pč, Tv	Vv, Pč, AJ, Nj, M, Tv	Vv, Pč, AJ, Nj M, Tv	Vv, Pč, AJ, Nj, M, Tv, Hv, Čj
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Tv	Prv, Tv	Prv, Tv	Př, M, Tv	Př, Tv	Tv, Čj	Tv	Tv, Pč, Vz	Pč, Čj, Tv
Seberegulace a sebeorganizace	Prv, Pč, Tv	Prv, Pč, Tv	Prv, Pč, Tv	Čj, Př, Pč, Tv	Tv, Př, Pč, Inf, Tv	Pč, Vv, Inf, Tv	Pč, Vv, Tv	Pč, Vv, Tv	Pč, Vv, Tv,Vz
Psychohygiena	Prv	Prv	Prv		Vl, Př	Tv, Hv	Tv, Hv	Tv, Hv, Vz	Tv, Hv, Ov
Kreativita	Tv, Prv, Vv, Pč	Tv, Prv, Vv, Pč	Tv, Prv, Vv, Pč, Hv	M,Č, Hv, Tv, Vl, Pč, Vv	Pč, Vv, Hv, Inf, M	Pč, Vv, Hv, Inf, M, Čj	Pč, Vv, Hv, M, Čj	Pč, Vv, Hv, M, Čj	Vv, M, Pč

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
II. Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	Prv	Prv	Prv	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
Mezilidské vztahy	Pč	Pč	Pč	Pč, Vv	Pč, Vv	Pč	Pč, Ov, Čj	Vz	Vz
Komunikace	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv, Čj, M AJ	Hv, Vv, Čj, M, Pč AJ	Hv, Vv, Čj, M, Pč,AJ	Pč, Vv, Aj	Pč, Vv, Aj, Nj, Ov	Vv, M, Aj, Nj	Vv, Aj, Nj, Vz, Čj
Kooperace a kompetice	Hv, Vv, Tv	Hv, Vv, Tv	Hv, Vv, Tv,	Hv, Vv, Tv Pč, , M	Hv, Vv, Tv ,Inf , M, Čj	Tv, Vv, Inf,M, Čj,	M, Vv,Tv	Vv, M, Tv	Vv, M, Tv ,Čj
III. Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv, Pč	Prv, Pč	Prv, Pč,	Př, Pč	Př, Pč, Inf	Pč, Vv, Tv, Inf	Pč, Vv, Tv	Pč, Vv, Tv,	Pč, Vv, Tv, Čj
Hodnoty, postoje, praktická etika					Čj		Ov, Čj	Čj	Vz, Čj

Osobnostní a sociální výchova zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým.

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj zvládání vlastního chování.

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích. Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace.

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativit, tvořivost v mezilidských vztazích. Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí. Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů.

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny). Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci.

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci. Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci.

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence. Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

3.4.5 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Prv	Prv	Prv		Vl		Ov, Čj	Vz,Čj	Ov, Čj
Občan, občanská společnost a stát	Prv, M	Prv, M	Prv, M	M, Vl	M, Vl	M, Hv	M, Ov	M, Ov, Čj	M, Čj
Formy participace občanů v politickém životě								Ov	D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							Ov	Ov	D, Čj

Výchova demokratického občana zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti, ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším, empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření úcty k zákonu, aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem.

Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance.

3.4.6 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Název tématického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá			AJ	AJ	Vl AJ	Vv, Z AJ	Vv, Aj	Vv, Z, Čj AJ	Vv, Aj, Ov,Čj
Objevujeme Evropu a svět					Vl	Inf		Z	Ov
Jsme Evropané						Z		Vv, Z	Vv,Ov, D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života.

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.
Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti, na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám

Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže. Realizace průřezového tématu bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na překonávání stereotypů a předsudků, na osvojování vzorců evropského občana, na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 UČEBNÍ PLÁN – I. STUPEŇ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ZKRATKA	1.	2.	3.	4.	5.	MČD	CČD	Z toho DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	7	7	8	8	8	33	38	5
	Cizí jazyk	Aj	-	-	3	3	3	9	9	-
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	5	5	5	5	20	24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf	-	-	-	-	1	1	1	-
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prv	2	2	2	-	-	12	6	-
	Přírodověda	Př	-	-	-	1	2		3	-
	Vlastivěda	Vl	-	-	-	2	1		3	-
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12	5	-
	Výtvarná výchova	Vv	2	2	1	1	1		7	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	3	3	2	2	2	10	12	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pč	2	2	2	2	2	5	10	5
Celková časová dotace (CČD)			21	22	24	25	26	-	118	-
Disponibilní časová dotace (DČD)			3	4	3	3	3	-	-	16
Minimální časová dotace (MČD)			18	18	21	22	23	102	-	-

4.2 UČEBNÍ PLÁN II. STUPEŇ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ZKRATKA	6.	7.	8.	9.	MČD	CČD	Z toho DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	5	5	5	5	15	20	5
	Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	12	-
	Německý jazyk	Nj	-	2	2	2	6	6	-
Matematika a její aplikace	Matematika	M	5	5	6	5	15	21	6
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf	1	-	-	-	1	1	-
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	2	2	11	8	-
	Výchova k občanství-Občanská výchova	Ov	-	1	1	1		3	-
Člověk a příroda	Fyzika	F	1	1	1	1	21	4	-
	Chemie	Ch	-	-	-	1		1	-
	Přírodopis	P	2	2	2	2		8	-
	Zeměpis	Z	2	2	2	2		8	-
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	10	4	-
	Výtvarná výchova	Vv	2	2	1	1		6	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	10	8	-
	Výchova ke zdraví	Vz	-	-	1	1		2	-
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pč	2	2	3	3	3	10	7
Celková časová dotace (CČD)			28	30	32	32	-	122	-
Disponibilní časová dotace (DČD)			5	3	5	5	-	-	18
Minimální časová dotace (MČD)			23	27	27	27	104	-	-

4.3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

4.3.1 Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně

Disponibilní časová dotace je na 1. stupni ZŠ plně využita. Začlenění disponibilních hodin je zřejmé z učebního plánu pro 1. stupeň.
Ve vyučovacím předmětu Český jazyk v 1. až 5. ročníku je součástí výuky i logopedická péče pro všechny žáky. Realizuje se 1 vyučovací hodinou týdně.
Časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona.
Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy vydala dne 3. května 2017 Opatření, kterým se v souladu s § 4 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Změna se týká výuky plavání, které bude od školního roku 2017/2018 zařazeno mezi závazné očekávané výstupy. Základní plavecká výuka je zařazena jako součást tělesné výchovy ve dvou, zpravidla po sobě jdoucích, ročnících prvního stupně v rozsahu nejméně 20 vyučovacích hodin během jednoho ročníku.

4.3.2 Poznámky k učebnímu plánu 2. Stupně

Disponibilní časová dotace je na 2. stupni ZŠ plně využita. Začlenění disponibilních hodin je zřejmé z učebního plánu pro 2. stupeň.
Při tvorbě ročních tematických plánů ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti je třeba věnovat vyučovací hodiny všem složkám pracovních činností, a to jak pro chlapce i dívky (dílenské práce, pěstitelské práce, práce v domácnosti a předprofesní příprava).

4.3.3 Pravidelné školní akce

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto pravidelné činnosti školy:

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy.

Patří sem i účast ve sportovních soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou a školní družinou.

		1. stupeň	**2. stupeň**
Ročník 1. – 9.	Výuka požární prevence	Zařazováno průběžně podle tematických okruhů některých předmětů a jako součást projektových dnů nebo cvičení v přírodě.	
Ročník 1. – 9.	Ochrana člověka za mimořádných událostí		
Ročník 1. – 9.	Cvičení v přírodě	4 vyučovací hodiny	4 vyučovací hodiny
Ročník 1. – 9.	Program protidrogové prevence a prevence dalších sociálně patologických jevů	Plán MPP	
Ročník 1. – 9.	Projektové dny	4 vyučovací hodiny	4 vyučovací hodiny

4.3.4 Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé (zejména na I. stupni ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci školních projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka.

Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků s lehkým mentálním postižením probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem, psaní a základy jednoduché konverzace v cizím jazyce.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází z obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV.
Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází z obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV.
Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do tří specifických složek: *Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova*, které se ve výuce vzájemně prolínají.

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu školy. V 1. – 2. ročníku je to 7 hodin týdně, ve 3. – 5. ročníku 8 hodin. Z toho je mezi jednotlivé ročníky 1. stupně rozděleno 5 hodin disponibilní časové dotace.
V 6. - 9. ročníku 5 hodin týdně. Z toho je mezi jednotlivé ročníky 2. stupně rozděleno 5 hodin disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, učebně PC a učebně s audiovizuální technikou. Součástí výuky je na 1. stupni logopedická péče, řečová výchova a na obou stupních návštěvy knihovny, divadelních a filmových představení, jež napomáhají k realizaci některých očekávaných výstupů.

Realizovaná průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice
Osobnostní a sociální výchova _ Morální rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj
Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení
Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti
Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Multikulturní výchova – Etnický původ
Multikulturní výchova – Kulturní diference
Multikulturní výchova – Multikulturalita
Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru solidarity
Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola
Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Přistupujeme k žákům individuálně, bereme ohled na jejich schopnosti a možnosti.
- Vyžadujeme dodržování jazykových pravidel.
- Vnímáme i aktivně zjišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.
- Klademe důraz na práci s textem, na čtení s porozuměním a vyhledávání informací.
- Vybíráme pro žáky zajímavé texty s ohledem na jejich věk.
- Vhodným výběrem témat a literárních ukázek vedeme žáky k tomu, aby při interpretaci textů uplatňovali základní myšlenkové operace, fantazii a kreativitu.
- Využíváme počítačové výukové programy.
- Zadáváme žákům zajímavé, netradiční a zábavné úkoly.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinkách.
- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu.

Kompetence k řešení problémů:

- Klademe žákům otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy a úlohy rozvíjející tvořivost.
- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volby různých postupů.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům.
- Rozvíjíme vzájemnou spolupráci žáků při řešení stanovených úkolů formou skupinové práce.

Kompetence komunikativní:

- Zařazujeme do výuky poslech, dramatizaci, vypravování.
- Podporujeme rozvoj vyjadřovacích prostředků u žáků, učíme je komunikovat na úřadech, u lékaře, v obchodě, v rodině bez strachu a studu.
- Vybízíme žáky ke kladení otázek.
- Vedeme žáky k obhajování jejich názorů a postojů formou přiměřené argumentace a naslouchání názoru jiných.
- Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých vyučovacích předmětů.
- Umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory.
- Rozvíjíme u žáků komunikativní schopnosti (smysluplný ústní projev, rozhovor).
- Vhodnými otázkami motivujeme a podněcujeme žáky k formulaci a prezentaci vlastního názoru.
- Vedeme žáky k diskusi na vybrané téma.
- Pomocí řečové výchovy významně přispíváme ke korekci nedostatečně rozvinuté či narušené řečové komunikace.
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce.
- Vedeme žáky k příspěvkům do školního časopisu.

Kompetence sociální a personální:

- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách, kolektivu.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují.
- Vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních.
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
- Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok.
- Projevujeme vůči každému žákovi očekávání úspěchu.
- Vedeme žáky k sebehodnocení.
- Pěstujeme u žáků schopnost reálně hodnotit výsledky práce své vlastní i práce jiných.

Kompetence občanské:

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování.
- Ve výuce reflektujeme společenské i přírodní dění.
- Vedeme žáky ke zvládání běžné komunikace s úřady a institucemi.
- Na konkrétních příkladech demonstrujeme pozitivní i negativní projevy chování lidí.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek své práce.
- Hovoříme se žáky o volbě povolání, o předpokladech k učebnímu oboru.
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Vytváříme u žáků představu o pracovních profesích a činnostech.

5.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Jazyková výchova

Ročník 1.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy	• poznávání a čtení hlásek: A, a, E, e, I, i, O, o, U, u, Y, y, M, m, L, l, V, v, T, t, S, s, J, j • vyvození hlásek pomocí říkaček	Hv
• ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	• sluchové rozlišení samohlásek: a, á, e, é, i, í, o, ó, u, ú, ů, y, ý • poznávání malých a velkých písmen: A, a, E, e, I, i, O, o, U, u, Y, y, M, m, L, l, V, v, T, t, S, s, J, j	
• ČJL-3-2-01p tvoří slabiky	• skládání slabik • opis slabik • přepis slabik • sluchové rozlišení slabik (ma,má, me,mé, ……)	Hv
• ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	• analyticko – syntetické činnosti: slovo, slabika, hláska • samohlásky a, i jako spojky	
• ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	• opis velkých písmen: M, A, O, V • přepis velkých písmen: M, A, O, V • psaní velkých písmen ve vlastních jménech • psaní velkých písmen na začátku věty	

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Komunikační a slohová výchova

Ročník 1.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• mluvený projev – dýchání, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace • rozvoj fonematického sluchu	
• ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti	• základní formy společenského styku • komunikační schopnosti – oslovení, pozdrav, poděkování, zdvořilé vystupování • diferenciační cvičení a hry	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování – základní morální normy)
• ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	• rozvoj zrakového vnímání • rozvoj sluchového vnímání • čtení obrázků, orientace v obrázku • orientace na řádku, na stránce • vyvození a čtení hlásek a písmen (malých i velkých) : a, e, i, o, u, y, m, l, v, t, s, j • čtení slabik, čtení dvojslabičných slov • čtení vět doplněných obrázkem • čtení jednoduchých vět	Vv

	• čtení psacího i tiskacího písma	
• ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• rozvoj pohybové koordinace – přípravné cviky • rozvoj jemné motoriky • hygiena psaní, čistota rukou, sešitů • úchop a držení psacího náčiní • technika psaní • uvolňovací cviky	Pč, Tv
• ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen	• psaní písmen (malá): a, e, i, o, u, y, m, l, v, t, s, j • psaní velkých písmen (jen ta, která se od malých neodlišují tvarem) • číslice: 1, 2, 3, 4, 5	M
• ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky	• spojování písmen do slabik • psaní a opis slabik • přepis slabik • opis a přepis slov	
• ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby	• diktát písmen • diktát slabik	
• ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	• procvičování písmen ve slabikách • procvičování slabik ve slovech	
• ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty	• opis jednoduché věty • přepis jednoduché věty	

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Literární výchova** **Ročník 1.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	• poznávání knih, časopisů • vzbuzení zájmu o literaturu • přednes jednoduchých říkadel, básní • reprodukce říkanek doplněných pohybem	Hv, Tv
• ČJL-3-3-02p při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	• poslech pohádek, krátkých příběhů • řešení hádanek, rébusů	Vv
• ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	• porozumění textu – hlavní postava • dramatizace • ilustrace	Hv Vv

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Jazyková výchova** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Žák • ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy	• poznávání a čtení hlásek malé abecedy: p, n, š, d, z, k, b, c, r, č, h, ž, f, g, ř, ch • poznání a čtení dvojhlásky ou • vyvození hlásek pomocí říkaček	Hv
• ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	• sluchové rozlišení samohlásek: a, á, e, é, i, í, o, ó, u, ú, ů, y, ý • sluchové rozlišení slabik: ma, má, ky, ký, ne, né, …. atd. • poznávání malých a velkých písmen: p, n, š, d, z, k, b, c, r, č, h, ž, f, g, ř, ch, N, C, Č, U, Ž, Z, CH	Hv
• ČJL-3-2-01p tvoří slabiky	• skládání slabik • opis slabik • přepis slabik	
• ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	• analyticko – syntetické činnosti: věta, slovo, slabika, hláska • ukončení věty – tečka, otazník, vykřičník	Hv, Vv

• ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	• opis velkých písmen: N, C, Č, U, Z, Ž, CH • přepis velkých písmen: N, C, Č, U, Z, Ž, CH • psaní velkých písmen ve vlastních jménech • psaní velkých písmen na začátku věty	

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Komunikační a slohová výchova** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• mluvený projev, jednoduché věty • rozvoj fonematického sluchu	Hv
• ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti	• komunikační schopnosti – oslovení, pozdrav, poděkování, zdvořilé vystupování, blahopřání, nakupování • mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • diferenciační cvičení a hry	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování – základní morální normy) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (pozdrav, poděkování) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj Komunikace (řeč těla)
• ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	• čtení dvojslabičných slov • čtení víceslabičných slov • automatizace čtení slov jednoslabičných • čtení jednoduchých vět • čtení otázek, tvoření odpovědí • čtení slov s předložkou • čtení vlastních jmen • čtení textu s obrázkem • čtení jednoduchého textu	Vv

	• čtení složitějšího textu • čtení psacího a tiskacího písma	
• ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• rozvoj pohybové koordinace – přípravné cviky • rozvoj jemné motoriky • hygiena psaní, čistota rukou, sešitů • technika psaní • uvolňovací cviky	Tv, Vv
• ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen	• opakování psaní písmen z prvního ročníku: a, e, i, o, u, y, m, l, v, t, s, j M, A, O, V • psaní malých písmen: p, n, š, d, z, k, b, c, r, č, h, ž, f, g, ř, ch • psaní velkých písmen: N, C, Č, U, Ž, Z, CH	
• ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky	• spojování písmen do slabik • spojování slabik do slov • opis slabik • přepis slabik • opis a přepis slov • dvojhláska ou	Vv
• ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby	• diktát písmen • diktát slabik • diktát slov	
• ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	• procvičování slabik ve slovech • procvičování psaní slov	

• ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty	• opis a přepis písmen, slabik, slov • opis jednoduché věty • přepis jednoduché věty • psaní krátkých vět	

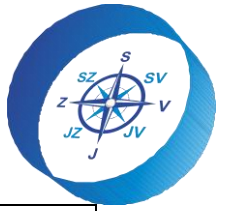

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Literární výchova** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	• poznávání knih, časopisů • vzbuzení zájmu o literaturu • přednes říkadel, básní • reprodukce říkadel doplněných pohybem	Hv, Tv
• ČJL-3-3-02ppři poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	• poslech čtených pohádek, krátkých příběhů (učitel) • poslech vyprávěných pohádek, příběhů (CD přehrávač) • řešení hádanek, rébusů • čtení rozpočítadel	Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení (výběr výrazových prostředků) Vv M
• ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	• porozumění textu – hlavní postava • porozumění textu – prostředí (pohádkové x reálné) • dramatizace • ilustrace	Hv Vv

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Literární výchova

Ročník 2.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	• poznávání knih, časopisů • vzbuzení zájmu o literaturu • přednes říkadel, básní • reprodukce říkadel doplněných pohybem	Hv, Tv
• ČJL-3-3-02ppři poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	• poslech čtených pohádek, krátkých příběhů (učitel) • poslech vyprávěných pohádek, příběhů (CD přehrávač) • řešení hádanek, rébusů • čtení rozpočítadel	Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení (výběr výrazových prostředků) Vv M
• ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	• porozumění textu – hlavní postava • porozumění textu – prostředí (pohádkové x reálné) • dramatizace • ilustrace	Hv Vv

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Jazyková výchova** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy	• poznávání a čtení hlásek velké abecedy: E, I, J, H, K, P, B, R, Ŕ, T, F, S, Ś, L, D, G • čtení dvojhlásky ou, doplňování do slov • vyhledávání hlásek a písmen pomocí říkaček	Vv, Hv
• ČJL-3-2-01p tvoří slabiky	• skládání slabik z písmen velké abecedy • opis slabik z písmen velké abecedy • přepis slabik z písmen velké abecedy	
• ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	• analyticko – syntetické činnosti: věta, slovo, slabika, hláska • ukončení věty – tečka, otazník, vykřičník	Vv, Hv

• ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	• opis velkých písmen: E, I, J, H, K, P, B, R, Ŕ, T, F, S, Ś, L, D, G • přepis velkých písmen: E, I, J, H, K, P, B, R, Ŕ, T, F, S, Ś, L, D, G • psaní velkých písmen ve vlastních jménech • psaní velkých písmen na začátku věty • opis a přepis krátkých vět • opis a přepis delších vět	Vv
• ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	• rytmizace slabik ve slově • samohlásky a souhlásky- - rozdělení, určování • samohlásky krátké a dlouhé – (sluchové rozlišování hlásek a jejich správná výslovnost)	Hv Hv

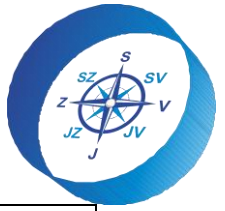

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Komunikační a slohová výchova** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• mluvený projev, jednoduché a složitější věty • rozvoj fonematického sluchu • obohacování a zpřesňování slovní zásoby	Hv
• ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti	• komunikační schopnosti – oslovení dospělého, přání k svátku, k vánocům, kdy smím a kdy nesmím mluvit • mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • diferenciační cvičení a hry • jednoduché psané pokyny, informační cedule	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování – základní morální normy) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj -Komunikace (řeč těla)
• ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	• opakování písmen z druhého ročníku • prohloubení výcviku čtení písmen, slabik, slov • čtení vět	

	• čtení krátkého textu • čtení předložky se slovem • čtení otázek, tvoření odpovědí • čtení slabik: di – ti – ni, dy – ty – ny a doplňování slabik do slov • čtení slabik dě – tě – ně, bě – pě – vě – mě a doplňování slabik do slov • zřetelné čtení jednoduchých vět s porozuměním • nácvik tichého čtení • orientace tichým čtením ve větě • čtení tiskacího a psacího písma	
• ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• rozvoj pohybové koordinace – přípravné cviky • rozvoj jemné motoriky • hygiena psaní, čistota rukou, sešitů • technika psaní • uvolňovací cviky	Tv, Vv
• ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen	• procvičování písmen malé a velké abecedy • psaní písmen, dokončení zbývajících z abecedy: E, I, J, H, K, P, B, R, Ř, T, F, S, Š, L, D, G	
• ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky	• spojování písmen do slabik • spojování slabik do slov • opis a přepis slov	

• ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby	• diktát písmen • diktát slabik • diktát slov	
• ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	• psaní slov • psaní vlastních jmen • opis a přepis písmen, slabik, slov • doplňování slabik do slov, dodržovat úplnost slov	
• ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty	• opis a přepis slov • opis jednoduché věty • přepis jednoduché věty • psaní krátkých vět • psaní velkých písmen na začátku věty	

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Literární výchova

Ročník 3.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	• poznávání širšího okruhu knih, časopisů, deníků • zájem o literaturu • přednes říkadel, básní • reprodukce říkadel • reprodukce říkadel s pohybem	Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení (výběr výrazových prostředků) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování) Tv, Hv
• ČJL-3-3-02p při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	• poslech pohádek, povídek, říkadel • řešení hádanek, rébusů, tajenek • čtení a reprodukce rozpočítadel	Vv, M
• ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	• porozumění textu – hlavní postava • porozumění textu – prostředí (pohádkové x reálné) • porozumění textu – děj • dramatizace	Vv

	• ilustrace • reprodukce krátkého textu dle otázek • reprodukce krátkého textu dle obrázků	Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování) Vv

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Jazyková výchova** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-5-2-06p pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	**Věta – druhy vět** • věta jako jazykový celek • začátek a konec věty v řeči i písmu • psaní velkých písmen (vlastní jména) • tvoření jednoduchých otázek • a tvoření odpovědí na ně • věta oznamovací – poznávání a psaní znaménka • věta tázací – poznávání a psaní znaménka • věta rozkazovací – přímý a nepřímý důraz – poznávání a znaménka	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla)
• ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě	**Věta – slovo** • psaní slov ve větě • pořádek slov ve větě • význam slova • slova stejného významu • slova opačného významu	

	• třídění slov podle stejných znaků • pořádek slov ve větě • slova spisovná a nespisovná	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj (asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci) VI
• ČJL-5-2-08p určuje samohlásky a souhlásky • ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	**Slovo- slabika – hláska – písmeno** • rytmizace slabik ve slově • samohlásky a souhlásky- - rozdělení, určování • samohlásky krátké a dlouhé – (sluchové rozlišování hlásek a jejich správná výslovnost) • dvojhláska ou • pravopis u, ů, ú ve slově • souhlásky tvrdé - určování • souhlásky měkké - určování obojetné – seznámení s nimi • psaní správného i, y po tvrdých a měkkých souhláskách • správná výslovnost měkkých a tvrdých slabik při čtení slov	Hv Hv

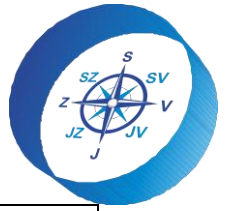

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Komunikační a slohová výchova** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-5-1-09p tvoří otázky a odpovídá na ně	• tvoření otázek k daným cvičením • tvoření odpovědí na dané otázky	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, řeč zvuků a slov)
• ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	• vypravování vlastních zážitků • vypravování podle obrázků • vypravování přečteného textu • rozhovory, scénky z běžného života	Vv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (pružnost nápadů, originalita) Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení (výběr výrazových prostředků)
• ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje	• tvoření jednoduchých popisů vybraných předmětů, činností a dějů	Vl
• ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	• rozvíjení slovní zásoby • správná výslovnost • správný slovní přízvuk, intonace	Hv

• ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení	• ústní i písemné zvládnutí forem společenského styku (pozdrav,prosba,omluva, dopis, adresa..)	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování – základní morální normy) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu)
• ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty	**Psaní** • opis psacího písma • přepis krátkých vět, krátkého textu • vedení k sebekontrole napsaného textu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
• ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy	• vedení k úpravě písemných prací (nadpis, datum, okraje) • zpřesnění tvarů písmen a číslic • dodržování poměru výšky písmen u tvarově podobných	M
• ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo	• nácvik hůlkového písma	M

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Literární výchova

Ročník 4.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	• čtení krátkých textů s porozuměním a jejich reprodukce • čtení se správnou výslovností a intonací • poslech předčítaného textu • rozlišení pojmu kniha, časopis, noviny, text, ilustrace • obrázkové čtení – pojmy, rozvíjení slovní zásoby	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování) Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (výběr a uplatnění výrazových prostředků) Hv Vv
• ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	• určování hlavní postavy z přečteného textu • rozlišení pohádkového a reálného prostředí	

• ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh	• přednes říkanek a básniček se správnou modulací hlasu • dramatizace pohádky a jednoduchého děje	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (výběr a uplatnění výrazových prostředků)
• ČJL-5-3-04p ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	• nácvik tichého čtení s porozuměním textu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování)
• ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	• poslech textu a tvoření odpovědí na otázky • sledování dětských pořadů	Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu)

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Jazyková výchova** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	• čtení a psaní měkkých a tvrdých slabik (sluchové rozlišování hlásek a jejich výslovnost)	Hv
• ČJL-5-2-08p- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	• čtení, výslovnost a psaní slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	
• ČJL-5-2-08p-správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	• výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova (d-t, ď-ť,h-ch,v-f,z-s,ž-š)	
• ČJL-5-2-08p seřadí slova podle abecedy	• abeceda, abecední řazení slov • práce se slovníkem	Vv, Inf
• ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa	• poznávání podstatných jmen osoba, zvíře,věc) • poznávání sloves	Př, Vl, Vv Vl

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Komunikační a slohová výchova

Ročník 5.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-5-1-09p tvoří otázky a odpovídá na ně	• tvoření jednoduchých otázek a odpovědí na ně • orientace v textu • nácvik tichého čtení	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog a jeho pravidla)
• ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	• vypravování vlastních zážitků, obsahu textu • čtení podle obrázků a tvoření jednoduchých vět	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace – (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání) Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků) Vv
• ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	• cvičení správné výslovnosti a techniky mluvení • cvičení komunikace v názorných situacích ze života • hlasová hygiena	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (konflikty vyplývající z rozdílnosti kultur, tolerance, empatie) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (asertivní, pozitivní a otevřená komunikace) Hv

• ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	• používání základních postupů v souvislém vyjadřování v mezilidské komunikaci- dialog, telefonování, poděkování, pozdrav, prosba, omluva, adresa, dopis, blahopřání	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování – základní morální normy) Multikulturní výchova – Kulturní rozdíly (jedinečnost člověka, individuální zvláštnosti) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu) Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení) Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj - Poznávání lidí
• ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje	• popis jednoduchých předmětů, činností a dějů z běžného života	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivosti v mezilidských vztazích) Vv, Vl
• ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty • ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení	• opis psacího písma • přepis jednoduchého textu • plynulé psaní slov	
• ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy	• upevňování správných tvarů písmen a číslic • úprava písemností, nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy	M Vv, M
• ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo	• orientační zvládnutí psaní hůlkového písma	M, Vv

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Literární výchova

Ročník 5.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	• rozlišení místa, času a děje v daném textu, reprodukce krátkých textů podle jednoduché osnovy • lidová tvorba a tradice (Vánoce, Velikonoce)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků) Vl Multikulturní výchova – Kulturní rozdíly (poznávání vlastního kulturního zakotvení) Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život) Hv, Vv, Pč,Vl
• ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše	• poznávání prózy a poezie • seznámení s dětskými autory a jejich díly • práce s dětskými časopisy • seznámení s literárními pojmy: pohádky, bajka, povídka, pověst, spisovatel,básník,kniha,čtenář, divadelní představení, herec • návštěva knihovny	Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov) Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu) Vv

• ČJL-5-3-04p ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	• nácvik tichého čtení s orientací v textu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání a cvičení pozornosti a soustředění)
• ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	• určování hlavní postavy a jejích vlastností z přečteného a vyprávěného textu	Vv
• ČJL-5-3-04p rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	• rozlišení prostředí, reálné, pohádkové, znaky prostředí	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (spravedlivost, odpovědnost, prosociální chování) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozlišování zábavních prvků ve sdělení) Vv
• ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh	• reprodukce obsahu pohádky a přednes básničky • dramatizace příběhu ze života či dle vlastní fantazie	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků) Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci a rozvoj sociálních dovedností) Vv
• ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	• sledování pořadů pro děti • poslech textu a tvoření odpovědí dle otázek	Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu) Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Jazyková výchova** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami	• výrazy s předložkami	
• ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis	• výcvik pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova i ve slovech příbuzných	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj (dovednost zapamatování, řešení problémů) Vv, Inf, P
• ČJL-9-2-04p skloňuje podstatná jména	• podstatná jména, rod, číslo • životnost a neživotnost u rodu mužského	
• ČJL-9-2-04p časuje slovesa	• poznávání sloves, osoba, číslo • časování sloves v přítomném čase	Inf
• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy	• podstatná jména, slovesa, osobní zájmena, předložky	Inf
• ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí	• druhy vět • pravopis věty jednoduché – velké písmeno na začátku věty, interpunkční znaménka, správný slovosled	Hv

• ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	• práce s textem, mluvený projev	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení, výběr slov) Inf
• ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	• s pomocí učitele vyhledávat informace v Pravidlech českého pravopisu	

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Komunikační a slohová výchova

Ročník 6.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	• formy společenského chování – uvítání, rozloučení, blahopřání, prosba, poděkování, omluva	Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj - Poznávání lidí Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla) Multikulturní výchova – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování) Aj
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti	• dopisní obálka, adresa • dopis, pohlednice • SMS zpráva	M Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla) Vv, M Inf
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti	• znát základní údaje o své osobě (jméno, příjmení, bydliště, datum a místo narození)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě) M
• ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	• hlasité čtení textu s porozuměním	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání (cvičení zapamatování a soustředění)

• ČJL -9-1-09p; ČJL-9-1-10ppopíše děje, jevy, osoby, pracovní postup	• reprodukování textů z četby • tvoření otázek • odpovědi na otázky	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělení verbální i neverbální) Vv, Inf,
• ČJL -9-1-09p; ČJL-9-1-10ppopíše děje, jevy, osoby, pracovní postup	• popis třídy, domu, bytu • popis pracovní činnosti	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pružnosti nápadů) Pč, Vv, D
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	• osnova • vypravování podle obrázků	Vv, D

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Literární výchova

Ročník 6.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
žák • ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	• hádanky, říkadla, rozpočítadla, povídka, pověst, pohádka • báseň	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu) Vv, Hv
• ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury	• práce s encyklopedií, internetem, časopisy	Inf, Vv, P, Z
• ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku • ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	• práce s literárními texty v čítance • návštěva filmových, divadelních představení • poslech a reprodukce slyšeného textu • spojení čteného textu s ilustrací • beseda o literárním textu, představení • sledování televizních pořadů	Vv Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu) Vv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení aktivního naslouchání) Aj Vv Mediální výchova - Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce) Z, P, D, Pč, Vv

• ČJL-9-3-09p má pozitivní vztah k literatuře	• práce s dětskou knihou • poslech literárního textu • návštěva školní nebo místní knihovny • dramatizace, recitace	Vv, D Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro zvládání soutěží) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování) Pč, Vv

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Jazyková výchova** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami	• slovní základ, předpona, přípona • předložky od, nad, pod, před, bez, v • předpony od-, nad-, pod-, před-, bez-, roz-, vy-/vý-,v-, ob-	
• ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis	• pokračování ve výcviku pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova	
• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	• podstatná jména, rod, číslo • pády a pádové otázky • vzory podstatných jmen • životnost a neživotnost u rodu mužského	P
• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	• časování sloves v oznamovacím způsobu všech časů	

• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	• podstatná jména, slovesa, osobní zájmena, předložky	
• ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	• podmět, přísudek • shoda podmětu s přísudkem	
• ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	• práce s textem, mluvený projev	Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení)
• ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	• s pomocí učitele vyhledávat informace v Pravidlech českého pravopisu	

Vzdělávací předmět:	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Komunikační a slohová výchova** **Ročník 7.**	
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	• rozhovor, telefonický rozhovor • zásady komunikace ve škole • beseda na dané téma • práce s textem	M Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (otevřená a pozitivní komunikace) Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj - Poznávání lidí Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole) Multikulturní výchova – Etnický původ (projevy rasové nesnášenlivosti)
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	• dopis adresa, odesílatel, adresát • vyplnění poštovní poukázky, podacího lístku, průvodky • objednávka, přihláška • SMS zpráva	
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy,	• krátký dotazník	Ov

osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma		
• ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	• tiché čtení textu s porozuměním	M, P, D, Z, Ov, F
• ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	• reprodukování textů z četby • otázky, odpovědi	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků); Vnímání autora mediálních sdělení; Stavba mediálních sdělení
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	• popis dětského pokoje • popis pracovního postupu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů) Vv, Pč
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	• osnova • vypravování	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků)

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Literární výchova** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	• bajka, pověst, povídka, pohádka • báseň	Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (prosociální chování) Vv, D, Z
• ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury	• práce s encyklopedií, slovníkem, internetem	P, Z
• ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku	• práce s literárními texty v čítance • poslech a reprodukce slyšeného textu • spojení čteného textu s ilustrací	Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) Vv Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (objasňování cílů mediálního sdělení)
• ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	• návštěva filmových, divadelních představení • beseda o literárním textu, představení	

• ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	• práce s dětskou knihou • poslech literárního textu • návštěva školní nebo místní knihovny • dramatizace, recitace	Vv, Pč Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (pohled na svět očima druhého)

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Jazyková výchova** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami	• pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě	
• ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis	• dokončení výcviku pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova	
• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména	• skloňování podstatných jmen podle skloňovacích vzorů • pravopis koncovek podstatných jmen rodu středního, ženského, mužského • rozlišení přídavných jmen tvrdých a měkkých (informativně)	
• ČJL-9-2-04p pozná osobní zájmena; časuje slovesa	• časování sloves v oznamovacím způsobu všech časů	

• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy	• určování přídavných jmen • určování číslovek základních, řadových	M
• ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	• pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem	
• ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	• práce s textem, mluvený projev	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti komunikační obrany proti agresi)
• ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	• s pomocí učitele vyhledávat informace v Pravidlech českého pravopisu	

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Komunikační a slohová výchova** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	• elektronická pošta • pravidla komunikace ve škole • rozhovor na dané téma	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy) Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (respektování pravidel) Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj - Poznávání lidí
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti	• vyplnění poštovní poukázky, podacího lístku, průvodky • pohlednice • dopis • adresa	M, Z
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost	• žádost o vydání občanského průkazu • žádost o uvolnění žáka z vyučování • sestavení životopisu s pomocí učitele	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat) Ov

• ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	• tiché, hlasité čtení náročnějšího textu s porozuměním	Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)
• ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p reprodukuje text	• práce s denním tiskem	Multikulturní výchova – Kulturní diference (základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice) Multikulturní výchova – Multikulturalita (multikulturalita současného světa) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) Ov, Z, P, Vz
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup	• popis třídy, popis osoby • popis jednoduchého pracovního postupu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů) Vv, Pč
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p vypráví podle předem připravené osnovy	• osnova vypravování	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků)

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Literární výchova** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Literární výchova		
žák • ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	• bajka, pověst, povídka, pohádka • rým, verš, sloka	Osobnostní a sociální výchova _ Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (prosociální chování) Vv, D, Z
• ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury	• práce s encyklopedií, internetem	P, Z
• ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku • ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	• práce s literárními texty v čítance • návštěva filmových, divadelních představení • poslech a reprodukce slyšeného • výtvarné zpracování literárního textu • beseda o literárním textu, představení	Vv Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (objasňování cílů mediálního sdělení); Vnímání autora mediálních sdělení

• ČJL-9-3-09p má pozitivní vztah k literatuře	• práce s dětskou knihou • poslech literárního textu, poslech dramatizace textu • významní autoři české a světové literatury (pouze informativně)	Vv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování)

Vzdělávací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** **Jazyková výchova** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami	**nauka o slově** • tvoření slov • slovní základ, předpony, přípony • předložky – s, se, z, ze • pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě,	
• ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis	• pravopis po obojetných souhláskách **tvarosloví** • vyjmenovaná slova a slova příbuzná;	
• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	• slovní druhy - rozlišit podstatná, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa a předložky (ostatní informativně) • číslovky základní a řadové	M
• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	• pádové otázky • určit rod, číslo, pád a vzor u podstatných a přídavných jmen • shoda podstatných a přídavných jmen • skloňovat podstatná a přídavná jména	

	• pravopis koncovek v 1, 4. a 7. pádě u podstatných jmen rodu mužského	
• ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	• osobní zájmena – orientačně i další druhy zájmen • určit osobu, číslo a čas u sloves • časovat slovesa	
• ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí	**skladba** • základní větné členy • věta jednoduchá a souvětí • určit počet vět v souvětí	
• ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	• shoda přísudku s podmětem • několikanásobný, nevyjádřený a všeobecný podmět • pravopis koncovek příčestí minulého	
• ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	• práce s textem • mluvený projev	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti komunikační obrany proti agresi)
• ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	• vyhledávání v Pravidlech českého pravopisu • zákonitosti vyhledávání • porozumění zkratkám a poskytnutým údajům	

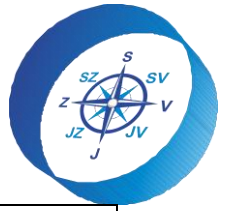

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Komunikační a slohová výchova

Ročník 9.

Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	• zásady dorozumívání • zásady kultivovaného projevu • komunikační žánry (projev, diskuse) • pravidla osobní komunikace • otázky a odpovědi	Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj - Poznávání lidí Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování) Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (principy soužití s minoritami, vzájemná komunikace a spolupráce) Ov
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	• korespondence • úřední dopis • využití PC – př. sestavení pozvánky • dopis na určité téma • pohlednice • vyplnění poštovní poukázky, podacího lístku • pojmy adresát a příjemce • jak správně napsat adresu	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci) Ov Vv M

• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	• žádost – jaké náležitosti musí obsahovat • životopis – sestavit vlastní životopis s pomocí učitele i v elektronické podobě • dotazník – vyplnění s pomocí učitele	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (specifické komunikační dovednosti) Inf, Ov
• ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	• čtení - prohlubování čtenářských dovedností • tiché čtení s porozuměním	M, P, D, Z, Ov, F
• ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	• beletrie • odborné texty (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky) • noviny, časopisy	P, Z, F Mediální výchova- Stavba mediálních sdělení (rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení) Multikulturní výchova – Kulturní diference (reflexe vlastního sociokulturního zázemí, základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice) Multikulturní výchova – Multikulturalita (multikulturalita současného světa) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) Ov, Z, P, Vz

• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	• popis pracovního postupu • popis věci • popis osoby • charakteristika – informativně	Pč Vv Vv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně)
• ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	• osobní zážitky na dané téma • podle obrazového materiálu vyprávět pohádku • filmové nebo divadelní představení • příspěvky do školního časopisu vyprávění, verše	Vv Vv Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků) Vv Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (školní časopis)

Vzdělávací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Literární výchova

Ročník 9.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
• ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	**literární druhy a žánry** • poezie, próza, divadelní hra • bajka, povídka, pohádka, pověst, báje • literatura pro děti a mládež	Osobnostní a sociální výchova _ Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (prosociální chování) Vv, D, Z
• ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	• práce s internetem, encyklopediemi	P, Ov, Z
• ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku	**práce s textem** • charakteristika děje a jednajících postav příběhu • výklad přiměřeného textu z čítanky • hlavní myšlenka	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické způsoby řešení konfliktu a problémů v osobním životě a ve společnosti) Ov
• ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	**poslech a reprodukce** • reprodukce přečteného • vlastní dojem z přečteného textu, shlédnutého filmu, divadelního představení • beseda o literárním textu, představení	Vv Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (objasňování cílů mediálního sdělení)

• ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	**poslech a reprodukce** • soustředěný poslech • recitace • dramatizace • mimočítanková četba přiměřená věku, zájmům žáků a učivu jiných předmětů • významní autoři české a světové literatury (pouze informativně) • exkurze do městské knihovny • využití školní knihovny • dramatizace jednoduché pohádky jako představení pro nižší ročníky	Mediální výchova- Vnímání autora mediálních sdělení – (rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (pohled na svět očima druhého) Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru solidarity (odpovědnost a přispění jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám) D, Vv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci) VV, Pč

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází z obsahu vzdělávacího oboru Anglický jazyk vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* RVP ZV. Cílem výuky cizího jazyka je, aby v něm žáci dokázali komunikovat na základní úrovni především v oblasti jeho zvukové podoby, přednostně v anglickém jazyce. Jedná se o osvojování jazyka/řečových dovedností a základů pravidel komunikace pro běžné každodenní situace, se kterými se žáci mohou setkat. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje nejen komunikativním cílům výuky, ale především možnostem konkrétního žáka.

Obsahové vymezení:
Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu Anglický jazyk je rozdělena do 2 specifických složek: *Komunikační výchova a Jazyková výchova*, které se ve výuce vzájemně prolínají.

- **1. stupeň**
  - **1. období**
    - řečové dovednosti
  - **2. období**
    - poslech s porozuměním
    - mluvení
    - čtení s porozuměním
    - psaní
- **2. Stupeň**
  - poslech s porozuměním
  - mluvení
  - čtení s porozuměním
  - psaní

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá RUP a učebnímu plánu školy. Časová dotace na I. stupni je ve 3. - 5. ročníku 3 hodiny týdně a na II. stupni v 6 - 9. ročníku 3 hodiny týdně, třída se nedělí.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně a učebně PC. Ve výuce jsou využívány PC programy, vlastní prezentace na IT, videozáznamy a audio nahrávky.

Realizovaná průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

5.1.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem výuky cizího jazyka je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce v oblasti jeho zvukové podoby. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat. Výuka cizího jazyka může přispět k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje tomuto zaměření výuky.

V hodinách Anglického jazyka jsou rozvíjeny a utvářeny dané klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- Upřednostňujeme individuální přístup a zohledňujeme možnosti žáků.
- Umožňujeme žákům práci s učebnicemi, učebními materiály a vhodnými pomůckami.
- Využíváme k práci vhodné texty (jednoduché, porozumění textu).
- Seznamujeme žáky s vhodnými tématy s ohledem na jejich věk.
- Využíváme počítačové výukové programy.
- Zařazujeme názorné a činnostní učení
- Zadáváme žákům netradiční, zajímavé a zábavné úkoly
- Učíme žáky poznávat rozdíl v psané a slovní formě jazyka (znaky, symboly….).
- Vštěpujeme žákům důležitost domluvit se cizím jazykem.
- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu.

Kompetence k řešení problémů:

- Klademe žákům otázky, zadáváme úkoly rozvíjející komunikaci.
- Vedeme žáky k analýze problému a výběru vhodných řešení
- Vedeme žáky ke skupinové práci
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- Učíme žáky vhodně a správně se v klíčové situaci rozhodnout.

Kompetence komunikativní:

- Zařazujeme do výuky poslech, jednoduchá vypravování, jednoduché texty k daným tématům.
- Učíme žáky klást jednoduché a srozumitelné otázky
- Rozvíjíme u žáků komunikativní schopnosti (rozhovory, překlady, popis,….).
- Učíme pracovat s jednoduchým textem a tiskem v cizím jazyce
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- Vedeme žáky k práci ve skupině, kdy je nutná komunikace
- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální:

- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách a kolektivu
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci k danému tématu.
- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení
- Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle.
- Vedeme žáky k sebehodnocení.

Kompetence občanské:

- Učíme žáky zvládat základní komunikaci v cizím jazyce (v obchodě, na úřadě...).
- Umožňujeme žákům účast v různých soutěžích.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a činy.

Kompetence pracovní:

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou práci netrestáme – tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vedeme žáky ke zvládnutí postupu práce, jeho dokončení a hodnocení.
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek své práce.

5.1.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Řečové dovednosti		
žák • CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	• rozliší mateřský a cizí jazyk • poslouchá jednoduché říkanky a písničky a s pomocí učitele je reprodukuje • s přiměřenou srozumitelností opakuje jednoduchá slova po učiteli ✓ pozdravy, poděkování, představování, přivítání, souhlas a nesouhlas ✓ barvy, čísla, rodina, škola, jídlo a nápoje, zvířata, části těla	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání) Čj,Vv

Vzdělávací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	• reaguje neverbálně na pokyny týkající se výuky (např. se posadí nebo otevře učebnici) • reaguje na pozdrav užívaný při setkání jeho opakováním po mluvčím • reaguje na pozdrav užívaný při loučení jeho opakováním po mluvčím • reaguje na poděkování s přiměřenou emocionalitou	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
• CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• přiřadí slovo k jeho neverbálnímu významu (např. ukáže na konkrétní věc ve třídě nebo na správný obrázek)	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
Mluvení		
žák • CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje	• zahájí komunikaci pozdravem • ukončí komunikaci pozdravem • poděkuje za podanou věc	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Spolupráce a soutěživost

• CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk	• reaguje na podnět (např. na otázku) uvedením svého křestního jména • reaguje na podnět (např. na otázku) uvedením svého věku	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
• CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	• reaguje neverbálně (např. kývnutím hlavy) na jednoduché zjišťovací otázky, které se týkají jeho osoby	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
Čtení s porozuměním		
žák • CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• přiřadí velmi konkrétní a jednoduchá slova k významům vyjádřeným na obrázcích	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
Psaní		
žák • - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	• opíše krátká slova týkající se tematických okruhů	Vv

- **zvuková stránka jazyka-** přiměřeně srozumitelná výslovnost osvojených slov a slovních spojení
- **slovní zásoba k tematickým okruhům-** barvy, části těla, čísla, jídlo, názvy každodenních předmětů, pozdravy, rodina, slovesa popisující běžné lidské činnosti, škola, zvířata
- **gramatika-** elementární struktury osvojené pro naplnění konkrétních výstupů (např. „Já jsem...“, „Já mám...“, „Jsi...?“, „Je to...?“)

Vzdělávací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	• reaguje neverbálně na pokyny týkající se výuky (např. se posadí nebo otevře učebnici) • reaguje neverbálně na pokyny popisující běžné lidské činnosti (např. předvede jízdu na kole nebo mytí rukou) • reaguje na pozdrav užívaný při setkání jeho opakováním po mluvčím nebo použije jiný adekvátní výraz • reaguje na pozdrav užívaný při loučení jeho opakováním po mluvčím nebo použije jiný adekvátní výraz • reaguje na poděkování s přiměřenou emocionalitou a případně jazykovým výrazovým prostředkem	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

• CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• přiřadí slovo k jeho neverbálnímu významu (např. ukáže na konkrétní věc ve třídě nebo na správný obrázek) • přiřadí slovní spojení nebo krátkou větu k jejich významům vyjádřeným na obrázku (např. označí obrázky ve správném pořadí)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Spolupráce a soutěživost Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
Mluvení		
žák • CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje	• zahájí komunikaci i pozdravem • ukončí komunikaci pozdravem • poděkuje v situaci, ve které se poděkování očekává	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Spolupráce a soutěživost
• CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk	• představí se uvedením svého jména, příjmení a věku	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Spolupráce a soutěživost
• CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	• reaguje neverbálně (např. kývnutím hlavy) na jednoduché zjišťovací otázky, které se týkají jeho osoby nebo osvojeného tematického okruhu • reaguje slovy „ano“ nebo „ne“ na jednoduché zjišťovací otázky, které se týkají jeho osoby nebo osvojeného tematického okruhu	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)

Čtení s porozuměním		
žák • CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• přiřadí velmi konkrétní a jednoduchá slova k významům vyjádřeným na obrázcích • identifikuje význam vymezeného okruhu slov i bez vizuální opory (např. s pomocí učitele nakreslí význam slova „stůl“ nebo „zvíře“)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Spolupráce a soutěživost Vv
Psaní		
• je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	• opíše krátká slova týkající se tematických okruhů • opíše krátká slovní spojení a velmi krátké věty týkající se tematických okruhů	Vv

Učivo — zvuková stránka jazyka: přiměřeně srozumitelná výslovnost osvojených slov a slovních spojení; slovní zásoba k tematickým okruhům: barvy, části těla, čísla, jídlo, názvy každodenních předmětů, pozdravy, rodina, slovesa popisující běžné lidské činnosti, škola, zvířata; gramatika: elementární struktury osvojené pro naplnění konkrétních výstupů (např. „Já jsem…“, „Já mám...“, „Jsi...?“, „Je to...?“)

Vzdělávací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	• výběr z nabídky dvou jednoduchých vizuálních informací (např. správný obrázek jídla nebo správnou fotografii zvířete) • poslech jazyka (MC, CD, video) • čísla, pozdravy, písmena, barvy, zvířata, školní pomůcky, určování členů rodiny, příroda	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení)
• CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	• reakce neverbální (např. kývnutím hlavy)nebo verbální (např. slovy „ano“ a „ne) na zjišťovací otázky, které se týkají jména, věku a bydliště, a na zjišťovací otázku, zda se má dobře • správné informace na doplňovací otázky týkající se osobní identity (křestního jména, příjmení a věku)	Osobnostní sociální výchova Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)

Mluvení		
žák • CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	• sdělení souhlasu, nesouhlasu (yes-no – ano-ne) na zjišťovací otázky, které se týkají jména, věku a bydliště, a na zjišťovací otázku, zda se má dobře • správné informace na doplňovací otázky týkající se osobní identity (křestního jména, příjmení a věku) • představení se My name is… (jmenuji se..) • pozdravy • hláskování písmen abecedy cizího jazyka	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
Čtení s porozuměním		
žák • CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• přiřazování jednoduchých slov a jednoduchých slovních spojení k významům vyjádřeným na obrázcích • přání • pozdravy • počítání do deseti (numbers – čísla) • určování věku • pojmenování barev (colours) • pojmenování školních pomůcek a předmětů (at school) • rodina (My family)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)

	• určování členů rodiny • zvířata (animals), pojmenovávání • příroda	
Psaní		
žák • CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	• doplnění osobních údajů (křestní jméno, příjmení a věk) do krátkého textu, a tím odpoví na otázky obsažené v jednoduchém emailu nebo dopisu	Čj,Vv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)

Vzdělávací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	• výběr z nabídky více jednoduchých vizuálních informací a přiřazení podle poslechu • poslech krátkých ukázek z tematických okruhů: ✓ domov – rodina a město (My family, My house, My city, I live…) ✓ kalendář (a day, a week, a month) ✓ Vánoce, Nový rok (Mary Christmas, New Year) ✓ jídlo a pití (drink, food) ✓ sport a záliby ✓ (I prefer…)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav, omluva, prosba, žádost) Vv
• CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	• porozumění otázkám Do you have…?, Are you …. (ve spojení s tematickými okruhy)	

Mluvení		
žák • CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	• zapojit se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, sdělit, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, a na podobné výpovědi reagovat • časování základních sloves *to be, to have*, tvoření jednoduchých vět • používání základních přivlastňovacích zájmen (My, your, her, his…) • poděkování, omluva, žádost, blahopřání (thank you…) • žádost o jídlo či pití (I like, I don´t like…)	Ov, Čj
Čtení s porozuměním		
žák • CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• přiřazování jednoduchých slov a jednoduchých slovních spojení k významům vyjádřeným na obrázcích • přiřazování jednoduchých slov a jednoduchých slovních spojení k větám, která je popisují ✓ domov – rodina a město ✓ kalendář	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)

	✓ Vánoce, Nový rok ✓ jídlo a pití ✓ sport a záliby	
Psaní		
žák • CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	• písemné doplnění slova k obrázkům • doplnění požadované informace z tematických okruhů ✓ domov – rodina a město ✓ kalendář ✓ Vánoce, Nový rok ✓ jídlo a pití ✓ sport a záliby	

Vzdělávací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	• jednoduchá sdělení, představování, přivítání, rozloučení, formulace dotazu na dané téma, souhlas a nesouhlas (Hello, my name is.. Yes, no)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav, omluva)
Mluvení		
žák • CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	• vytváření a porozumění komunikaci v jednoduchém rozhovoru (How are you, What are you doing..)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (Specifické komunikační dovednosti, dialog)

Čtení s porozuměním		
žák • CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• počítání do 100 (numbers)	M
• CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• práce se slovníkem (opakování abecedy)	Čj
• CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• popisování třídy, činností ve škole a mimoškolní činnost (at school, subjects..) • moje tělo (my body) • zdraví a nemoc (health anad ill) • oblékání a nákupy (I am wearing, I buy...) • cestování a dopravní prostředky (I can ride..) a ubytování	Čj P Vv
Psaní		
žák • CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	• jednoduchá slovní spojení, krátká sdělení týkající se vlastní osoby, každodenních činností, prostředí, v němž žije	

Vzdělávací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	• překládání a porozumění jednoduchému textu a komunikaci (Reading, speaking and listening)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav, omluva, vysvětlování)
• CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	• jednoduchá sdělení, představování, přivítání, rozloučení, formulování dotazu na dané téma (hello, godbye, What are you doing, My name is...I´m...years old.)	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav, omluva, vysvětlování)
Mluvení		
žák • CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	• cestování a dopravní prostředky (I can ride, kind of vehicles..) • popisování trasy cesty, jízda dopravním prostředkem • ubytování	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a život dětí z jiných zemí, zvyky a tradice)

Čtení s porozuměním		
žák • CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• počítání do 1000 (numbers)	M
• CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• práce se slovníkem (abeceda) vyhledávání slov a jednoduchých frází	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (řeč slova) Čj
• CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu	• popisování rodiny a domova (my family, at home) • popisování počasí (wether. is snowing, is raining..) • popisování osoby, jejích vlastností (My body, I am...) • oblékání a nákupy (I am wearing..)	Vv,Čj P, Vv,Z Čj Pč
Psaní		
žák • CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	• jednoduchá slovní spojení, krátká sdělení týkající se vlastní osoby, každodenních činností, prostředí, v němž žije	

5.1.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK- NĚMECKÝ JAZYK

5.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází z obsahu vzdělávacího oboru Německý jazyk vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* RVP ZV. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Cílem výuky cizího jazyka je, aby v něm žáci dokázali komunikovat na základní úrovni především v oblasti jeho zvukové podoby. Jedná se o osvojování jazyka/řečových dovedností a základů pravidel komunikace pro běžné každodenní situace, se kterými se žáci mohou setkat. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje nejen komunikativním cílům výuky, ale především možnostem konkrétního žáka.

Obsahové vymezení:
Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu Německý jazyk je rozdělena do 2 specifických složek: *Komunikační výchova a Jazyková výchova*, které se ve výuce vzájemně prolínají.

- poslech s porozuměním
- mluvení
- čtení s porozuměním
- psaní

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá RUP a učebnímu plánu školy. Časová dotace je v 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně, třída se nedělí.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně a učebně PC. Ve výuce jsou využívány PC programy, vlastní prezentace na IT, videozáznamy a audio nahrávky.

Realizovaná průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

5.1.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem výuky cizího jazyka je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce v oblasti jeho zvukové podoby. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat. Výuka cizího jazyka může přispět k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje tomuto zaměření výuky.

V hodinách Německého jazyka jsou rozvíjeny a utvářeny dané klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- Upřednostňujeme individuální přístup a zohledňujeme možnosti žáků.
- Umožňujeme žákům práci s učebnicemi, učebními materiály a vhodnými pomůckami.
- Využíváme k práci vhodné texty (jednoduché, porozumění textu).
- Seznamujeme žáky s vhodnými tématy s ohledem na jejich věk.
- Využíváme počítačové výukové programy.
- Zařazujeme názorné a činnostní učení
- Zadáváme žákům netradiční, zajímavé a zábavné úkoly
- Učíme žáky poznávat rozdíl v psané a slovní formě jazyka (znaky, symboly….).
- Vštěpujeme žákům důležitost domluvit se cizím jazykem.
- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu.

Kompetence k řešení problémů:

- Klademe žákům otázky, zadáváme úkoly rozvíjející komunikaci.
- Vedeme žáky k analýze problému a výběru vhodných řešení
- Vedeme žáky ke skupinové práci
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- Učíme žáky vhodně a správně se v klíčové situaci rozhodnout.

Kompetence komunikativní:

- Zařazujeme do výuky poslech, jednoduchá vypravování, jednoduché texty k daným tématům.
- Učíme žáky klást jednoduché a srozumitelné otázky
- Rozvíjíme u žáků komunikativní schopnosti (rozhovory, překlady, popis,….).
- Učíme pracovat s jednoduchým textem a tiskem v cizím jazyce
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- Vedeme žáky k práci ve skupině, kdy je nutná komunikace
- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální:

- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách a kolektivu
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci k danému tématu.
- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení
- Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle.
- Vedeme žáky k sebehodnocení.

Kompetence občanské:

- Učíme žáky zvládat základní komunikaci v cizím jazyce (v obchodě, na úřadě…).
- Umožňujeme žákům účast v různých soutěžích.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a činy.

Kompetence pracovní:

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou práci netrestáme – tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vedeme žáky ke zvládnutí postupu práce, jeho dokončení a hodnocení.
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek své práce.

5.1.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací předmět: **NĚMECKÝ JAZYK** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	• rozdíl mezi mateřským a cizím jazykem v podání učitele nebo zvukového záznamu • opakování slov po učiteli ✓ souhlas a nesouhlas	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
• DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	• o pakování slov po učiteli z daných tematických bloků- pozdravy, poděkování, představování, přivítání	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
• DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů, rozumí jednoduchým pokynům učitele	• přiřazení slova k jeho neverbálnímu významu (např. ukáže na správný obrázek, fotografii, na konkrétní předmět ve třídě) -čísla, pozdravy, písmena, barvy, zvířata	

Mluvení		
žák • DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	• pozdravy • sdělení souhlasu, nesouhlasu na zjišťovací otázky, které se týkají jména, věku a na zjišťovací otázku, zda se má dobře • přiměřené reakce na pozdrav, poděkování	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
Čtení s porozuměním		
žák • DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• přiřazování jednoduchých slov a jednoduchých slovních spojení k významům vyjádřeným na obrázcích	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)

Vzdělávací předmět: **NĚMECKÝ JAZYK** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	• rozdíl mezi mateřským a cizím jazykem v podání učitele nebo zvukového záznamu • opakování slov po učiteli ✓ souhlas a nesouhlas	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
• DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	• o pakování slov po učiteli z daných tematických bloků- pozdravy, poděkování, představování, přivítání	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
• DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů, rozumí jednoduchým pokynům učitele	• přiřazení slova k jeho neverbálnímu významu (např. ukáže na správný obrázek, fotografii, na konkrétní předmět ve třídě) -čísla, pozdravy, písmena, barvy, zvířata, školní pomůcky, určování členů rodiny, příroda	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)

Mluvení		
žák • DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	• pozdravy • sdělení souhlasu, nesouhlasu na zjišťovací otázky, které se týkají jména, věku a na zjišťovací otázku, zda se má dobře • přiměřené reakce na pozdrav, poděkování	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
• DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	• křestní jméno, příjmení, věk	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
Čtení s porozuměním		
žák • DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• přiřazování jednoduchých slov a jednoduchých slovních spojení k významům vyjádřeným na obrázcích	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
Psaní		
žák • DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	• opis informací o své osobě	Čj,Vv

Vzdělávací předmět: **NĚMECKÝ JAZYK** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Poslech s porozuměním		
žák • DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	• rozdíl mezi mateřským a cizím jazykem v podání učitele nebo zvukového záznamu • opakování krátkých celků po učiteli	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
• DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	• opakování slov po učiteli z daných tematických bloků- pozdravy, poděkování, představování, přivítání	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
• DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů, rozumí jednoduchým pokynům učitele	• přiřazení slova k jeho neverbálnímu významu (např. ukáže na správný obrázek, fotografii, na konkrétní předmět ve třídě) -čísla, pozdravy, písmena, barvy, zvířata, školní pomůcky, určování členů rodiny, příroda • přiřazení slovního spojení nebo krátké věty k jeho neverbálnímu významu (např. ukáže na správný	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)

	obrázek, fotografii) - barvy, zvířata, školní pomůcky, určování členů rodiny, příroda	
Mluvení		
žák • DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	• pozdravy • sdělení souhlasu, nesouhlasu na zjišťovací otázky, které se týkají jména, věku a na zjišťovací otázku, zda se má dobře; • přiměřené reakce na pozdrav, poděkování • jednoduchá sdělení – blahopřání, žádost o pomoc, formulace dotazů na dané téma; vedení jednoduchého rozhovoru	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
• DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	• křestní jméno, příjmení, věk	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, odmítání, pozdrav)
Čtení s porozuměním		
žák • DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici	• přiřazování jednoduchých slov a jednoduchých slovních spojení k významům vyjádřeným na obrázcích, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zdraví a nemoc, oblékání,	Osobnostní sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)

vizuální oporu)	nákupy, jídlo a pití, kalendář, ubytování) • práce se slovníkem – orientace ve slovníku cizího jazyka	
Psaní		
žák • DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	• zápis informací o své osobě, barvy, dny v týdnu, bydlení, jídlo, pití, dopravní prostředky	Čj,Vv

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.
Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1 MATEMATIKA

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Matematika vychází z obsahu vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace RVP ZV. Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat kalkulátor a matematické výukové programy.
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- Čísla a početní operace- 1. stupeň, Číslo a proměnná - 2. stupeň
- Závislost, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Časové vymezení:
Předmět Matematika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. a II. stupně ZŠ. Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z povinné dotace RUP - na I.stupni v 1. – 5.ročníku - 4 hodiny týdně, na II. stupni v 6.ročníku 3 hodiny týdně , v 7. – 9.ročníku - 4 hodiny týdně a je posílena z disponibilní časové dotace – na I. stupni o 1 hodinu týdně ve 2. - 5.ročníku a na II. stupni o 2 hodiny v 6.a 8.ročníku, po 1 hodině v 7.a 9.ročníku.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, multimediální učebně a v učebně PC.

Realizovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj
Výchova demokratického člověka – Občan, občanská společnost a stát

5.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Matematika využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Používáme k vyvozování nových matematických pojmů a při vytváření prostorové představivosti názorných pomůcek.
- Vyvozujeme nové matematické pojmy vždy od nejjednoduššího ke složitějšímu.
- Při výuce používáme jednotných matematických symbolů a znaků během celého ZV.
- Při výuce podporujeme samostatný úsudek žáků.
- Využíváme počítačové výukové programy.
- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu.
- Klademe důraz na individuální potřeby žáků.
- Umožňujeme žákům pracovat s kalkulátorem.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k důkladnému rozboru problému a ke stanovení postupu jeho řešení.
- Vedeme žáky ke tvořivému přístupu při řešení matematických úkolů.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků formou samostatné práce na zadaném a předem vysvětleném úkolu.
- Opravujeme společně se žáky chybná řešení a vždy vysvětlíme a ukážeme řešení správná.
- Rozvíjíme vzájemnou spolupráci žáků při řešení úkolů.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k správným řešením a závěrům.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování a vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a s dospělými.
- Ověřujeme si otázkami, zda žáci rozumí obsahu sdělení a správně na něj reagují.
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
- Při výuce využíváme mezipředmětové vztahy (Fyzika, Informatika)

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení.
- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách a kolektivu.
- Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- Pěstujeme u žáků schopnost reálně hodnotit výsledky vlastní práce i práce jiných.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a činy.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.

Kompetence pracovní

- Umožňujeme diferencované výkony dle individuálních schopností žáků.
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti práce.

5.2.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 1.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a početní operace		
žák • M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20	• vysvětlení pojmu matematika, číslo, číslice • počítání předmětů • počítání na počítadlech • pojem čísel 1 – 5 a číslic 1 – 5, číselná řada • čtení a psaní číslic	Prv Vv Čj
• M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• názorné zavedení sčítání a odčítání pomocí manipulačních činností • čtení a psaní příkladů v oboru do 5 • sčítání a odčítání v oboru do 5	Pč Čj Pč, Vv
• M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	• počítání předmětů v daném souboru • vytváření souborů o daném počtu prvků • porovnávání množství v oboru do 5 • porovnávání čísel v oboru do 5	Prv Pč Pč

• M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat	• početní znaménka +, -, = • zapisování a používání znamének • početní znaménka <, > • zapisování a používání znamének	Vv, Čj
• M-3-1-05p umí rozklad čísel v oboru do 20	• rozklad pomocí obrázků v oboru do 5 • rozklad čísel v oboru do 5	Vv, Pč
• M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5 s pomocí obrázků • jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Vv, Pč, Prv
Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-3-2-03p zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• pojmy všechno x nic • pojmy velký x malý • pojmy krátký x dlouhý • pojmy stejně x více x méně • pojmy nahoře x dole • používání výrazů vpravo, vlevo, nahoře, dole, vpředu, vzadu, nad, pod, před, za	Prv,Pč, Vv
• M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• manipulační činnosti s konkrétními předměty • užití prstů • užití stavebnic, poznávání barev • užití početních karet	Prv, Pč, Vv

• M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	• vytváření konkrétních představ o čísle • číslovky řadové 1. – 5. • počítání dle konkrétních situací	Tv Tv, Pč
• M-3-2-03p uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• seznámení s penězi – určování hodnoty 1, 2, 5 • počítání s penězi • slovní úlohy s použitím platidel	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti) Prv,Vv
Geometrie v rovině a v prostoru		
žák • M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	• používání kostek, stavebnic – různé formy her a staveb • poznávání geometrických tvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) • pojmenování geometrických tvarů dle ukázek	Pč, Vv Vv,Pč
• M-3-3-02p umí používat pravítko	• seznámení s pravítkem • rýsování pomocí pravítka (orientačně)	Pč

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a početní operace		
žák • M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20	• opakování učiva z prvního ročníku – číslice 1 – 5 • pojem čísel 6 – 10 a číslic 6 – 10 • zapisování číselné řady 1 – 10,10-1 • pojem čísla 0 a číslice 0	Prv Vv
• M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• sčítání a odčítání v oboru do 10 • čtení a psaní čísel v oboru do 10 • zapisování a čtení příkladů v oboru do 10	Pč Čj Pč, Vv
• M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	• počítání předmětů v daném souboru • vytváření souborů o daném počtu prvků v oboru do 10 • porovnávání množství v oboru do 10 • porovnávání čísel v oboru do 10	Prv Pč Pč Pč
• M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat	• početní znaménka +, -, = • zapisování a používání znamének • početní znaménka <, > • zapisování a používání znamének	Vv, Čj

• M-3-1-05 umí rozklad čísel v oboru do 20	• rozklad pomocí obrázků v oboru do 10 • rozklad čísel v oboru do 10 • dočítání příkladů	Vv, Pč
• M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10 s pomocí obrázků • jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Vv, Pč, Prv
Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-3-2-03p zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• opakování pojmů z 1. ročníku • používání výrazů vpravo, vlevo, nahoře, dole, vpředu, vzadu, nad, pod, před, za	Prv,Pč, Vv
• M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• manipulační činnosti s konkrétními předměty • užití prstů • užití stavebnic, poznávání barev • užití početních karet	Prv, Pč, Vv
• M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	• vytváření konkrétních představ o čísle • číslovky řadové 1 – 10 • počítání dle konkrétních situací	Tv Tv, Pč
• M-3-2-03p uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• seznámení s penězi – určování hodnoty 1, 2, 5, 10 • počítání s penězi • slovní úlohy s použitím platidel	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti) Prv,Vv

Geometrie v rovině a v prostoru		
žák • M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	• používání kostek, stavebnic – různé formy her a staveb • poznávání geometrických tvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) • pojmenování geometrických tvarů dle ukázek • prostorová představivost • vztahy nad, pod, vedle, před, za – užití kostek, stavebnic	Pč, Vv Vv,Pč
• M-3-3-02p umí používat pravítko	• geometrické potřeby na rýsování • rýsování pomocí pravítka	Pč
• M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	• rýsování přímek	Vv

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a početní operace		
žák • M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100	• opakování učiva z druhého ročníku – číslice 1 – 10 • číselná řada ve druhé desítce (11 – 20) • čtení a psaní čísel 11 – 20 • numerace do 100 po desítkách (seznámení)	Pč Pč Čj
• M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku • zapisování a čtení příkladů v oboru do 20 bez přechodu přes desítku • sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku	Prv Čj Prv
• M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	• počítání předmětů v daném souboru • vytváření souborů o daném počtu prvků v oboru do 20 • porovnávání množství v oboru do 20 • porovnávání čísel v oboru do 20	Pč Pč Pč, Vv,Prv Pč

• M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat	• početní znaménka +, -, = • zapisování a používání znamének • početní znaménka <, > • zapisování a používání znamének	Čj Čj
• M-3-1-05p umí rozklad čísel v oboru do 20	• rozklad pomocí obrázků v oboru do 20 • rozklad čísel v oboru do 20 • dočítání příkladů	Prv, Pč Pč
• M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 s pomocí obrázků • jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 • jednoduché slovní úlohy se vztahy o n – více v oboru do 20 • jednoduché slovní úlohy se vztahy o n – méně v oboru do 20	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) Čj, Prv, Pč Vv Vv
Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-3-2-03p zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• opakování pojmů z 2. ročníku • používání výrazů vpravo, vlevo, nahoře, dole, vpředu, vzadu, nad, pod, před, za	Prv,Pč
• M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• manipulační činnosti s konkrétními předměty • užití počítadel • užití stavebnic • užití početních karet • vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 20	Pč ,Prv

• M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	• vytváření konkrétních představ o čísle • číslovky řadové 1. – 20. • počítání dle konkrétních situací • číselná osa	Tv, Pč Vv
• M-3-2-03uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• seznámení s penězi – určování hodnoty 1, 2, 5, 10, 20 • počítání s penězi • slovní úlohy s použitím platidel	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti) Prv,Vv
Geometrie v rovině a v prostoru		
žák • M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	• používání kostek, stavebnic – různé formy her a staveb • poznávání geometrických tvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) • poznávání základních útvarů v rovině (čára, přímka, úsečka) • pojmenování geometrických tvarů dle ukázek • prostorová představivost • vztahy nad, pod, vedle, před, za – užití kostek, stavebnic • jednoduché ornamenty – kreslení dle dětské představy	Pč, Vv Prv, Pč Vv

• M-3-3-02p umí používat pravítko	• geometrické potřeby na rýsování • rýsování pomocí pravítka	Vv, Pč
• M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	• křivá čára, přímá čára • rýsování přímek • pojem úsečka • rýsování a označování úseček (orientačně)	Vv, Pč

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a početní operace		
žák • M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000	**Prohloubení učiva do 100** • čtení, psaní, řazení čísel do 100 • porovnávání čísel na číselné ose • doplňování násobků v číselné řadě • číslo o 10 menší, číslo o 10 větší	Čj
• M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla	**Sčítání a odčítání v oboru do l00** • sčítání a odčítání násobků 10 • sčítání a odčítání jednotek bez přechodu i s přechodem • zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě • určení čísla před a za v oboru do 100 • porovnávání čísel na číselné ose • řazení čísel od nejmenšího k největšímu (i opačně) • řešení jednoduchých slovních úloh	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) Čj

	• sčítání a odčítání dvouciferných čísel písemně • počítání s penězi • vztahy o méně, o více • seznámení s kalkulátorem, základní operace • sebekontrola při sčítání a odčítání dvouciferných čísel	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti)
• M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy	• řešení jednoduchých slovních úloh, využití vztahu o méně o více ve slovních úlohách	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) Čj
• M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	**Násobení v oboru do 100** • pamětné zvládání násobků čísel 2 až 10 do 100 • vyhledávání násobků v tabulce • provádění kontroly výsledků záměnou činitelů • řešení slovních úloh se vztahy n krát méně, n krát více • dělení pomocí násobků a podle schopností žáka	Vv,Pč

Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	• sebekontrola výsledků	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
• M-5-2-02p určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích	• řešení úloh na orientaci v prostoru a v čase • hodiny	Vl,Př Př
• M-5-2-02p uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	• manipulační činnosti s konkrétními předměty (vážení, měření, počítání peněz – bankovky, mince)	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti) Pč, Tv
• M-5-2-02p umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	• používání jednotek metr, kilogram, litr v běžném i praktickém životě (seznámení se vztahy mezi jednotkami)	Tv, Pč
Geometrie v rovině a v prostoru		
žák • M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	• vyznačování bodů, popis bodů • spojování bodů přímou čarou • poznávání a popis rovinných útvarů (trojúhelník, čtverec, čtyřúhelník, obdélník - vrcholy, strany)	Vv, Pč Vv

• M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky	• rýsování úsečky krajní body úsečky popis • krajní body úsečky, popis • měření úseček s přesností na cm • odhady délek úseček	Čj, Vv, Pč
• M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice	• rýsování přímky • pojmenování přímky • rýsování rovnoběžných a různoběžných přímek • průsečík přímek	Čj, Vv, Pč
• M-5-3-05p pozná základní tělesa	• poznávání kvádru, krychle, válce, koule – pojmenování • poznat základní tělesa předmětů ve svém okolí	Vv, Pč
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
žák • M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	• počtářská bludiště • číselné a obrázkové řady • doplňovačky • počtářské úlohy na PC	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení řešení problémů, cvičení pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj schopnosti vidět věci jinak, cvičení originality řešení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence) Čj, Vv, Pč

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a početní operace		
žák • M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose	• násobky 100 • rozklad na jednotky, desítky a stovky • porovnávání na číselné ose do 1000	Inf
• M-5-1-02p numerace do 1000	• sčítání a odčítání násobků 100 • přičítání a odečítání jednociferných čísel k násobkům sta • sčítání a odčítání bez přechodu přes základ • sčítání a odčítání s přechodem přes základ	Inf
• M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy	• slovní úlohy, praktické využití výpočtů	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) Čj
• M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách	• zaokrouhlování čísel na desítky • zaokrouhlování čísel na stovky	Inf
• M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	• dělení v oboru násobilek 2-10 • dělení v oboru násobilek	Tv

• M-5-1-04p umí používat kalkulátor	• práce s kalkulátorem, provádění zkoušky	
• M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla	• rozlišení sudých a lichých čísel	
• M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	• s pomocí názorných pomůcek vytváří příklady na násobení a dělení v oboru do 100	
• M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla	• správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání přirozených čísel • sčítá a odčítá písemně dvouciferná čísla bez přechodu desítek • sčítá a odčítá zpaměti čísla celých desítek	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-5-2-02p určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích	• hodiny • kalendář, roční období	Inf, Vv, Vl, Př, Hv
• M-5-2-02p umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	• značení mm, cm, dm, m, km • převody • praktické využití v každodenním životě	Pč, Tv
• M-5-2-02p umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	• značení g, dkg, kg, t • převody • praktické využití v každodenním životě	Pč, Př

• M-5-2-02p umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	• minuta, čtvrthodina, půlhodina, hodina, den • digitální vyjádření času	Čj, Vl
• M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	• slovní úlohy	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) Čj
• M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce	• jednotky • násobky	Pč
• M-5-2-02p uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	• mince, bankovky • praktické využití v každodenním životě	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti)
Geometrie v rovině a v prostoru		
žák • M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky	**úsečky** • rýsování, značení • měření na mm, cm • porovnávání délky úseček	Pč, Tv
• M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice	**kolmice a rovnoběžky** • kolmice, pojem pravý úhel • použití trojúhelníku s ryskou • rýsování kolmic • rovnoběžky • rýsování rovnoběžek	Pč
• M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	**útvary v rovině** • čtverec – znázornění, popis, rýsování, využití v praktickém životě	Pč, Vv

	• obdélník - znázornění, popis, rýsování, využití v praktickém životě • kruh - znázornění, popis, rýsování, využití v praktickém životě • kružnice - znázornění, popis, rýsování, využití v praktickém životě • poznávat trojúhelník a čtyřúhelník	
• M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru	**osa souměrnosti** • poznávání osy souměrnosti • určování osy souměrnosti překládáním papíru	Pč, Vv
• M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	**mnohoúhelník** • strana mnohoúhelníku • vypočet obvodu mnohoúhelníku součtem délek jeho stran	Vv
• M-5-3-05p pozná základní tělesa	**poznávání útvarů v prostoru** • kvádr • krychle • koule • válec • praktické využití v běžném životě	Pč, Vv

Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
žák M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	**číselné a obrázkové řady** • spojování čísel • využití barev v matematice • řešení praktických životních úkolů – př. jízdní řád, příjezdy, odjezdy vlaků, datum narození, věk člověka **doplňovačky** • hledat podobné či stejné tvary • najít správnou cestu – bludiště • rébusy, hlavolamy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení řešení problémů, cvičení pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj schopnosti vidět věci jinak, cvičení originality řešení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence) Čj, Vv, Pč

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a proměnná		
žák • M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	• čtení čísel • zápis čísel číslicemi i slovy • řazení čísel vzestupně i sestupně • porovnávání čísel • rozklad čísla na číselné řady • sudá a lichá čísla	Čj Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
• M-9-1-06p zvládá orientaci na číselné ose	• znázorňování kladných celých čísel v oboru do 10 000 na číselné ose	
• M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	• sčítání a odčítání do 10 000 ústně i písemně bez přechodu desítek • sčítání a odčítání do 10 000 ústně i písemně s přechodem desítek • písemná zkouška správnosti výsledku • násobení a dělení v oboru do 100 • násobení a dělení 10, 100, 1 000 • nejbližší menší násobek daného	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)

	čísla k danému číslu • dělení se zbytkem – pojem neúplný podíl, zbytek	
• M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	• zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-9-2-04p užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu	**jednotky** • délka – mm, cm, m • hmotnost – g, kg, t • čas – s (vt), min, hod,1 den,1 týden, 1 měsíc, 1 rok • objem – l, hl • jednoduché převody	Pč, Tv, Z Pč P Pč
• M-9-2-04p zvládá početní úkony s penězi	• platidla v ČR – bankovky, mince • praktické početní operace s penězi	Pč, Z Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti)
• M-9-2-01p vyhledává a třídí data	• orientace v tabulkách	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení řešení problémů)
Geometrie v rovině a v prostoru		
žák • M-9-3-12p umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami	• procvičování práce s kružítkem, trojúhelníkem s ryskou • používání správné tužky	Pč, Vv

• M-9-3-12p odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky	**jednoduché konstrukce kružítkem** • přenášení úseček • porovnávání úseček • grafický součet úseček • násobek úsečky • střed úsečky • osa úsečky • osová souměrnost	
• M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	**úhel** • vyznačování a rýsování úhlu • popis úhlu i použití písmen řecké abecedy α,β,χ,δ • úhel pravý, přímý, ostrý, tupý • konstrukce pravého úhlu pravítkem a kružítkem • procvičení na rovinných obrazcích	
• M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary	• obdélník, čtverec, trojúhelník • pojmenovat -kvádr, krychle, válec, koule	Vv, Pč
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
žák • M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy • M-9-4-01p hledá různá řešení	• slovní úlohy vedoucí maximálně ke dvěma početním výkonům • doplňování číselných a obrázkových řad	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení, cvičení řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj schopností vidět

předložených situací	• doplňování chybějících tvarů • využití stavebnic	věci jinak, cvičení originality řešení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence) Pč, Čj
• M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	• využití výukových programů na PC • využití kalkulátoru	Inf

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a proměnná		
žák • M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	• čtení a psaní čísel • porovnávání čísel • rozklad čísel na číselné řady • římské číslice – zápis čísel	Čj Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
• M-9-1-06p - zvládá orientaci na číselné ose	• znázorňování kladných celých čísel do 1 000 000 na číselné ose	
• M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	• písemné sčítání a odčítání čísel v oboru do 1 000 000. • pojmy součet a rozdíl • sčítání, odčítání zpaměti • sčítání, odčítání písemně • zkouška správnosti výsledků • pojmy součin a podíl • násobky čísel 2 – 10 zpaměti • násobení a dělení čísel 10, 100, 1 000 • využití na praktickém převádění jednotek délky, hmotnosti, objemu • písemné násobení víceciferných čísel jednociferným i dvojciferným	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) F, Tv, Pč

	činitelem • písemné dělení jednociferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem • písemné dělení dvojciferným dělitelem (násobky 10) beze zbytku i se zbytkem • výpočet průměru - informativně	
• M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	• odhadování výsledků, kontrola výpočtem • zaokrouhlování čísel na desítky, stovky a tisíce na praktických příkladech	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-9-2-04p - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu	• délka – mm, cm, m, dm, km • hmotnost – g, kg, t • čas – vt, min, hod, 1 den, 1 týden, 1 měsíc, 1 rok • objem – l, hl • jednoduché převody jednotek	Tv, Pč, Z Pč F
• M-9-2-04p - zvládá početní úkony s penězi	• počítání s penězi na praktických příkladech	Pč, Z Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti)
• M-9-2-01p vyhledává a třídí data	• vyhledávání a orientace v tabulce	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení řešení problémů)

Geometrie v rovině a prostoru		
žák • M-9-3-12p- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami	• práce s úhloměrem • práce s kružítkem • práce s trojúhelníkem s ryskou • používání správné tužky	Vv, Pč
• M-9-3-12p - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky	**úsečka** • odhad délky úsečky • rýsování úsečky o dané délce • měření délky úsečky • grafický součet úseček • grafický rozdíl úseček • násobek úsečky • střed úsečky • osa úsečky	Pč
• M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	**úhel, velikost úhlu** • velikost úhlu, stupeň, úhloměr • vyznačování úhlu dané velikosti • měření velikosti úhlu • konstrukce úhlu 60°, 120°, 30° pomocí kružítka • osa úhlu	
• M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary	**čtverec** • náčrt, rýsování **obdélník** • náčrt, rýsování **mnohoúhelníky** **trojúhelník** • náčrt, rýsování	Pč, Vv

	• dělení podle stran a podle úhlů • výška trojúhelníku **pravidelný šesti a osmiúhelník** • rýsování pomocí kružnice opsané **kružnice** • rýsování • zavedení pojmu poloměr a průměr	
• M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa	• kvádr, krychle, koule, válec - pojmenovat	
• M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu	• vzorec pro výpočet obvodu trojúhelníka • vzorec pro výpočet obvodu čtverce • vzorec pro výpočet obvodu obdélníka	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
žák • M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací	• slovní úlohy vedoucí maximálně ke dvěma početním výkonům • doplňování číselných a obrázkových řad • číselná a obrázková bludiště • doplňování chybějících tvarů • skládání rozdělených tvarů	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení, cvičení řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj schopností vidět věci jinak, cvičení originality řešení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence) Pč, Čj

• M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	• provádění početních výkonů na kalkulátoru • řešit zábavné úlohy na PC	

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a proměnná		
žák • M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	• písemné dělení dvojciferným dělitelem s pomocí učitele (i se zbytkem	
• M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)	• zlomky- pojem čitatel, jmenovatel, zlomková čára • čtení, zápis zlomků • jednoduché příklady užití zlomků v praxi • výpočet zlomku z celku, zlomek jako část celku smíšená čísla	Pč, Vv
• M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace	• pojem desetinného čísla, čtení a zápis desetinných čísel (nejvíce o třech desetinných místech), orientace na číselné ose • sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 • násobení desetinných čísel číslem	

	přirozeným i desetinným • slovní úlohy vedoucí k maximálně dvěma početním úkonům s desetinnými čísly	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) Čj
• M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	• odhady výsledků • zaokrouhlování desetinných čísel	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	• výcvik práce s jednotkami délky, času, hmotnosti • jednotky obsahu mm^2, cm^2, m^2, km^2, a, ha • jednoduché převody jednotek obsahu	Pč, Tv Z
• M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	• slovní úlohy obsahující početní úkony s penězi	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti)

• M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data	• třídit a vyhledávat data podle pokynů učitele • základní orientace v jízdních řádech (i v elektronické podobě)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení řešení problémů)
• M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku	• vyplnit tabulku dle pokynů učitele • číst data z jednoduchých grafů a tabulek	
Geometrie v prostoru a rovině		
žák • M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary	• poznávání rovnoběžníků – vlastnosti stran a úhlů • rýsování rovnoběžníků – kosočtverec, kosodélník, lichoběžník • určování těles • vlastnosti krychle, kvádru	
• M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu	• obvod kosočtverce, kosodélníku • výpočet obsahu trojúhelníku (pravoúhlého), čtverce, obdélníku,	
• M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce	• výpočet povrchu krychle, kvádru	
• M-9-3-12p načrtne základní tělesa • M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles	• síť krychle a kvádru	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
žák • M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy • M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací • M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	• číselné a logické řady v matematických hrátkách (kvízy, doplňovačky, velmi jednoduché sudoku...) • řešení úloh z praxe pro výpočet obsahu obrazců, povrchu těles • slovní úlohy • číselné a obrázkové analogie • využití výukových programů na PC • používání kalkulátoru	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení řešení problémů, cvičení pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj schopnosti vidět věci jinak, cvičení originality řešení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence) Čj, Vv, Pč

Vzdělávací předmět: **MATEMATIKA** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Číslo a proměnná		
žák • M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	• celá čísla - obor přirozených čísel do 1 000 000 • čtení, zápis, porovnávání, zaokrouhlování celých čísel římské číslice – informativně	D
• M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose	• zařadit celá i desetinná čísla do číselné osy	
• M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	• řády celých čísel • písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení se zbytkem • písemné dělení dvojciferným dělitelem s pomocí učitele (i se zbytkem)	
• M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace	• řády desetinných čísel • dělení dvou přirozených čísel – podíl číslo desetinné • dělení desetinného čísla číslem přirozeným • dělení desetinného čísla číslem desetinným	

• M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	• zaokrouhlování celých i desetinných čísel • odhad výsledku při početních operacích	
• M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento) • M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose	• zlomky −základní pojmy (čitatel, jmenovatel, zlomková čára, číslo smíšené), základní početní operace, zápis, užití • procenta −základní pojmy (symbol%, pojem základ, procentová část, počet procent), jednoduché výpočty (výpočet procentové části ze základu – i s užitím kalkulátoru) • úrok, úroková míra – využití na praktických příkladech	Ch Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti)
Závislosti, vztahy a práce s daty		
žák • M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	• jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody • jednotky objemu – mm^3, cm^3, m^3	Pč, Tv

• M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu	• poměr dvou až tří celých čísel • dělení v daném poměru • měřítko plánu a mapy	Z, R
• M-9-2-01p vyhledává a třídí data	• příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, grafy, tabulky;	Z, R, F
• M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi	• sestavení jednoduché tabulky závislosti dvou dat	
Geometrie v rovině a prostoru		
žák • M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary	• **rovinné útvary** −přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, lichoběžník, rovnoběžník (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník), pravidelný šesti a osmiúhelník • **prostorové útvary** −kvádr, krychle, koule, válec, jehlan, kužel jen informativně	R, Pč

• M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu	• vzorec, dosazení do vzorce, výpočet a správná jednotka při výpočtu obvodu a obsahu trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu, délky kružnice	
• M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce	• vzorec, dosazení do vzorce, výpočet a správná jednotka při výpočtu objemu kvádru, krychle a válce	
• M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti	• osová souměrnost – sestrojování základních rovinných úvarů v osové souměrnosti (čtverec, obdélník, trojúhelník)	
• M-9-3-12p používá technické písmo	• výcvik technického písma od ruky, práce s popisovací šablonou	
• M-9-3-12p čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	• Druhy výkresů, formáty, měřítka	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
žák • M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy • M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací	• číselné a obrázkové analogie • číselné a logické řady v matematických hrátkách (kvízy, doplňovačky, velmi jednoduché sudoku...) • řešení úloh z praxe pro výpočet obsahu obrazců, povrchu a objemu těles	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení řešení problémů, cvičení pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj

• M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	• používání kalkulátoru • využití výukových programů na PC • slovní úlohy	schopnosti vidět věci jinak, cvičení originality řešení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence) Čj, Vv, Pč

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a elektronickou poštou.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.
Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou v praktickém životě i při pracovním uplatnění.

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje ve vzdělávacím oboru **Informatika.**

5.3.1 INFORMATIKA

5.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Informatika vychází z obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie RVP ZV- LMP. Připravuje žáky na používání ICT v jiných vyučovacích předmětech, umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací a využívat je i v praktickém životě. Vyučovací předmět Informatika zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými vzdělávacími a výukovými programy, práci s webovým prohlížečem a elektronickou poštou.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu školy. V 5. a 6. ročníku je 1 hodina týdně povinným vyučovacím předmětem.

Organizační vymezení:

Vyučování předmětu Informatika je realizováno v učebně ICT.

Realizovaná průřezová témata:

V rámci předmětu Informatika jsou realizovány některé tematické okruhy těchto průřezových témat:
Mediální výchova
Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Informatika využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Klademe důraz na individuální přístup k žákům.
- Umožňujeme žákům při práci s grafickými programy realizovat vlastní nápady, podněcovat jejich tvořivost.
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinách.
- Podporujeme u žáků účast v různých počítačových soutěžích.
- Využíváme výukové, grafické a další programy.
- Vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z objevování nových počítačových zkušeností.
- Zadáváme žákům zajímavé, netradiční a zábavné úkoly.
- Vedeme žáky k sebehodnocení.
- Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků s informačními a komunikačními technologiemi.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k řešení problémových situací a vyhledávání praktických informací na internetu.
- Rozvíjíme u žáků logické myšlení a schopnost kombinovat, hledat různé cesty při vyhledávání na internetu.
- Využíváme mezipředmětové vztahy.
- Vedeme žáky k plánování, přípravě, realizaci a hodnocení daných úkolů (počítačové soutěže, projekty).
- Umožňujeme žákům podílet se na vydávání školního časopisu.
- Zadáváme úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
- Zařazujeme metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, s dospělými.
- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých internetových stránek.
- Vedeme žáky ke sdělování informací do školního časopisu.
- Podporujeme rozvoj vyjadřovacích prostředků u žáků, učíme je komunikovat elektronickou poštou.
- Podporujeme u žáků hodnocení a sebehodnocení.
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce na internetu a ve školním časopisu.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování a toleranci ostatních.
- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci.
- Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle.
- Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování v počítačové učebně.
- Vedeme žáky ke zvládání elektronické komunikace s úřady a institucemi.
- Reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění, vyhledáváme informace na internetu.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky ke zvládání počítačových dovedností a postupů.
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Vedeme žáky ke zvládnutí postupu práce, jeho dokončení a hodnocení.
- Umožňujeme prezentovat výsledky práce na internetu a ve školním časopisu.
- Umožňujeme diferencované výkony v počítačových dovednostech dle individuálních schopností žáků.

5.3.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA

Vzdělávací předmět: **INFORMATIKA** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Základy práce s počítačem		
• ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače • ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	**základní uživatelská obsluha počítače** • zapnutí a správné vypnutí počítače • uživatelský účet, první přihlášení, heslo • pojmenování vstupních a výstupních zařízení a význam jejích funkcí • pojmy: informatika, informace, plocha, ikona, hlavní panel, okno, programy… **komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce** • průběžné používání počítačových termínů - monitor, myš, klávesnice, počítač, sluchátka, klik, dvojklik, kursor • práce s myší – jednoduchý klik, dvojklik • ovládání klávesnice - pohyb šipkami	Osobnostní a sociální poznávání – rozvoj schopností poznání- dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení

Vyhledávání informací a komunikace		
• ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	• odlišuje virtuální a skutečnou identitu • dodržuje pravidla při zakládání uživatelských účtů i při jejich správě • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací postupuje tak, aby chránil sebe a neohrozil ostatní • komunikuje jasně, srozumitelně, dodržuje pravidla netikety • komunikuje pomocí přenosu hlasu v reálném čase • přijímá, odesílá a předává textové (elektronické) zprávy v reálném čase i s časovým odstupem	Osobnostní a sociální poznávání – rozvoj schopností poznání- dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení Mediální výchova- Tvorba mediálního sdělení Mediální výchova- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Mediální výchova- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Mediální výchova- Fungování a vliv médií ve společnosti
Zpracování a využití informací		
• ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu	**software počítače** (textový editor, kreslicí programy) • programy typu „uklízení“, apod. • práce s výukovými programy – např. veselé počítání, Dětský koutek I., II.,Písmenka • postřehové a paměťové hry např. pexesa • práce s kreslícími programy – malování	Osobnostní a sociální poznávání – rozvoj schopností poznání- dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení Čj, M, Hv, Aj Osobnostní a sociální výchova - kreativita Vv, M

Vzdělávací předmět: **INFORMATIKA** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Zpracování a využití informací		
žák • ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	**textový editor** • základní funkce textového, grafického editoru a tabulkového kalkulátoru • pojmy: informatika, informace, plocha, spořič, ikona, panel nástrojů, náhled, hlavní panel, okno, programy, Windows, operační systém, textový editor, koš, dokumenty, nástroje, kursor, zástupce, složky, dokumenty, operační systém, software, hardware, nástroje … • práce s myší – použití pravého a levého tlačítka, posuvník, podložka • práce s klávesnicí – její rozdělení • funkce základních kláves – enter, shift, esc, delete, bacpace…. • psaní na klávesnici – včetně numerické, velká a malá písmena	Osobnostní a sociální poznávání – rozvoj schopností poznání- dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení Osobnostní a sociální poznávání – rozvoj schopností poznání- dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení

	• psaní písmen s diakritikou • jednoduchý text v textovém editoru • otevření, pojmenování, základní opravy a úpravy v textu • grafická úprava písma – barvy, styly, použití • malování – kliparty, wordart, automatické tvary • vkládání symbolů a znaků • obrázky a jejich jednoduchá úprava, ukládání a vkládání obrázků • vkládání obrázků z internetu • označení bloku textu • mazání písmen v textu • přetahování textu myší • uložení textového dokumentu • řazení dokumentů do složek • přejmenování, kopírování a odstranění dokumentů • vytvoření jednoduché tabulky • úpravy v tabulce • nastavení spořiče, plochy počítače • multimediální prezentace Power Point	

• ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	**výukové programy** • práce s hlavní nabídkou – označení, pohyb po hlavní nabídce, otevření programu, opuštění hlavní nabídky	Čj, Aj, Vv Osobnostní a sociální výchova - Kreativita
• ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	**přídavná zařízení počítače** • tiskárna • přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha- scanner • USB flash disk • ukládání a řazení dat – CD, DVD, flash disk, ZIP	
• ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou	**zásady práce na PC** • nespouštět neznámé ikony a aplikace, které žák nezná • práce podle pokynů, řád počítačové učebny, závady, poruchy • zásady zdravotně nezávadné práce – vzdálenost a poloha monitoru, správné sezení… • prevence zdravotních rizik s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky • ochrana dat	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebepojetí, řešení problémů, hodnoty, postoje etika

• ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou	**internet – zdroj informací** • seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu • práce s internetovým prohlížečem • historie, oblíbené… • servery a jejich služby • vyhledávače • otevírání stránek pomocí hypertextu • uložení a tisk informace • domovská stránka • viry a ochrana proti nim	Osobnostní a sociální poznávání – rozvoj schopností poznání- dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení Čj, Z, F, Aj Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Vyhledávání informací a komunikace		
žák • ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace	**vyhledávání informací a komunikace** • základní způsoby elektronické komunikace – e-mail, mobilní telefon • outlook – přijmout a odeslat zprávu ve školní síti • e-mailová adresa-vytvoření, psaní, čtení a odeslání zpráv • připojení dokumentu ke zprávě • vytvoření vlastního adresáře • sítě a jejich využití • nebezpečí na internetu,	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebepojetí, řešení problémů, hodnoty, postoje etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět

	• práce s neověřenými informacemi • zásady bezpečného chování	

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifik místa, kde žije.
Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě.
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu.
Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.
Vzdělávací obor oblasti Člověk a jeho svět je členěn do tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována ve vyučovacích předmětech:

- **Prvouka**
- **Vlastivěda**
- **Přírodověda**

5.4.1 PRVOUKA

5.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Prvouka vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Rozvíjí u žáků základní poznatky o životě ve společnosti, o přírodě, o člověku. Žáci se seznamují se změnami v přírodě, s činností lidí a jejich životem.
Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do těchto tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. V 1. – 3. ročníku jsou to 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně PC při práci s výukovými programy. Součástí výuky jsou exkurze a vycházky, které pomáhají k realizaci některých očekávaných výstupů. V průběhu roku ve výuce využíváme též místní specifika a tradice.

Realizovaná průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj
Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát
Multikulturní výchova – Lidské vztahy
Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

5.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Prvouka využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému a tvořivému plnění úkolů.
- Zařazujeme názorné a činnostní učení.
- Při výuce podporujeme samostatný úsudek žáků.
- Ve vhodných situacích přiměřenými otázkami aktivně zapojujeme žáky tak, aby sami dospěli ke správné dedukci.
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinách.
- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k řešení problémových situací z praktického života.
- Vedeme žáky ke skupinové práci.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům.
- Při výuce využíváme mezipředmětové vztahy.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, s dospělými.
- Podporujeme rozvoj vyjadřovacích prostředků u žáků, učíme je komunikovat na úřadech, u lékaře, v obchodě, v rodině bez strachu a studu.
- Vedeme žáky k práci ve skupině, kdy je nutná komunikace.
- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů.
- **Kompetence sociální a personální**
- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení.

- Pěstujeme u žáků schopnost rozpoznat nevhodné a rizikové chování s jeho důsledky.
- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách, kolektivu.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní a společné cíle.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování ve škole i mimo ni.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a zdraví.

Kompetence pracovní

- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti práce.
- Vytváříme u žáků představu o pracovních profesích a činnostech.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k vlastní práci, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů.

5.4.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA

Vzdělávací předmět: **PRVOUKA** **Ročník 1.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Místo, kde žijeme		
Žák • ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	• můj domov - bydliště • okolí domova – orientace • naše škola – prostředí školy a život ve škole • okolí školy – důležitá místa • okolí školy – orientace nahoře x dole • školní potřeby x hračky	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole) Pč
• ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	• cesta do školy – jednoduchý popis cesty z domova do školy • základy dopravní výchovy – přechody • nebezpečí aut	Pč, Vv

Lidé kolem nás		
žák • ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	• moje rodina – členové základní rodiny • role členů rodiny • příbuzenské vztahy • život rodiny v bytě • zařízení bytu • mezilidské vztahy – pravidla soužití	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem) Čj
• ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování	• základní pravidla společenského chování mezi dětmi • základní pravidla společenského chování k dospělým	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho povinnosti) Pč
• ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	• žijeme v kolektivu třídy • tolerance k odlišnostem spolužáků • tolerance k nedostatkům, přednostem	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) Vv, Pč, Čj, Tv
• ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	• povolání – co dělá maminka • pracovní činnosti matky v domácnosti • povolání – co dělá tatínek • pracovní činnosti otce v domácnosti	Pč

• ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	• chování jednotlivce při setkání s neznámým člověkem	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Lidé a čas		
žák • ČJS-3-3-01p orientuje se v čase	• jednoduchá orientace – den a jeho rozvržení • roční období • týden, názvy dnů v týdnu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) M, Pč
• ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin	• hodiny – druhy hodin • hodiny – určování času (celé hodiny) – orientačně • malá a velká hodinová ručička	M, Pč, Vv
• ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	• části dne – ráno, poledne, večer, noc • den a mé pracovní činnosti	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) Pč
• ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	• volný čas a jeho využití • dětské hry	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (rozvoj kreativity, pružnosti nápadů) Pč, Vv

Rozmanitost přírody		
žák • ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	• příroda v ročních obdobích Podzim • podzim v přírodě • podzim v místní krajině • podzim v zahradě • podzim na poli Zima • příroda v zimě – příznaky zimy • ptáci a zvířata v zimě • zimní hry a bezpečnost dětí • tradice Vánoc a Nový rok Jaro • příroda na jaře – příznaky jara • práce na zahradě – jaro • práce na poli – jaro • druhy ovoce a zeleniny • domácí zvířata a jejich mláďata • tradice Velikonoc Léto • příroda v létě – příznaky léta • letní ovoce a zelenina • louka – byliny • bylina x dřevina (orientačně)	Environmentální výchova – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody, změny v krajině, programy zaměřené k růstu ekologického vědomí) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů) Pč, Tv, Čj, Vv
	• péče o přírodu v jednotlivých ročních obdobích	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Pč, Tv

Člověk a jeho zdraví		
žák • ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu	• ochrana zdraví – hygienické návyky • sebeobsluha – oblékání, vázání tkaniček	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání) Pč
• ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• denní režim • zdravá strava • pitný režim	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dobrý vztah k sobě samému) Pč
• ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu	• osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu • přechody pro chodce	Tv, Pč
• ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	• lidské tělo – hlavní části	Tv
• ČJS-3-5-01p popíše své zdravotní potíže a pocity	• běžné nemoci • chování v době nemoci • teplota lidského těla – lékařský teploměr	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (hledání pomoci při potížích) Pč

• ČJS-3-5-01zvládá ošetření drobných poranění	• drobné úrazy a jejich ošetření – odřeniny • desinfekce – peroxid vodíku	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska problémů) Pč, Tv

Vzdělávací předmět: **PRVOUKA** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Místo, kde žijeme		
Žák • ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	• můj domov – bydliště, adresa • okolí domova – orientace • naše škola – prostředí školy a život ve škole • popis školy - jednoduchý • okolí školy – důležitá místa • okolí školy – orientace nahoře x dole • okolí školy – orientace vpravo x vlevo • naše třída – umístění, popis třídy - jednoduchý	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole) Pč
• ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	• cesta do školy – jednoduchý popis cesty z domova do školy • základy dopravní výchovy – přechody • nebezpečí aut • pravidla slušného chování během cesty do školy	Pč, Vv

Lidé kolem nás		
žák • ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	• moje rodina – členové základní rodiny • členové širší rodiny • role členů rodiny • chování k rodičům, sourozencům • příbuzenské vztahy • život rodiny po celý den – prvky fungující rodiny • zařízení bytu, domu • mezilidské vztahy – pravidla soužití	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem) Čj
• ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování	• základní pravidla společenského chování mezi dětmi • základní pravidla společenského chování k dospělým • základní pravidla společenského chování na veřejnosti	Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj - Poznávání lidí Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho povinnosti) Pč
• ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	• žijeme v kolektivu třídy • tolerance k odlišnostem spolužáků • tolerance k nedostatkům, přednostem	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) Vv, Pč, Čj, Tv

• ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	• povolání matky a otce • pracovní činnosti matky v domácnosti • pracovní činnosti otce v domácnosti • volba povolání – orientačně • nejběžnější povolání – obchod, pošta, nemocnice	Pč
• ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	• chování jednotlivce při setkání s neznámým člověkem • chování při setkání s cizími lidmi doma • chování při setkání s cizími lidmi ve škole	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Lidé a čas		
žák • ČJS-3-3-01p orientuje se v čase	• den a jeho rozvržení, režim dne • roční období • týden, názvy dnů v týdnu • měsíc, rok - kalendář	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) M, Pč
• ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin	• hodiny – druhy hodin • hodiny – určování času (celé hodiny) • malá a velká hodinová ručička	M, Pč, Vv
• ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	• části dne – ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc • den a mé pracovní činnosti	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) Pč

• ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• přítomnost – využití času, co právě dělám • rozlišovat pojmy - co bylo, co bude	
• ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	• volný čas a jeho využití různými činnostmi • dětské hry, dětské činnosti • poznávání lidských činností a věcí kolem nás (z čeho jsou vyrobeny)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (rozvoj kreativity, pružnosti nápadů) Pč, Vv
Rozmanitost přírody		
žák • ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	• příroda v ročních obdobích Podzim • podzim v přírodě • podzimní měsíce • podzim v místní krajině • podzim v zahradě • podzim na poli • práce v sadě • odlet ptactva Zima • příroda v zimě – příznaky zimy • zimní měsíce • ptáci a zvířata v zimě • zima a stromy v lese, ochrana stromků • zimní hry a bezpečnost dětí • tradice Vánoc a Nový rok	Environmentální výchova – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody, změny v krajině, programy zaměřené k růstu ekologického vědomí) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů) Pč, Tv, Čj, Vv

	Jaro • příroda na jaře – příznaky jara • tání ledu, sněhu • jarní měsíce • kvetoucí stromy - včela • jarní květiny • práce na zahradě • práce na poli • druhy zeleniny – setí semínek • domácí zvířata a jejich mláďata • přílet ptactva, hnízdění • tradice Velikonoc Léto • příroda v létě – příznaky léta • letní měsíce • letní ovoce a zelenina • letní květiny • louka – byliny • bylina x dřevina (orientačně) • senoseč • žně, obilí • příprava na prázdniny	
	• péče o přírodu v jednotlivých ročních obdobích • chování v přírodě • zásady bezpečnosti v přírodě – rozdělávání ohňů	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Pč, Tv

• ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	• jednoduché pokusy s půdou – klíčení semen, růst rostlin	Pč
Člověk a jeho zdraví		
žák • ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu	• ochrana zdraví – hygienické návyky • sebeobsluha – oblékání, vázání tkaniček, čistota oděvu, čistota obuvi	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání) Pč
• ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• denní režim • zdravá strava • pitný režim • význam pobytu na zdravém vzduchu • zásady správné výživy • nebezpečí návykových látek	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dobrý vztah k sobě samému) Pč
• ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu	• osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu • přechody pro chodce • chodci ve skupině	Tv, Pč
• ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	• lidské tělo – hlavní části • obličej – hlavní části • názvy prstů • rozdíly muž x žena (jednoduše) • smysly člověka - orientačně	Tv

• ČJS-3-5-01p popíše své zdravotní potíže a pocity	• běžné nemoci • chování v době nemoci • teplota lidského těla – lékařský teploměr • chování a jednání u lékaře • léky a jejich užívání • prevence proti nemocem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (hledání pomoci při potížích) Pč
• ČJS-3-5-01p zvládá ošetření drobných poranění	• drobné úrazy a jejich ošetření – odřeniny • desinfekce – peroxid vodíku • první pomoc – telefonní číslo • zdravotní lékárnička	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska problémů) Pč, Tv
• ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reakce na mimořádné události • (požár, poplach, úraz, tonutí…) • důležitá telefonní čísla – Hasiči, Záchranka, Policie • Linka tísňového volání	Tv Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (Chápání podstaty mediálního sdělení)

Vzdělávací předmět: **PRVOUKA** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Místo, kde žijeme		
Žák • ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	• můj domov a jeho okolí – bydliště, adresa • okolí domova – orientace • orientace v obci (městě) • naše škola – prostředí školy a život ve škole • popis školy • okolí školy – důležitá místa • širší popis okolí školy • naše třída – umístění, popis třídy	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole) Pč
• ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	• cesta do školy - popis cesty z domova do školy • základy dopravní výchovy – pravidla silničního provozu pro chodce • nebezpečí aut • pravidla slušného chování během cesty do školy • základní pravidla silničního provozu pro cyklisty • chování při dopravní nehodě - orientačně	Pč, Vv

• ČJS-3-1-03p zná nejvýznamnější místa v okolí	• charakteristika krajiny, zvláštnosti krajiny • nejvýznamnější místa v okolí	
Lidé kolem nás		
žák • ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	• moje rodina – členové základní rodiny • členové širší rodiny • role členů rodiny • příbuzenské vztahy, blízká rodina • chování k rodičům, k sourozencům, k příbuzným • život rodiny po celý den – prvky fungující rodiny • zařízení bytu, domu • mezilidské vztahy – pravidla soužití v rodině • pomoc rodičům	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem) Čj
• ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování	• základní pravidla společenského chování mezi dětmi • základní pravidla společenského chování k dospělým • základní pravidla společenského chování na veřejnosti	Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj - Poznávání lidí Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho povinnosti) Pč

• ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	• žijeme v kolektivu třídy • tolerance k odlišnostem spolužáků • tolerance k nedostatkům, přednostem • chování k etnickým skupinám	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) Vv, Pč, Čj, Tv
• ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	• povolání otce, matky • pracovní činnosti matky v domácnosti • pracovní činnosti otce v domácnosti • volba povolání • různé druhy povolání a zaměstnání	Pč
• ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	• chování jednotlivce při setkání s neznámým člověkem • chování při setkání s cizím člověkem ve škole • chování při setkání s cizím člověkem doma a v okolí domu • setkání s člověkem nabízejícím neznámou látku	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Lidé a čas		
žák • ČJS-3-3-01p orientuje se v čase	• den a jeho rozvržení, režim dne • roční období • týden, názvy dnů v týdnu • kalendář, měsíce • pracovní dny a dny volna • časové jednotky – rok, měsíc,	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) M, Pč

	týden, den, hodina • důležité časové údaje – v kolik hodin začíná škola, odjezd autobusu	
• ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin	• hodiny – druhy hodin • hodiny – určování času, celé hodiny, půlhodiny • malá a velká hodinová ručička	M, Pč, Vv
• ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	• části dne – ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc • den a mé pracovní činnosti – činnosti vykonávané během jednotlivých částí dne	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) Pč
• ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• rozlišovat, co bylo, co bude • pojmy včera, dnes, zítra, příští rok, minulý rok	
• ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	• volný čas a jeho využití • dětské hry a dětské činnosti • lidské činnosti a věci kolem nás (z čeho jsou vyrobeny)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (rozvoj kreativity, pružnosti nápadů) Pč, Vv
Rozmanitost přírody		
žák • ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v	• příroda v ročních obdobích Podzim • podzim v přírodě	Environmentální výchova – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana

jednotlivých ročních obdobích • ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	• podzim v místní krajině • podzim v zahradě • podzim na poli • práce v sadě • základní druhy ovoce a zeleniny • význam zeleniny a ovoce pro zdraví • odlet ptactva • kalendář přírody Zima • příroda v zimě – příznaky zimy • ptáci a zvířata v zimě • lesní zvěř • stromy v zimě, ochrana lesních stromků • zimní hry a bezpečnost dětí • tradice Vánoc a Nový rok • péče člověka o zimní přírodu Jaro • příroda na jaře – příznaky jara • jarní květiny • části květin – květ, list, stonek • kvetoucí stromy – význam včely, hmyz • práce na zahradě • práce na poli • druhy ovoce a zeleniny • přílet ptáků - hnízdění • domácí zvířata a jejich mláďata	přírody, změny v krajině, programy zaměřené k růstu ekologického vědomí) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů) Pč, Tv, Čj, Vv

	• tradice Velikonoc Léto • příroda v létě – příznaky léta • letní květiny – opylování květů • letní ovoce a zelenina • louka – byliny • bylina x dřevina • les a lesní plody, houby • stromy a keře • senoseč • žně – obilí • slunce a účinky na člověka • příprava na prázdniny	
• ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	• jednoduché pokusy s vodou a půdou – rozpouštění látek, klíčení semen, růst rostlin • voda – zdroj života	Pč
Člověk a jeho zdraví		
žák • ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění	• ochrana zdraví – hygienické návyky • sebeobsluha • čistota celého těla • čistota oblečení a obuvi • čistota osobních věcí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání) Pč

• ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• denní režim • zdravá strava • pitný režim • ochrana svého zdraví • ochrana zdraví jiných • prvky sexuální výchovy – jednoduše • nebezpečí návykových látek	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dobrý vztah k sobě samému) Pč
• ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu	• osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu • přechody pro chodce • chodci ve skupině • křižovatka, semafory	Tv, Pč
• ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	• lidské tělo – hlavní části • obličej – hlavní části • názvy prstů • smyslová ústrojí • kůže, kosti, páteř - orientačně	Tv
• ČJS-3-5-01p popíše své zdravotní potíže a pocity	• běžné nemoci • chování v době nemoci • teplota lidského těla – lékařský teploměr • chování a jednání u lékaře • organizace zdravotnictví • prevence proti nemocem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (hledání pomoci při potížích) Pč

• ČJS-3-5-01p zvládá ošetření drobných poranění	• drobné úrazy a jejich ošetření – odřeniny • desinfekce – peroxid vodíku • ošetřování člena rodiny v době nemoci • první pomoc – telefonní číslo	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska problémů)Pč, Tv
• ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• ví, že nemá komunikovat s neznámými lidmi • znalost důl. telefonních čísel – tísňové linky • umí se představit a požádat o pomoc	Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (Chápání podstaty mediálního sdělení) Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena (dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích).
• ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Chování v krizových situacích. • chování v krizových situacích a rizikovém prostředí - při požáru, záplavách, dopravních nehodách • dodržovat pokyny dospělých • znalost důl. telefonních čísel – služby odborné pomoci, pomáhající organizace	Tv, Pč Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (Chápání podstaty mediálního sdělení) Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena (dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích).

5.4.2 PŘÍRODOVĚDA

5.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Přírodověda vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Rozvíjí u žáků základní poznatky o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Seznamují se svým tělem a učí se poznávat jeho funkce.
Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda je členěn do těchto tematických okruhů:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Ve 4. ročníku je to 1 hodina a v 5. 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, multimediální učebně a v učebně ICT při práci s výukovými programy.
Součástí výuky jsou vycházky a exkurze, které pomáhají k realizaci některých očekávaných výstupů.

Realizovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

5.4.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Přírodověda využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému a tvořivému plnění úkolů
- Učíme žáky využívat získaných vědomostí k praktickým činnostem.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí.

Kompetence k řešení problémů

- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům.
- Vedeme žáky k řešení problémových situací z praktického života.
- Při výuce zařazujeme mezipředmětové vztahy.
- Vedeme žáky ke skupinové práci.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů.
- Vytváříme příležitost pro vzájemnou komunikaci k danému úkolu.
- Vybízíme žáky ke kladení otázek.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách, kolektivu.
- Pěstujeme u žáků schopnost rozpoznat nevhodné a rizikové chování s jeho důsledky.
- Vedeme žáky k prozkoumávání názorů lišících se od jejich vlastních.

- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí.
- Na konkrétních příkladech demonstrujeme pozitivní i negativní projevy chování lidí.
- Vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování ve škole i mimo ni.
- Reflektujeme ve výuce na aktuální společenské a přírodní dění.

Kompetence pracovní

- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti práce.

5.4.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací předmět: **PŘÍRODOVĚDA** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Rozmanitost přírody		
žák • ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	**Člověk a příroda** • příroda živá a neživá – rozdíl mezi nimi, jednotlivé příklady	Vv, Vl, Pč Environmentální výchova – Základní podmínky života (propojenost složek prost¨ředí, ochrana biologických druhů)
• ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období • ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují • ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí • ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	**Podzim** • charakteristické znaky počasí a přírody • kalendářní rok, školní rok • rozdělení roku na měsíce, na roční období, týdny, dny • hodiny • podzim na zahradě, v sadě a na poli – podzimní práce, sklizeň ovoce, zeleniny, plodin, podzimní květiny • ptáci – tělo ptáků, způsob života, potrava, tažní ptáci • zvířata v přírodě- rozdělení (lesní,	Vl M Pč Environmentální výchova – Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, jejich ochrana)

	polní…) způsob života • hlavní části zvířecího těla - orientačně	
• ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí • ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	**Zima** • příroda v zimě – charakteristika počasí a přírody • zimní měsíce • přezimování zvěře, ptáků a rostlin • péče o ptáky a zvěř (krmelce, krmítka, zásypy)	Vv, Vl Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů)
• ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata • ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami • ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období • ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• péče o pokojové rostliny • množení pokojových rostlin • výsev semen **Jaro** • charakteristika jarní přírody a počasí • jarní měsíce, květiny, ledoví muži • návrat stěhovavých ptáků - hnízdění • práce na zahradě, v sadě a na poli • rostliny – stromy, keře, byliny • rostliny – jejich potřeby k životu • škůdci rostlin - ochrana • chráněné rostliny • rezervace	Pč Environmentální výchova – Ekosystémy (pole, způsoby hospodaření na nich) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)

• ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	**Léto** • charakteristika přírody a počasí • letní měsíce – vyjmenovat • sklizeň ovoce, sklizeň obilí • senoseč – seno, luční trávy, hmyz drobní živočichové • žně – sklizeň obilovin, plevel, škůdci • prázdniny – letní sporty, ochrana, bezpečnost • voda – vodní rostliny a živočichové • ryby – tělo ryby • zahradní květiny – způsob pěstování, péče o ně • ochrana přírody – dodržování desatera	Pč Environmentální výchova – Základní podmínky života (vztahy vlastností vody a života)
• ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují • ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí	**Les** • listnatý les – stromy, byliny, plody zvířata, ptáci • jehličnatý les – stromy, byliny, plody, ptáci, rostliny • smíšené lesy - charakteristika • význam lesů a ochrana • nepřátelé lesů – živočišní škůdci, člověk	Pč, Vv Environmentální výchova – Ekosystémy (les v našem prostředí a význam lesa)

Člověk a jeho zdraví		
žák • ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	• lidské tělo – hlavní části • nejdůležitější vnitřní orgány – jejich funkce • soustava dýchací, vylučovací a trávicí – popis funkcí • kostra - funkce • části hlavy - (obličej, oči.) jejich funkce a ochrana	Tv, Vv Environmentální výchova – Základní podmínky života – Ovzduší (význam pro život na Zemi)
• ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	• neviditelní nepřátelé člověka – ochrana před nimi, běžné nemoci, nakažlivé nemoci • klíšťata – ochrana, prevence • péče o zdraví – desatero čistoty, hygiena, režim dne, zdravá výživa, pitný režim, prevence, péče o nemocného • potřeby člověka k životu- bílkoviny, tuky…	Pč Tv
• ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	• jedovaté zlozvyky – alkohol, kouření drogy • ochrana před návykovými látkami. prevence	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání)
• ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	• drobné úrazy a poranění – jejich ošetření • praktické vyzkoušení ošetření • číslo záchranné služby	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska problémů a sociálních rolí) Pč, Tv

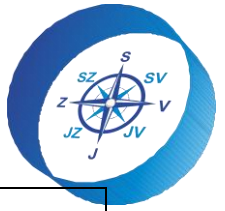

Vzdělávací předmět: **PŘÍRODOVĚDA** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Rozmanitost přírody		
žák • ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	**Živá příroda** • živočichové – druhy živočichů, zástupci • domácí zvířata – stavba těla, užitek, chov a péče o ně • ptáci – stavba těla, rozmnožování, domácí (chovní) a volně žijící ptáci • ochrana ptactva a péče o něj • hmyz - stavba těla, užitečný a obtížný hmyz • včela medonosná • život rostlin – stavba těla, podmínky pro růst, rozmnožování • není rostlina jako rostlina – na zahrádkách, na poli, u vody, v lese atd. • kulturní rostliny – jejich význam • chráněné rostliny – přírodní rezervace • vzájemné vztahy živočichů a rostlin	Vv, Vl, Pč Environmentální výchova – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje). Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a její ochrana, zajišťování ochrany).

	Neživá příroda. • látky pevné, kapalné a plynné – příklady, základní vlastnosti • jednotky hmotnosti – g, kg, t • jednotky objemu – l, hl • půda – druhy půdy, humus, živiny v půdě, • péče o půdu, ochrana půdy • nerost, hornina - pojem • uhlí – vznik, druhy uhlí, využití • stavební suroviny – písek, štěrk, žula, vápenec, mramor, cement, vápno – význam pro člověka • kamenná sůl • ropa a zemní plyn – těžba, využití, bezpečné zacházení • voda – vlastnosti, koloběh vody v přírodě, • ochrana vody a vodních toků, úprava vody a její čištění • vzduch – vlastnosti, složení, proudění vzduchu, vítr, význam pro život • ochrana ovzduší	M, Pč M, Pč Environmentální výchova – Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, jejich ochrana). Environmentální výchova – Základní podmínky života (přírodní zdroje). Environmentální výchova – Základní podmínky života - Voda (vztah vlastností vody a života, význam vody, ochrana její čistoty). Environmentální výchova – Základní podmínky života – Ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší).
• ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období	• roční období na zahrádkách, polích – sezónní práce • znaky ročních období • změny počasí v jednotlivých ročních obdobích	Pč, Vl, Vv Environmentální výchova – Ekosystémy - Pole (význam, způsob hospodaření na nich a jejich okolí).
• ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v	• domácí zvířata, zvěř na poli, u vody, v lese	Pč, Vl, Vv

nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	• pokojové rostliny, rostliny na zahrádce, na poli, u vody, v lese • podmínky k životu	Environmentální výchova – Základní podmínky života (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů).
• ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata	• péče o pokojové rostliny – zalévání, kypření půdy, přesazování, přihnojování • krmení, péče o mláďata • ochrana zvířat proti nelidskému zacházení	Pč, Vl Environmentální výchova – Základní podmínky života (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů).
• ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí	• péče o zvěř v zimě, přikrmování, ptačí budky • zákonem chráněné rostliny • přírodní rezervace • třídění odpadu a jeho likvidace • ochrana půdy, vody, vzduchu	Vl, Vv, Pč Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda).
• ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• člověk proti přírodě – způsoby znečišťování našeho okolí člověkem • ochrana životního prostředí – půdy, vody, vzduchu, lesů • udržování rovnováhy v přírodě • ekologické katastrofy, živelné pohromy	Pč, Tv, Vv Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody (význam ochrany přírody). Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení).
• ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	• pozorování klíčení semen • rozmnožování rostlin semeny, stonkovými řízky • vypařování vody • vážení, měření – praktické užití jednotek hmotnosti a objemu	Pč Pč M, Pč

• ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• ochrana člověka za mimořádných situací • situace hromadného ohrožení – evakuace při záplavách, požáru, chem. nebezpečí • formy násilí, ochrana proti agresivním jedincům – krizová centra, linky bezpečí	Tv Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení). Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena (hledání pomoci při potížích).
Člověk a jeho zdraví		
žák • ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	**Člověk** • orgánové soustavy lidského těla a jejich funkce • pohybové ústrojí, krevní oběh, dýchací soustava, trávicí soustava, vylučovací ústrojí, smyslové ústrojí • kostra – části	Tv, Vv, Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne).
• ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	• vývojové etapy lidského života	
• ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	**Hygiena člověka** • pravidelná osobní a intimní hygiena • čistota oděvů, domácnosti • pestrá pravidelná strava, pitný režim • denní režim	Pč, Tv Osobnostní a sociální výchova –

	• pravidelný spánek • sport, práce – význam aktivního pohybu • prevence před nemocemi • běžné nemoci, základní péče o nemocného • chování v době nemoci • předcházení úrazům • vybavení lékárničky	Seberegulace a sebeorganizace (organizace času).
• ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	• dodržování pravidel pro chodce, cyklisty • znalost dopravního značení	Tv, Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Doprava a životní prostředí (doprava a její vliv na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž).
• ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	• první pomoc při drobných poraněních a zlomeninách • znalost tel. čísel nemocnice, záchranné služby, tísňového volání	Tv, Pč Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska problémů).
• ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	• nebezpečí užívání návykových látek – nejčastější druhy • drogy, kouření, alkohol, léky • ohrožení zdraví, odmítat od cizích lidí • nebezpečí gamblerství	Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání).
• ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících	• ochrana člověka za mimořádných situací • situace hromadného ohrožení – evakuace při záplavách, požáru,	Tv Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení).

mimořádné události	chem. nebezpečí • formy násilí, ochrana proti agresivním jedincům – krizová centra, linky bezpečí	Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena (hledání pomoci při potížích).
• ČJS-5-5-08p uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	• pojem sexuální výchova a její důležitá role v naší společnosti • vztahy mezi děvčaty a chlapci, první sexuální zkušenosti • sexuální zdrženlivost, protiprávní jednání, sexuální násilí a zneužívání, linka bezpečí • prevence sexuálně přenosných nemocí, prevence předčasného početí (pouze orientačně)	Osobností a sociální výchova (sebekontrola, sebeovládání, regulace vlastního jednání) Psychohygiena

5.4.3 VLASTIVĚDA

5.4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází z obsahu vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV.
Obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda je rozdělen do tematických okruhů

- *Místo, kde žijeme*
- *Lidé kolem nás*
- *Lidé a čas*

Ve Vlastivědě žáci získávají základní poznatky ze společensko-vědních předmětů. Pomáhá jim vytvářet citový vztah k vlasti, k místu, kde žijí, vede je ke správným vztahům k sobě samému, spolužákům, dospělým. Učí žáky, jak chránit naše životní prostředí.

Časové vymezení:
Hodinová dotace činí ve 4. ročníku 2 hodiny týdně, v 5. ročníku 1hodina týdně a odpovídá tak učebnímu plánu školy.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně s audiovizuální technikou, v učebně ICT a formou tematických vycházek a exkurzí.

Realizovaná průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola
Výchova demokratického občana- Občan, občanská společnost a stát
Multikulturní výchova – Lidské vztahy
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Mediální výchova - Fungování a vliv médií ve společnosti
Environmentální výchova – Ekosystémy, Lidské aktivity, Problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

5.4.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky ke schopnosti orientace na mapě, ve městě.
- Učíme žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace z různých zdrojů.
- Zařazujeme názorné a činnostní učení.
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinkách.
- Vedeme žáky k aktivnímu všímání si všeho kolem sebe.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k řešení problémových situací z praktického života.
- V průběhu výuky a na mimoškolních akcích sledujeme praktické řešení problémů.
- Klademe otázky, zadáváme úkoly.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke kultivovanému mluvenému projevu.
- Vedeme žáky k naslouchání druhých, ke sdělování si dojmů a poznatků z cestování.
- Učíme žáky prezentovat své názory a zkušenosti.
- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení.
- Učíme žáky pracovat ve dvojicích, v týmech.
- Vedeme žáky k respektování a toleranci ostatních.
- Netolerujeme projevy rasismu.
- Pěstujeme u žáků schopnost rozpoznat nevhodné chování a jeho důsledky.
- Vedeme žáky k pomoci mladším a slabším.
- Vedeme žáky k osvojování pravidel slušného chování a jednání.

- Vedeme žáky k vytváření pozitivních mezilidských vztahů.

Kompetence občanské:

- Připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, učíme je adekvátně uplatňovat svá práva a povinnosti.
- Reflektujeme ve výuce na aktuální společenské dění.
- Vedeme žáky k národní hrdosti, ochraně kulturního bohatství.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme**.**
- Vedeme žáky k vytváření pozitivních pracovních návyků.
- Různými formami (exkurze, vycházky) seznamujeme žáky s různými profesemi, významnými pro udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě.

5.4.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA

Vzdělávací předmět: **VLASTIVĚDA** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Místo, kde žijeme		
žák • ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky	**Domov a jeho okolí** • krajina, kde bydlím • orientační body • začlenění do kraje • typ krajiny	Př, Vv, Čj Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (naše obec)
• ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	**Základy orientace** • vlastivědná mapa ČR • hlavní světové strany • určování hlavních světových stran podle přírodních ukazatelů • značky, barvy • mapa místní krajiny • práce s mapou a s kompasem	Tv, M Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	• vycházky do města	Tv, Čj Environmentální výchova – Ekosystémy (město, vesnice)
• ČJS-5-1-04p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti	• vodstvo (rybníky, řeky, přehradní nádrže) • dopravní cesty • jízdní řád – orientace	Environmentální výchova – Ekosystémy (vodstvo, vodní zdroje, důležitost pro krajinnou ekologii) M

	• důležité budovy • památné objekty	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam a ochrana kulturních památek)
Lidé kolem nás		
žák • ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) • ČJS-5-2-03p zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	**Škola a rodina** • škola - spolužáci,učebny, pomůcky, • školní řád • chování ke spolužákům, k vyučujícím • rodina – členové rodiny • práva a povinnosti jednotlivců v rodině • příbuzenské vztahy	Čj Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve škole)
• ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• protiprávní chování (šikanování, krádeže, • varování před nebezpečnými osobami (zneužívání)) • chování v silničním provozu • základní pravidla pro chodce a cyklisty, dopravní značky • ochrana životního prostředí	Př, Vv, Tv Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana, přijímat odpovědnost za své postoje a činy)
Lidé a čas		
žák • ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	• památné stavby a místa v našem okolí a regionu	Vv, Pč Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a kultura obce)

• ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji	• pověsti a pohádky – seznámení s úryvky ze Starých pověstí českých • regionální pověsti • rozdíl mezi pověstí a pohádkou • významné dny a tradiční lidové svátky, státní svátky	Čj, Vv, Hv, Pč Osobnostní a sociální výchova – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
• ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	• lidská obydlí dříve a nyní • druhy materiálů dříve a nyní • rozdíly mezi městem - vesnicí	Pč Environmentální výchova – Ekosystémy (lidská sídla)

Vzdělávací předmět: **VLASTIVĚDA** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Místo, kde žijeme		
žák • ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky	**Domov a jeho okolí** • znalost adresy bydliště • rozdíl mezi bydlištěm a rodištěm • rozdíl mezi pojmy domov a vlast • název naší vlasti • společný jazyk • rodný list, rodné číslo – orientačně • umístění našeho města, obce na mapě	Čj Čj
• ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	**Česká republika** **Mapa ČR** • orientace na mapě, značky a jejich význam • hlavní a vedlejší světové strany, směrová růžice, barvy na mapě • kompas, buzola • čtení mapy, vysvětlivky	Čj, M Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)

• ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	• Hranice státu, sousední státy • státní hranice, hraniční přechody, práce celníků • sousední státy, jejich hlavní města **Praha** • hlavní město ČR, poloha na mapě • kulturní památky, střediska • doprava v Praze **Přírodní podmínky ČR** • Čechy, Morava a Slezsko • přírodní podmínky informativně podle mapy • města informativně podle mapy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, evropské krajiny) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana kulturních památek (význam ochrany kulturních památek) Př Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí -Zemědělství a životní prostředí. Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Průmysl a životní prostředí.
• ČJS-5-1-04p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti	**Místní oblast na mapě** • sousední města, obce • povrch v našem okolí • charakteristické znaky krajiny • přírodní podmínky v našem okolí **Orientace v obci** • důležité budovy, úřady, • doprava – základy dopravní výchovy, bezpečnost v silničním provozu • historické památky **Práce lidí** • vliv krajiny na život lidí	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí - Naše obec. Čj, Vv Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Doprava a životní prostředí (význam, vliv na prostředí, ekologická zátěž). Pč

	• průmysl, zemědělství, služby • rozlišení podle výrobků • průmysl v našem městě • zaměstnání rodičů **Životní prostředí** • součásti - voda, vzduch, půda • způsoby znečišťování člověkem • životní prostředí v našem okolí • znalost výrobních podniků našeho města • působení lidí na krajinu	Př Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a její ochrana, zajišťování ochrany). Environmentální výchova – Ekosystémy - Kulturní krajina (pochopení ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).
• ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	• vyprávět zážitky z vlastních cest - z prázdnin, dovolené, výletů	Čj, Vv Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy a zážitky)
• ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	**Státní symboly** • státní vlajka, státní hymna, malý a velký státní znak, vlajka prezidenta republiky • korunovační klenoty – koruna, žezlo, jablko • znalost státní hymny	Vv Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (státní symboly) Hv
• ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• péče o přírodu v jednotlivých ročních obdobích • chování v přírodě • péče o životní prostředí	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Pč, Tv

	• zásady bezpečnosti v přírodě – rozdělávání ohňů	
Lidé kolem nás		
žák • ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	**Rodina** • vztahy v rodině – příbuzenské vztahy • život a funkce rodiny • práva a povinnosti jednotlivců v rodině **Škola** • prostředí školy a život ve škole a jejím okolí • pravidla slušného chování ke spolužákům • dodržování pravidel při hrách • školní řád **Chování ve společnosti** • pravidla slušného chování k dospělým - chování u lékaře, v obchodě, v kulturním zařízení, na úřadu, v dopravních prostředcích • mezilidské vztahy • různé způsoby placení	Čj, Vv Tv Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole) Multikulturní výchova – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování). M
• ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	**Práva a povinnosti dítěte** • základní práva dítěte • protiprávní jednání - šikana, týrání, krádeže, vulgarismy,	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát – Občan jako odpovědný člen společnosti (práva a

	zneužívání • nutnost oznámení a jejich postih	povinnosti občana, přijímat odpovědnost za své postoje a činy)
• ČJS-5-2-03p zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	**Škola** • práva a povinnosti žáků školy • školní řád • protiprávní chování a jeho postih	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci). Multikulturní výchova – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi).
• ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze	• manipulace s penězi (dětské papírové peníze), hra na obchod • rozlišování hodnoty peněz, dramatizace situací souvisejících s nakupováním, jak si správně v obchodě říci o zboží, které kupuji • návštěva supermarketu	Výchova demokratického občana M, Vv ČJ, Pč
• ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	• jednoduché slovní úlohy zaměřené na rodinný rozpočet, vnímání reality - kolik co stojí	M
• ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz	• proč moji rodiče pracují, finanční odměna za vykonanou práci, co si mohu koupit za vydělané peníze, peněžní ústavy a banky, finanční půjčky, pojem splátky a úroky (pouze orientačně)	

Lidé a čas		
žák • ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	**Život lidí v pravěku** • lovci mamutů • život v jeskyních • vykopávky **Staří Slované** • příchod Čechů – v souvislosti s Polabím a horou Říp • dřevěná obydlí • vykopávky **Velkomoravská říše** • život v kmenech, sjednocování • opevněná hradiště • 9. století – kníže Mojmír • Cyril a Metoděj – vznik křesťanství, písma **Karel IV.** • nejvýznamnější panovník • rozvoj Českého království • souvislosti s hlavním městem ČR	Vv, Čj Vv, Čj Vv, Čj Vv, Čj
• ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji	• pověsti z minulosti českého státu • pověsti z našeho regionu • státní svátky, lidové tradice	Čj, Vv, Pč

• ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	• kulturní a historické památky v Čáslavi • kulturní a historické památky našeho okresu • kulturní a historické památky v ČR • významné osobnosti našeho města • historická literatura	Čj, Vv Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (kulturní památky a jejich ochrana) Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti – Vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce).

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost má nezastupitelnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Č*lověk a jeho svět*.

Seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin a učí je poznávat a vážit si hodnot kulturního dědictví. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě.

Součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a k prosazování rovnoprávnosti mužů a žen, výchova k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory

- **Dějepis**
- **Výchova k občanství**

5.5.1 DĚJEPIS

5.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP ZV. Poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa. Rozvíjí prostorové a časové představy. Seznamuje s historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost.
Vzdělávací obsah předmětu Dějepis je členěn do těchto tematických okruhů:

- *Člověk v dějinách*
- *Počátky lidské společnosti*
- *Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury*
- *Křesťanství a středověká Evropa*
- *Objevy a dobývání. Počátky nové doby*
- *Modernizace společnosti*
- *Moderní doba*
- *Rozdělený a integrující se svět*

Časové vymezení:
Předmět Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ. Časová dotace je od 6. do 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení:
Vyučování probíhá v kmenových třídách, multimediální učebně a v učebně ICT při práci s výukovými programy. Součástí výuky jsou vlastivědné vycházky a exkurze.

Realizovaná průřezová témata

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Environmentální výchova – Ekosystémy Multikulturní výchova – Kulturní diference
Multikulturní výchova – Lidské vztahy
Multukulturní výchova – Etnický původ
Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě
Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

5.5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Dějepis využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení

- Učíme žáka rozlišovat podstatné od málo významného
- Učíme žáka orientaci v textu.
- Motivujeme žáka k učení a poznávání.
- Vedeme k porozumění důležitým pojmům.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky zobecňovat a poznatky aplikovat v různých oblastech života.
- Motivujeme žáky k pokračování v úsilí i při nezdaru při řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vedeme k věcnému a srozumitelnému ústnímu projevu.
- Rozšiřujeme slovní zásobu.
- Učíme žáky slušně vyjádřit svůj názor.
- Učíme odpovídat na otázku jednoduchou písemnou formou.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pravidla práce v týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k úctě k vlastnímu národu.
- Vedeme žáky k chápání nebezpečí rasismu a xenofobie.
- Učíme poznávat a chránit historické památky.
- Vyžadujeme dodržování pravidel chování ve škole.
- Učíme respektovat společenské normy a pravidla soužití.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k soustředěné práci, vytrvalost a k dokončení započaté práce.
- Učíme žáky dodržovat pracovní povinnosti a závazky.
- Dodržujeme zásady bezpečnosti a hygieny práce.

5.5.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS

Vzdělávací předmět: **DĚJEPIS** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Člověk v dějinách		
žák • D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	• žák chápe, že něco, co se stalo v minulosti, nám může přinést poučení pro dnešek	Čj, Vv
Počátky lidské společnosti		
žák • D-9-2-01p má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí • D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	• historické prameny – doba historická a předhistorická (vykopávky, písemné zdroje) • pojem archeologie • pojem doba kamenná, železná, bronzová • sběračsko – lovecký způsob života (pravěká zvířata, zbraně) • počátky zemědělství • výroba keramiky • Keltové na našem území	Čj, Vv Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí)
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		

žák • D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států • D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací	• Egypt – pojem faraón, mumie, pyramida; egyptské zemědělství, náboženství a písemnictví, umělecké předměty • Řecko – městské státy (Atény, Sparta), řecké válečnictví a výboje, řecká mytologie – nejznámější řecké pověsti a báje, olympijské hry, významné řecké památky • Řím – římská republika, císařství, vojenství, počátky křesťanství, významné památky	Multikulturní výchova – lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, konflikty vyvolané rozdílnostmi kultur) Čj, Vv Vv
Křesťanství a středověká Evropa		
žák • D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území • D-9-4-03p má základní poznatky z období počátků českého státu	• stěhování národů, Slované • příchod Čechů v pověstech • Sámova říše • Velkomoravská říše • příchod Cyrila a Metoděje na Moravu • počátky českého státu • bájní Přemyslovci v pověstech • svatý Václav • sjednocení českého státu • románská kultura	Čj, Vv Čj Vv

Vzdělávací předmět: **DĚJEPIS** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Středověk a křesťanství		
žák D-9-4-04p zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti	• život ve středověku – církev a kláštery	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) Pv, Vv, M, Z
• D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské •	• život ve středověku – rytíři a turnaje, stavby hradů a život kolem nich, středověká města, trhy, platidla, oblékání, stravování, gotická kultura	
D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu	• Přemysl Otakar I. a Zlatá bula sicilská • Přemysl Otakar II. • Václav II. • Václav III. a vymření Přemyslovců • nástup Lucemburků, Jan Lucemburský Karel IV.	
• D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	• Jan Hus • husitství – vznik a vývoj hnutí, významné postavy hnutí, husitské zbraně, křižácké výpravy, bitva u Lipan • Jiří z Poděbrad	Čj, Hv Multikulturní výchova -Lidské vztahy (vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám)

Vzdělávací předmět: **DĚJEPIS** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Objevy a dobývání. Počátky nové doby.		
žák • D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu	• poznávání světa, zámořské objevy, vznik knihtisku • renesance	Z Vv
• D-9-5-04p, D-9-5-05p má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi	• vznik habsburské říše, doba Rudolfa II. • bitva na Bílé hoře a její důsledky • doba pobělohorská, Jan Amos Komenský, odboj nevolníků proti útlaku • baroko	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (rozdílná práva a povinnosti lidí v demokratické společnosti a v novověku) Vv

Modernizace společnosti		
žák • D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku • D-9-6-03p má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století • D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap	• novověk - změny v zemědělství a ve výrobě zboží • doba osvícenství – Marie Terezie a Josef II., selské rebelie • rozvoj dopravy, průmyslová a zemědělská revoluce • Palacký a obraz národního obrození • rok 1848 • hospodářský rozvoj po roce 1848 • česká kultura koncem minulého století • technické vynálezy	Environmentální výchova – Ekosystémy (pole a způsoby hospodaření na nich) Multikulturní výchova – Kulturní diference (náboženská tolerance) Multikulturní výchova -Lidské vztahy (vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám) Multikulturní výchova – Kulturní diference (reflexe vlastního sociokulturního zázemí)
• D-9-6-03p zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století	• významné kulturní osobnosti 18. a 19. století	Hv

Vzdělávací předmět: **DĚJEPIS** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Nejnovější dějiny		
žák • D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války	• příčiny, průběh a důsledky 1. světové války • Československé legie	
• D-9-7-01p, D-9-7-05p má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky	• vznik samostatné ČR • T. G. Masaryk • život za 1. republiky, hospodářská krize • fašismus v Evropě • Mnichovská zrada • Edvard Beneš	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (význam Ústavy jako základního zákona země) Ov Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě (společenské organizace a hnutí) Ov Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury) Multukulturní výchova – Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)

Rozdělený a integrující se svět		
žák • D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě	• vznik protektorátu a Slovenského státu • život za okupace • domácí a zahraniční odboj • nejvýznamnější události 2. světové války v Evropě • osvobození republiky • zápas o demokracii 1945 – 1948, únor 1948 • období stalinismu, K. Gottwald • život v socialistickém státě • rok 1968, období normalizace	Multukulturní výchova – Etnický původ (projevy rasové nesnášenlivosti) Multikulturní výchova -Lidské vztahy (vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám) Čj, Z Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické volby) Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (přijímat odpovědnost za své postoje a činy)
• D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	• události v roce 1989 • rozpad Československa, vstup ČR do EU	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané (Evropská unie) Ov, Z

5.5.2 OBČANSKÁ VÝCHOVA

5.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Občanská výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* RVP ZV, obsahově navazuje na oblast *Člověk a jeho svět* z 1. – 5. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu Občanská výchova je členěn do těchto tematických okruhů:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec
- Člověk, stát a hospodářství
- Člověk, stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace, kdy v 7. - 9. ročníku je vždy jedna hodina týdně.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá pravidelně v kmenových třídách, součástí výuky jsou besedy, exkurze a využití audiovizuální techniky.

Realizovaná průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj - Hodnoty,postoje, praktická etika
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
Multikulturní výchova – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola
Občan, Občanská společnost a stát
Formy participace občanů ve společenském životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

5.5.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Občanská výchova využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Klademe důraz na práci s textem, čtení s porozuměním a vyhledávání informací.
- Klademe důraz na individuální potřeby žáků.
- Při výuce podporujeme samostatný úsudek žáků.
- Snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Vedeme žáky k sebehodnocení a objektivnímu hodnocení jiných.
- Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků.
- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Využíváme počítačové výukové programy.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k řešení problémových situací z praktického života.
- Zařazujme ve výuce psychosociální a situační hry.
- Vedeme žáky k rozpoznání problémů týkajících se jejich osoby a schopnosti je řešit.
- Vedeme žáky k analýze problému a výběru vhodných řešení.
- Vedeme žáky ke skupinové práci.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dospělými.
- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů (ústních, mediálních).
- Učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci.
- Podporujeme u žáků rozvoj vyjadřovacích prostředků, učíme je komunikovat na úřadech, u lékaře, v obchodě, v rodině bez strachu a studu.
- Vybízíme žáky ke kladení otázek.
- Podporujeme rozvoj a kultivaci argumentačních prostředků.
- Vedeme žáky k obhajování jejich názorů a postojů formou přiměřené argumentace a naslouchání názorů jiných.
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k respektování a toleranci ostatních.
- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách a kolektivu.
- Vedeme žáky k pomoci a ochraně slabších a mladších, aby nedocházelo k šikaně.
- Vedeme žáky k respektování a toleranci ostatních
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Pěstujeme u žáků schopnost rozpoznat rizikové a nevhodné chování s jeho důsledky a učíme je, jak mu předcházet.
- Vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jeho vlastních.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní a společné cíle.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování ve třídě, ve škole a na veřejnosti.
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, učíme je uplatňovat jejich práva a povinnosti.
- Vybíráme pro žáky vhodné exkurze a besedy.

- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a činy.
- Reflektujeme ve výuce aktuální společenské a přírodní dění.
- Vedeme žáky ke zvládání běžné komunikace s úřady a institucemi.

Kompetence pracovní

- Vytváříme u žáků představu o pracovních profesích a činnostech.
- Budujeme u žáků zájem o profesní uplatnění
- Umožňujeme žákům exkurze do učilišť.
- Hovoříme se žáky o volbě povolání, o předpokladech k učebnímu oboru.
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.

5.5.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vzdělávací předmět: **OBČANSKÁ VÝCHOVA** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Člověk, stát a právo		
žák • VO-9-4-06p má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	• rodina a škola – funkce a struktura rodiny • úplná a neúplná rodina • náhradní rodinná péče • odpovědnost rodičů za výchovu dětí • zákon o rodině • práva a povinnosti žáků • vztahy ve škole • význam vzdělání pro život	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích) Výchova demokratického občana-Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)
• VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu	• postup při reklamaci výrobku v kamenném, internetovém obchodě	
• VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	• pojem spotřebitel, práva spotřebitele, ČOI	

Člověk, stát a hospodářství		
žák • VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	• pojem rozpočet, příjem, výdej rodiny • jednorázový, pravidelný příjem a výdej • schodkový, přebytkový rozpočet • zbytné a nezbytné výdaje domácnosti • sestavení jednoduchého rozpočtu	
• VO-9-3-03p na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	• bankovní účet a jeho využití • debetní a kreditní platební karta • využití bezhotovostních plateb	
• VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům	• funkce banky, příklady pojištění, inkasní platba,	
Člověk ve společnosti		
žák • VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	• mezilidské vztahy ve společnosti • morálka a etika • pravidla společenského chování • mezilidská komunikace • rovnoprávné postavení žen a mužů • obec, region a kraj • osobnosti a zajímává místa	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování - základní morální normy) Čj, D

	regionu • památky, národní zvyky a obyčeje • naše vlast – události a osobnosti • státní svátky a jejich význam, tradice Vánoc a Velikonoc	
• VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	• základní pravidla společenského chování • mezilidská komunikace • porušování společenských norem	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (asertivní, otevřená a pozitivní komunikace) Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)
• VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• přátelství • vztahy mezi lidmi • úcta k člověku • pomoc osobám s postižením, osobám ve starším věku, osobám žijících s nemocí, osobám závislým na cizí pomoci	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie, respekt, podpora) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj- Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování – člověk neočekává protislužbu)
• VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	• rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin • rasismus • xenofobie • problémy lidské nesnášenlivosti • nebezpečí náboženských sekt	Multikulturní výchova – Kulturní diference (reflexe vlastního sociokulturního zázemí) Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru (odpovědnost každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, nekonfliktní život v multikulturní společnosti)

• VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• kulturní zvláštnosti menšin • práva menšin v ČR • člověk a svoboda • víra a náboženství	Multikulturní výchova – Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin)
• VO-9-1-03p kriticky přistupuje k projevům vandalismu	• vandalismus • nedotknutelnost osobního vlastnictví • boj proti vandalismu	
Člověk jako jedinec		
žák • VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány	• mravní hodnoty jedince • mé očekávání od společnosti • co společnost očekává ode mne • význam vzdělání pro život	Výchova demokratického občana – Občan, společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti) Čj

Vzdělávací předmět: **OBČANSKÁ VÝCHOVA** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Člověk, stát a právo		
žák • VO-9-4-02p má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti	• principy a hodnoty demokracie právní základy státu	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického a politického systému)
• VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	• státní symboly • zákon o státních symbolech • historie a význam státních symbolů • užívání při významných událostech	Čj
• VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy	• ústavy a zákony ČR • složky státní moci a jejich orgány • prezident, parlament, senát, soudy • instituce a orgány státní správy a samosprávy • volby do zastupitelských orgánů • politické strany	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (význam Ústavy jako základního zákona země) Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika-parlamentní, krajské a komunální volby)

• VO-9-4-04p zná základní práva a povinností občanů	• státní občanství • práva a povinnosti občana • právní řád • základní lidská práva • Listina základních práv a svobod • práva dítěte a jejich ochrana • rodinné právo • pracovní právo • osobní vlastnictví	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (přijímat odpovědnost za své postoje a činy) Z, Vz Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru (otázka lidských práv, základní dokumenty)
• VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	• orgány právní ochrany • trestní odpovědnost • poškozování lidských práv • týrané dítě • zneužívané dítě • šikana • diskriminace • národnostní problematika • druhy a postihy protiprávního jednání trestná činnost mládeže	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana) Vz Multikulturní výchova – Lidské vztahy (předsudky a vžité stereotypy – příčiny a důsledky diskriminace) Z
• VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu	• právní dokumenty občana • rodný list, oddací list • občanský průkaz, pas • soudy • styk s úřady	Čj

Vzdělávací předmět: **OBČANSKÁ VÝCHOVA** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Člověk ve společnosti		
• VO-9-1-06p má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• ochrana osob za mimořádných událostí • tísňová volání • první pomoc • dosažitelnost informací - média	Z, Vz Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení)
Člověk jako jedinec		
• VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním	• školský systém v ČR • právo na vzdělání • význam vzdělání • příprava na profesní uplatnění • systém celoživotního vzdělávání • kvalifikace	Výchova demokratického občana-Občanská společnost a škola (způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy)
Člověk, stát a hospodářství		
• VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	• zdravotní a sociální péče • systém zdravotní péče • zdravotní a sociální pojištění • sociální zabezpečení • orgány a instituce zdravotní a sociální péče	

Člověk, stát a právo		
• VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu	• právní dokumenty občana • právní vztahy a z nich vyplývající závazky • daně, odměna za práci, podoby peněz • nezaměstnanost – úřad práce, státní sociální podpora • sociální péče	Čj
• VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• člověk a volný čas • volnočasové aktivity • kultura, sport, zájmové a sportovní organizace • význam kultury v životě člověka • kulturní zařízení • nevhodné využívání volného času • nebezpečí drog • nebezpečí náboženských sekt	Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu) Vv Vz Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na kulturu)
• VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací	• pomáhající organizace (krizová centra) • krizová intervence • linky bezpečí	Vz Osobnostní a sociální rozvoj – Osobnostní rozvoj -Psychohygiena (hledání pomoci při obtížích)

Mezinárodní vztahy, globální svět		
• VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy	• členské státy EU, postavení ČR v rámci EU • principy fungování EU • Ústava EU • platidla EU • UNESCO • Světová banka • NATO • OSN • WHO	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích) Vv, D, Z Objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání) Jsme Evropané (Evropská unie, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace)
• VO-9-5-01p ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování	• bezpečnostní spolupráce mezi státy • práva občanů ČR v EU- zaměstnávání, pohyb	
• VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu	• pojem terorismus • příklady mezinárodního terorismu	

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Č*lověk a jeho svět*, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody.
Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obory, které svým charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

5.6.1 FYZIKA

5.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Fyzika vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika poskytuje žákům možnost porozumění základním fyzikálním jevům a jejich použití v praktickém životě.
Vzdělávací obsah předmětu Fyzika je členěn do těchto tematických okruhů:

- Látky a tělesa
- Pohyb těles, síly
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Energie
- Zvukové děje
- Elektromagnetické a světelné děje
- Vesmír

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace je v 6. – 9. ročníku 1 hodina.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách a učebně s audiovizuální technikou a v učebně ICT. Součástí výuky jsou vhodně zařazovaná praktická cvičení a exkurze.

Realizovaná průřezová témata:
Environmentální výchova – Základní podmínky života
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k samostatné, ale i k týmové spolupráci systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, děje, jejich vlastnosti, k poznání vztahů mezi nimi a k předvídání fyzikálních procesů.
- Při vyvozování nových poznatků používáme vždy názorných učebních pomůcek, přístrojů a ukázek.
- Vybíráme pro žáky takové příklady ze života, které jsou jim nejbližší a zároveň zajímavé, tím žáky motivujeme ke zkoumání fyzikálních jevů a procesů.
- Vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací týkajících se dané fyzikální problematiky v různých pramenech.
- Vedeme žáky k poznávání souvislostí s ostatními vzdělávacími předměty, hlavně přírodovědnými.
- Ve vhodných situacích přiměřenými otázkami aktivně zapojujeme žáky tak, aby sami dospěli ke správné dedukci.
- Využíváme počítačové výukové programy.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k rozpoznávání fyzikálních problémů s pomocí vhodných metod – pozorování jevů, měření a experimentování.
- Pomáháme žákům jednoznačně a jasně vyjádřit nebo formulovat problém na který narazí.
- Umožňujeme žákům aplikovat osvojené metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání.
- Vedeme žáky získané poznatky a dovednosti používat v praktickém životě.
- Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy, či úlohy rozvíjející tvořivost.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům.

Kompetence komunikativní:

- Vybízíme žáky ke kladení otázek.
- Vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování.
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Posilujeme u žáků schopnost rozpoznat rizikové chování a nebezpečné zacházení s fyzikálními pomůckami.
- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách, kolektivu.
- Pěstujeme u žáků schopnost reálně hodnotit výsledky práce své vlastní i práce jiných.

Kompetence občanské:

- Reflektujeme ve výuce na aktuální přírodní dění.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a společenských hodnot při práci s fyzikálními pomůckami.
- Aplikujeme získané poznatky a zkušenosti při vytváření představ o svém budoucím pracovním uplatnění.

5.6.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA

Vzdělávací předmět: **FYZIKA** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vesmír		
Žák • F-9-7-02p rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	• vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority • rozdíly mezi hvězdou a planetou • Slunce, Země, Měsíc	Z
• F-9-7-02p - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci	• planety sluneční soustavy a jejich postavení • pohyby těles sluneční soustavy	Vv,Z
• F-9-7-02p - si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	• Země ve vesmíru	Z Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí- Ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické

		změny)
• F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	• pohyby Země • střídání dne a noci • střídání ročních období • měsíční fáze • zatmění Slunce a Měsíce	Z

Vzdělávací předmět: **FYZIKA** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Látky a tělesa		
• F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	• měření délky, času na stopkách, vážení na dostupných druzích vah	M
Pohyb těles, síly		
• F-9-2-01p pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• klid a pohyb tělesa	
• F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	• rychlost, dráha a čas u rovnoměrného pohybu	
• F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	• síla a její měření – jednotka síly (1 N) • siloměr • gravitační síla a hmotnost tělesa • tlaková síla a její účinky na těleso • tlak • třecí síla a její účinky v praxi	

• F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly	• působení sil stejných směrů na těleso • působení sil opačných směrů na těleso • setrvačnost	
• F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů	• páka a její užití v praxi • kladky a jejich užití v praxi • nakloněná rovina a její užití v praxi • kolo na hřídeli a jeho užití v praxi • tepelné motory	Environmentální výchova – Základní podmínky života (péče o čistotu ovzduší)
Energie		
• F-9-4-02p zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	• práce a výkon	
Zvukové děje		
• F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz • F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• vznik a zdroje zvuku • látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření • zvuku • odraz zvuku na překážce, ozvěna • hudební nástroje	Vv, Hv

Vzdělávací předmět:
FYZIKA
Ročník 8.

Minimální doporučená úroveň	Školní výstupy	Průřezová témata, vazby a přesahy
Elektromagnetické a světelné děje		
žák • F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla	• elektrická síla • elektrický náboj vodiče a izolanty	
• F-9-6-02p zná zdroje elektrického proudu	• zdroje napětí • suchý elektrický článek, akumulátor • měření elektrického napětí • elektrospotřebiče	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl)
• F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	• elektrický obvod	
• F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná,	• dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji a zařízeními	Environmentální výchova –Základní podmínky života (energie) Pv

zda těleso je či není zdrojem světla		
Mechanické vlastnosti tekutin		
žák • F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	• skupenství látek – látky pevné, kapalné, plynné • vlastnosti pevných látek • vlastnosti kapalných látek • vlastnosti plynných látek • změny skupenství látek – tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění • hydrostatický tlak a jeho šíření v kapalinách, vztlaková síla v kapalinách • spojené nádoby • atmosférický tlak a jeho důsledky a měření hydraulická zařízení a jejich použití v praxi	
Elektromagnetické a světelné děje		

žák • F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla	• magnety přírodní a umělé • magnet dočasný a trvalý • magnetické pole Země • užití elektromagnetu elektrický zvonek, telefon – informativně	Environmentální výchova – Základní podmínky života (přírodní zdroje)

Vzdělávací předmět: **FYZIKA** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Energie		
žák • F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití	• přeměna elektrické energie na tepelnou a světelnou • výroba a přenos elektrické energie • generátor elektrické vedení	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí- Náš životní styl (výroba energie a vliv na životní prostředí
• F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• tepelné účinky elektrického proudu	
• F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• druhy elektráren – výhody a nevýhody • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí- Náš životní styl (výroba energie a vliv na životní prostředí) Environmentální výchova -Základní podmínky života (přírodní zdroje) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (energetické zdroje a průmysl)

Elektromagnetické a světelné děje		
žák • F-9-6-02p zná zdroje elektrického proudu	• střídavý a stejnosměrný proud • transformátor • voltmetr, ampérmetr- seznámení s přístrojem	
• F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla	• zkrat • pojistky a jističe • blesk – bleskosvod • elektrický oblouk, sváření	
• F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla	• zdroje světla, tělesa osvětlená	
• F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	• šíření světla od bodového zdroje • přímočaré šíření světla • stín • zrcadla-vypouklé a duté	

• F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	• čočky – spojky, rozptylky • brýle - krátkozrakost a dalekozrakost • fotoaparát, dalekohled, mikroskop	

5.6.2 CHEMIE

5.6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Chemie vychází z obsahu vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* RVP ZV.
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie poskytuje žákům možnost porozumění základním chemickým jevům a jejich použití v praktickém životě.

Vzdělávací obsah předmětu Chemie je členěn do těchto tematických okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce
- Směsi
- Částicové složení látek a chemické prvky
- Chemické reakce
- Anorganické sloučeniny
- Organické sloučeniny
- Chemie a společnost

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace je v 9. ročníku 1 hodina.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, učebně s audiovizuální technikou a v učebně ICT. Součástí výuky jsou vhodně zařazovaná praktická cvičení i exkurze.

Realizovaná průřezová témata:

Environmentální výchova -Vztah člověka k prostředí
Environmentální výchova – Základní podmínky života
Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.6.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Chemie používáme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Vyvozujeme nové chemické pojmy a poznatky vždy od nejjednodušších ke složitějším.
- Při vyvozování nových poznatků používáme vždy názorných učebních pomůcek, ukázek.
- Vedeme žáky k samostatné, ale i týmové spolupráci systematicky pozorovat chemické děje, jejich vlastnosti a chemické procesy.
- Vybíráme pro žáky takové příklady ze života, které jsou jim nejbližší a zároveň zajímavé, a tím žáky motivujeme ke zkoumání chemických dějů a procesů.
- Vedeme žáky k poznávání souvislostí s ostatními vzdělávacími předměty, hlavně přírodovědnými.
- Snažíme se pomoci žákům vyslovovat hypotézu o podstatě zkoumaných jevů, jejich průběhu a následném ověření pravdivosti.
- Klademe důraz na individuální potřeby žáků.
- Ve vhodných situacích přiměřenými otázkami aktivně zapojujeme žáky tak, aby sami dospěli ke správné dedukci.
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinách.
- Vedeme žáky k sebehodnocení a objektivnímu hodnocení jiných.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k pozorování jevů, měření, experimentování s pomocí vhodných metod.
- Pomáháme žákům se jednoznačně a jasně vyjádřit nebo formulovat problém, na který narazí.
- Vedeme žáky k analýze problému a výběru vhodných řešení.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům.
- Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy, či úlohy rozvíjející tvořivost.
- Vedeme žáky získané poznatky a dovednosti používat v praktickém životě.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování.
- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů.
- Vybízíme žáky ke kladení otázek.
- Podporujeme hodnocení a sebehodnocení.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Vedeme žáky ke schopnosti rozpoznat rizikové a nebezpečné chování a zacházení s chemickými pomůckami.
- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách, kolektivu.
- Pěstujeme u žáků schopnost rozpoznat nevhodné a rizikové chování s jeho důsledky.
- Pěstujeme schopnost reálně hodnotit výsledky práce své vlastní i práce jiných.

Kompetence občanské:

- Na konkrétních příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí týkajících se problematiky učiva.
- Připravujeme žáky jako zodpovědné osoby , které jsou si vědomy důsledků svého jednání.

Kompetence pracovní:

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Vedeme žáky ke zvládnutí postupu práce, jeho dokončení a hodnocení.Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s chemickými látkami.
- Získané poznatky a zkušenosti aplikujeme do představ o budoucím pracovním uplatnění.

5.6.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu CHEMIE

Vzdělávací předmět: **CHEMIE** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Pozorování, pokus a bezpečnost práce		
žák • CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek	• vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost	
• CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek - rozpozná přeměny skupenství látek	• tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění	
• CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami	• nebezpečné látky a přípravky (značení a užívání běžných chemikálií) zásady bezpečné práce – ve škole i v běžném životě	Environmentální výchova -Vztah člověka k prostředí (aktuální, lokální ekologický problém) Pč
• CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek - rozpozná přeměny skupenství látek	• mimořádné události – úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy	Ochrana člověka za mimořádných situací Environmentální výchova -Vztah člověka k prostředí (aktuální, lokální ekologický problém)

Částicové složení látek a chemické prvky		
žák • CH-9-3-02p zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky	• orientační seznámení s molekulami a atomy • seznámení s periodickou tabulkou prvků-pouze orientačně • názvy a značky vybraných prvků • vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků • nejjednodušší chemické sloučeniny	
• CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	• Kovy, nekovy a jejich vlastnosti	
Směsi		
žák • CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky	• směsi • oddělování složek směsí	
• CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	• roztoky • vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky	

• CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití	• voda – voda v přírodě, pitná, užitková, odpadní, minerální, čistota vody	Environmentální výchova – Základní podmínky života (voda)
• CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	• znečištění vody • vzduch – čistota ovzduší, smog	Environmentální výchova- Vztah člověka k prostředí (náš životní styl) Environmentální výchova – Základní podmínky života (vzduch)
Chemické reakce		
žák • CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	• nejjednodušší chemické reakce nejobvyklejších prvků	
Anorganické sloučeniny		
žák • CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	• oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli – názvy, vlastnosti, použití vybraných sloučenin, vliv na životní prostředí	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
• CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo	• kyselost a zásaditost roztoků, měření pH	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, půda)

hydroxidem		
• CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	• první pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem	
Organické sloučeniny		
žák • CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie	• paliva – ropa, uhlí, zemní plyn	Environmentální výchova – Základní podmínky života (přírodní zdroje
• CH-9-6-02p zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy	• produkty destilace ropy	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (energetické zdroje a průmysl
• CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy	• sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy A, D, B, C	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda)

Chemie a společnost		
žák • CH-9-7-01p ví o využívání prvotních a druhotných surovin	• recyklace surovin	Environmentální výchova – Základní podmínky života (přírodní zdroje)
• CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	• hořlaviny, léčiva a návykové látky	Vz
• CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	• průmyslová hnojiva • chemický průmysl v ČR • stavební pojiva • plasty a syntetická vlákna	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí)

5.6.3 PŘÍRODOPIS

5.6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Předmět vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV. Umožňuje žákům poznat přírodu jako systém. Poskytuje základní poznatky o přírodě a přírodních dějích. Žáci poznávají přírodní zákonitosti. Získané poznatky mohou uplatnit v praktickém životě i ve prospěch ochrany přírody.
Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis je členěn do těchto tematických okruhů:

- Obecná biologie a genetika
- Biologie hub
- Biologie rostlin
- Biologie živočichů
- Biologie člověka
- Neživá příroda
- Základy ekologie
- Praktické poznávání přírody

Časové vymezení:
Předmět Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ. V 6. – 9. ročníku je přidělena časová dotace 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení:
Vyučování probíhá v kmenových třídách, učebně s audiovizuální technikou a v učebně ICT. Při výuce jsou využívána praktická cvičení, tematické vycházky a exkurze.

Realizovaná průřezová témata:
Environmentální výchova – Základní podmínky života
Environmentální výchova – Ekosystémy
Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Environmentální výchova – Přírodní zdroje
Multikulturní výchova – Etnický původ
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Mediální výchova - Fungování a vliv médií ve společnosti

5.6.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení

- Vedeme k aktivnímu získávání informací a nových poznatků.
- Učíme správnému používání pojmů přírodovědných oborů.
- Učíme využívat pestré učební pomůcky a materiály usnadňující pochopení a osvojení učiva.
- Vedeme k porozumění příčin přírodních procesů.
- Rozvíjíme schopnosti získávat informace z různých zdrojů.
- Rozvíjíme schopnost třídit informace podle jejich důležitosti.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme samostatnost, tvořivost a vytrvalost při řešení problémů.
- Učíme přivolat pomoc při ohrožení vlastní nebo jiné osoby.

Kompetence komunikativní

- Klademe důraz na srozumitelnost a věcnou správnost ve vyjadřování žáků.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím i mezi žáky navzájem.
- Učíme jednoduchou písemnou formu komunikace.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v obtížných a ohrožujících situacích.

Kompetence sociální a personální

- Netolerujeme projevy násilí, rasismu ke spolužákům i k ostatním lidem.
- Učíme se práci ve dvojicích a ve skupinách.
- Motivujeme žáky k vzájemné podpoře a spolupráci.

Kompetence občanské

- Motivujeme k využití získaných poznatků k ochraně přírody.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k užívání drog, alkoholu, tabáku.
- Učíme žáky poskytnout první pomoc.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s různými profesemi v přírodovědné oblasti.
- Vzbuzujeme zájem o profesní uplatnění žáků.
- Vedeme žáky k plnění jejich povinností a závazků.

5.6.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS

Vzdělávací předmět: **PŘÍRODOPIS** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Obecná biologie a genetika		
žák • P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života	• pojem příroda, přírodnina, přírodní děje • podmínky života • projevy života	Environmentální výchova – Základní podmínky života (význam vody a ovzduší pro život na Zemi)
Biologie rostlin		
žák • P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin	• botanika – předmět studia, význam • stavba a význam jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, list, stonek, květ, semeno, plod)	Pč
• P-9-3-03p ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití	• význam fotosyntézy (s pomocí učitele)	
• P-9-3-03p zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	• významné polní plodiny a jejich využití (obilniny, zeleniny, pícniny, okopaniny, olejniny, luskoviny)	Environmentální výchova – Ekosystémy (pole a hospodaření na nich)

• P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	• ovocné stromy, keře a jejich využití • les – listnaté a jehličnaté stromy, druhy lesa, lesní patra, význam lesa	Pč Environmentální výchova – Ekosystémy (význam lesa)
• P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	• seznámení se základním systematickým dělením rostlin	
Biologie hub		
žák • P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	• houby s plodnicemi (stavba, nejznámější zástupci, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě)	Environmentální výchova – Ekosystémy (význam lesa)
• P-9-2-03p pozná lišejníky	• výskyt lišejníků	Environmentální výchova – Ekosystémy (význam lesa)
Základy ekologie		
žák • P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky • P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	• které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování • činitelé ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí	Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí. Environmentální výchova -Vztah člověka k prostředí
Praktické poznávání přírody		
žák • P-9-8-01p využívá metody		

poznávání přírody osvojované v přírodopisu • P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• tematické vycházky • tematické vycházky	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací předmět: **PŘÍRODOPIS** **Ročník 7**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Obecná biologie a genetika		
žák • P-9-1-07p - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka •	• zoologie – předmět studia, význam	
• P-9-1-07p - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	• přírodní děje, projevy života • podmínky života	Environmentální výchova – Základní podmínky života (význam vody a ovzduší pro život na Zemi)
• P-9-1-07p ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka	• přenašeči virů a bakterií v přírodě (roztoči, hmyz)	
• P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	• **PRVOCI** – vybraní zástupci	
• P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů	• **BEZOBRATLÍ** – stavba těla, přizpůsobení se prostředí, rozmnožování, vliv na člověka • ploštěnci a hlísti (tasemnice, roupi) • měkkýši (plži, mlži)	

	• kroužkovci (žížala, pijavky, nitěnky) • členovci (pavouci, roztoči, korýši) • hmyz	
• P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života	• **PRVOCI** – vybraní zástupci • **BEZOBRATLÍ** – stavba těla, přizpůsobení se prostředí, rozmnožování, vliv na člověka • ploštěnci a hlísti (tasemnice, roupi) • měkkýši (plži, mlži) • kroužkovci (žížala, pijavky, nitěnky) • členovci (pavouci, roztoči, korýši) • hmyz	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Ochrana přírody – ohrožení živočichové)
Biologie živočichů		
žák • P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• **BEZOBRATLÍ** – stavba těla, přizpůsobení se prostředí, rozmnožování, vliv na člověka • ploštěnci a hlísti (tasemnice, roupi) • měkkýši (plži, mlži) • kroužkovci (žížala, pijavky, nitěnky) • členovci (pavouci, roztoči, korýši) • přenašeči virů a bakterií v přírodě (roztoči, hmyz)	

• P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	• **PRVOCI** – vybraní zástupci • **BEZOBRATLÍ** – stavba těla, přizpůsobení se prostředí, rozmnožování, vliv na člověka • ploštěnci a hlísti (tasemnice, roupi) • měkkýši (plži, mlži) • kroužkovci (žížala, pijavky, nitěnky) • členovci (pavouci, roztoči, korýši) • hmyz	
• P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• **PRVOCI** – vybraní zástupci • **BEZOBRATLÍ** – stavba těla, přizpůsobení se prostředí, rozmnožování, vliv na člověka • ploštěnci a hlísti (tasemnice, roupi) • měkkýši (plži, mlži) • kroužkovci (žížala, pijavky, nitěnky) • členovci (pavouci, roztoči, korýši) • hmyz	
• P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• **PRVOCI** – vybraní zástupci • **BEZOBRATLÍ** – stavba těla, přizpůsobení se prostředí, rozmnožování, vliv na člověka • ploštěnci a hlísti (tasemnice, roupi) • měkkýši (plži, mlži) • kroužkovci (žížala, pijavky,	

	nitěnky) • členovci (pavouci, roztoči, korýši) • hmyz	
Základy ekologie		
žák • P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému	• hmyz (na poli a v půdě, v zahradách a sadech, v lese, ve vodě i v blízkosti vod, v domácnosti) – populace, společenstva	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Ochrana přírody – ohrožení živočichové)

Vzdělávací předmět: **PŘÍRODOPIS** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Biologie živočichů		
žák • P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce • P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich	• ryby (základní znaky, rozmnožování, význam ryb)	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Ochrana přírody – ohrožení živočichové) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů)

životních potřeb		
• P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce • P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	• obojživelníci (základní znaky, rozmnožování, nejznámější druhy, ochrana	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Ochrana přírody – ohrožení živočichové) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů)
• P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny	• plazi (rozdělení, základní znaky, nejznámější zástupci, první pomoc při uštknutí hadem)	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Ochrana přírody – ohrožení živočichové) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických

živočichů a zná jejich hlavní zástupce • P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb		druhů)
• P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce • P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému	• ptáci (základní znaky, nejznámější zástupci, hospodářsky významné druhy, ochrana ptactva	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Ochrana přírody – ohrožení živočichové) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů)

prostředí • P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb		
• P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce • P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušeností s	• savci (základní znaky, nejznámější zástupci, hospodářsky významné druhy)	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Ochrana přírody – ohrožení živočichové) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů)

chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb		
Neživá příroda		
žák • P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země	• vznik Země stavba zemského tělesa	
• P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny	• vznik nerostů a hornin praktický význam a využití vybraných zástupců	Environmentální výchova – Přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost)
• P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	• vnitřní a vnější geologické děje – eroze, sopečná činnost, zemětřesení, desková tektonika	Z
• P-9-6-04p rozeznává některé druhy půd a objasňuje jejich vznik • P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	• složení půdy • vlastnosti půdy • význam půdy pro výživu rostlin • devastace a příklady rekultivace půdy	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda zdroj výživy) Environmentální výchova – Základní podmínky života (ohrožení půdy, rekultivace)
• P-9-6-06p ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • P-9-7-01p uvede příklady výskytu	• nejznámější rostliny a živočichové podnebných pásem a přírodních oblastí	Z

organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi		

Vzdělávací předmět: **PŘÍRODOPIS** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Biologie člověka		
žák • P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince	• lidský zárodek a jeho vývin • přehled hlavních období lidského života	
• P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	• názory na vznik člověka a jeho vývoj • etapy vývoje člověka	Multikulturní výchova – Etnický původ (odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost)
• P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce	• soustava opěrná a pohybová • soustava oběhová • soustava dýchací • soustava trávicí • soustava vylučovací • soustava kožní • soustava řídící • soustava reprodukční • ústrojí zraku, sluchu, čichu, chuti, kožní čidla	
• P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• hygiena jednotlivých orgánových soustav • zásady zdravého života, otužování	Vz Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena (dobrý vztah k sobě samému)

	• imunita, očkování • příznaky běžných nemocí, oční vady, pohlavní nemoci	Mediální výchova - Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na postoje a chování) Tv
• P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění	• závažná poranění a život ohrožující stavy • zásady poskytování předlékařské první pomoci	Vz

5.6.4 ZEMĚPIS

5.6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Zeměpis vychází z obsahu vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* RVP ZV. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi. Umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis je členěn do těchto tematických okruhů:

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
- Přírodní obraz země
- Regiony světa
- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí
- Česká republika
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP.
Časová týdenní dotace je v 6. až 9. ročníku 2 hodiny.

Organizační vymezení:
Vyučování probíhá v kmenových třídách, učebně s audiovizuální technikou a v učebně ICT. Výuka by měla podporovat používání video a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Realizovaná průřezová témata:
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
Environmentální výchova -Základní podmínky života
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
Environmentální výchova - Ekosystémy
Multikulturní výchova - Kulturní diference
Multikulturní výchova -Etnický původ
Multikulturní výchova - Lidské vztahy

5.6.4.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Vnímáme a aktivně zajišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.
- Klademe důraz na individuální potřeby žáků.
- Zařazujeme názorné a činnostní učení.
- Ve vhodných situacích přiměřenými otázkami aktivně zapojujeme žáky tak, aby sami dospěli ke správné dedukci.
- Využíváme vlastních zkušeností jako motivaci pro ostatní (cestování, ochrana přírody)
- Zadáváme žákům netradiční, zajímavé a zábavné úkoly.
- Klademe důraz na práci s textem, čtení s porozuměním a vyhledávání informací.
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinkách.
- Vedeme žáky k sebehodnocení a objektivnímu hodnocení jiných.
- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Využíváme počítačové výukové programy.

Kompetence k řešení problémů:

- Učíme žáky poznatky aplikovat v různých oblastech života.
- Vedeme žáky k analýze problému a výběru vhodných řešení.
- Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy, či úlohy rozvíjející tvořivost.
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům.
- Vedeme žáky ke skupinové práci.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky k co nejpřesnějšímu vyjadřování.
- Vybízíme žáky ke kladení otázek.
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
- Vedeme žáky k práci ve skupině, kdy je nutná komunikace.
- Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů.
- Podporujeme hodnocení a sebehodnocení.

Kompetence sociální a personální:

- Zařazujeme práci ve dvojicích, skupinách, kolektivu.
- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení.
- Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle.
- Pěstujeme u žáků schopnost reálně hodnotit výsledky práce své vlastní i práce jiných.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k ochraně duchovních, kulturních a materiálních hodnot minulosti i současnosti.
- Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- Reflektujeme ve výuce na aktuální společenské a přírodní dění.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k plnění a dodržování jejich povinností a závazků.
- Seznamujeme žáky s profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu formou besedy, exkurse, filmu.
- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou prací netrestáme – tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vedeme žáky ke zvládnutí postupu práce, jeho dokončení a hodnocení.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS

Vzdělávací předmět: **ZEMĚPIS** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie:		
žák • Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	• Mapa (obecně zeměpisná a politická) • globus • atlas • barvy na mapě • světové strany- hlavní, vedlejší • nadmořská výška	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa) Inf
• Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí	• vycházka do okolí Čáslavi	Tv
Regiony světa		
žák • Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	• pevniny a oceány • poloha jednotlivých světadílů a oceánů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět)

Česká republika		
žák • Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy	• zeměpisná poloha v Evropě • sousední státy • rozloha • hlavní město • postavení ČR v EU a ve světě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané (Evropská unie) Inf,Vv
• Z-9-6-03p zná přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost	• povrch a jeho členění – pohoří, nížiny • vodstvo • podnebí • rostlinstvo, živočišstvo • chráněná krajinná území	Environmentální výchova -Základní podmínky života (voda, ovzduší) Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) Vv
• Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	• obyvatelstvo ČR-hustota osídlení-souvislosti s nadmořskou výškou • národnosti • národnostní menšiny • přistěhovalectví	Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik) Multikulturní výchova -Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich

		vzájemná rovnost)
• Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	• kraje České republiky • hlavní město Praha • Středočeský kraj • Jihočeský kraj • Plzeňský kraj • Karlovarský kraj • Ústecký kraj • Liberecký kraj • Královéhradecký kraj • Pardubický kraj • Vysočina • Jihomoravský kraj • Olomoucký kraj • Zlínský kraj • Moravskoslezský kraj	Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)
• Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy	• zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu • a ohraničení vzhledem k okolním regionům	
• Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	• přírodní charakteristika • hospodářství v regionu • kulturní památky	Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)

Společenské a hospodářské prostředí		
žák • Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	• kulturní a přírodní památky ČR • oblasti v ČR vhodné pro rekreaci	
Životní prostředí		
žák • Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	• s pomocí učitele objasnit rozdíly mezi krajinou přírodní a kulturní • zhodnotit vliv člověka na krajinu • krajina jako součást přírody • krajina přírodní • krajina kulturní • krajina a její funkce	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí (náš životní styl)
• Z-9-5-02p zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek	• charakterizovat jednotlivé typy • uvést základní odlišnosti • krajina a činnost lidské společnosti • přírodní zdroje	
• Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• přímé a nepřímé vlivy lidské činnosti na životní prostředí, znečištění ovzduší, vody a půdy • zásady ochrany přírody a životního prostředí • chráněná krajinná území	Environmentální výchova -Základní podmínky života (voda, ovzduší) Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)

Vzdělávací předmět: **ZEMĚPIS** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Přírodní obraz Země		
žák • Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země	• Země jako vesmírné těleso, součást sluneční soustavy • planety a další tělesa • tvar Země • pohyby - důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • střídání dne a noci • střídání ročních období • rovnoběžky a poledníky • podnebné pásy • časová pásma	F
• Z-9-2-04p ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	• krajinná sféra • přírodní sféry: • litosféra - stavba zemského tělesa, dna oceánu • atmosféra - počasí, podnebí • hydrosféra - oceány, moře řeky a jezera • pedosféra - vznik půdy • biosféra - tropické lesy, savany, pouště, polopouště, stepi, lesostepi, lesy mírného pásu,	Environmentální výchova - Ekosystémy

	tundra a lesotundra	
• Z-9-2-04p ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	• vlivy vnitřní - zemětřesení, sopečná činnost a vznik pohoří • vlivy vnější - působení vody, větru a působení lidských činností	Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv lidských aktivit)
Životní prostředí		
žák • Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	• přírodní oblasti Země- poušť, polopoušť, deštný prales, savana, step, lesostep, lesy mírného pásu, tajga, tundra – jejich fauna a flora • typické znaky jednotlivých podnebných pásem	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi rozdílné podmínky prostředí) Vv, P
• Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• přímé a nepřímé vlivy lidské činnosti na životní prostředí • znečištění ovzduší, vody a půdy • zásady ochrany přírody a životního prostředí • globální ekologické problémy lidstva	Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině, krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv lidských aktivit)
Společenské a hospodářské prostředí		
žák • Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	• souvislosti mezi podnebím, nadmořskou výškou a hustotou osídlení • jaký vliv měla v historii blízkost vody na osídlení	Environmentální výchova -Základní podmínky života (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity) D

Vzdělávací předmět: **ZEMĚPIS** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie		
žák • Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii • Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí	• mapa – základní druhy map	
Regiony světa		
žák • Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů • Z-9-3-03p charakterizuje polohu,	• poloha • rozloha a členitost • povrch • podnebí • vodstvo • rostlinstvo a živočišstvo • obyvatelstvo	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět)

rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	• oblasti Evropy – orientace na mapě, jednotlivé státy, hl. město, u vybraných států typické prvky, které je charakterizují • severní Evropa • západní Evropa • střední Evropa • jižní Evropa • jihovýchodní Evropa • východní Evropa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, naše vlast a Evropa)
Společenské a hospodářské prostředí		
žák • Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	• struktura evropské populace • přírodní bohatství evropských států • pohyb národů • jazykové, náboženské a kulturní rozdíly • příčiny a problémy přistěhovalectví národnostních menšin do vyspělých států EU	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané (Evropská unie) Multikulturní výchova - Kulturní diference (reflexe vlastního sociokulturního zázemí) Multikulturní výchova - Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy) Multikulturní výchova - Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti)

• Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	• nejznámější evropská rekreační střediska • přírodní letoviska • nejvýznamnější pamětihodnosti Evropy • kulturní a přírodní památky UNESCA	Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)
Životní prostředí		
žák • Z-9-5-02p zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek • Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• přímé a nepřímé vlivy lidské činnosti na životní prostředí, znečištění ovzduší, vody a půdy • zásady ochrany přírody a životního prostředí • chráněná krajinná území globální ekologické problémy lidstva	Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině, krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv lidských aktivit)

Vzdělávací předmět: **ZEMĚPIS** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Regiony světa		
žák • Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	• světadíly - Afrika, Amerika, Antarktida, Asie, Austrálie, Evropa oceány - Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Vv
• Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	• základní informace o jednotlivých světadílech	
• Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	• poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo nerostné suroviny a průmysl • nejvýznamnější státy jednotlivých světadílů – charakteristika, hlavní město • vybrané aktuální přírodní, hospodářské a společenské problémy, možnost jejich řešení ve vybraných regionech • Asie	Multikulturní výchova - Kulturní diference (reflexe vlastního sociokulturního zázemí) Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) Vv, Hv, Čj

	• Afrika • Amerika • Austrálie a Oceánie Antarktis	
Společenské a hospodářské prostředí		
žák • Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	• struktura světové populace • pohyb národů • jazykové, náboženské a kulturní rozdíly • světové hospodářství • hlavní světové surovinové a energetické zdroje • státy světa • politické a bezpečnostní seskupení států	Multikulturní výchova - Kulturní diference (reflexe vlastního sociokulturního zázemí) Multikulturní výchova - Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy) Multikulturní výchova - Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost)
• Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	• nejznámější světová rekreační střediska • přírodní letoviska • nejvýznamnější pamětihodnosti • kulturní a přírodní památky	Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv lidských aktivit)

Životní prostředí		
žák • Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• přímé a nepřímé vlivy lidské činnosti na životní prostředí, znečištění ovzduší, vody a půdy • zásady ochrany přírody a životního prostředí • chráněná krajinná území • globální ekologické problémy lidstva	Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině, krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv lidských aktivit)
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
žák • Z-9-7-01p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	• určování hlavních a vedlejších světových stran • práce s buzolou, kompasem • měřítko mapy • zorientování mapy	Při cvičení v přírodě Tv, F, M,
• Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• živelné pohromy • opatření k ochraně zdraví a života • zásady chování a jednání při nebezpečí živelných katastrof - důležitá telefonní čísla, evakuační zavazadlo	Ochrana člověka za mimořádných situací P, F, Ch, Ov

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky, umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.
Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacích oborech

Hudební výchova

Výtvarná výchova.

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP- ZV. Vytváří kladný vztah k hudbě, rozvíjí hudebnost žáků, podporuje schopnost emocionálního prožitku hudby.
Hudební výchova vede žáka prostřednictvím **vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností** k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe ***obsahovými doménami*** hudební výchovy.

- Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
- Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Časové vymezení:
Předmět Hudební výchova je vyučován povinně v 1 hodinové týdenní dotaci od 1. do 9. ročníku.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, v kmenových třídách, učebně s audiovizuální technikou a v učebně ICT.

Realizovaná průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti

5.7.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky ke kultivaci hudebního projevu.
- Rozvíjíme estetické cítění a vnímání prostředí.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky porozumět vyjadřovacím prostředkům hudby.
- Podporujeme kultivované chování a vyjadřování.
- Učíme žáky naslouchat hudebním projevům druhých.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky vystupovat před ostatními a posilujeme tak jejich sebevědomí.
- Vedeme k pozitivním vztahům mezi spolužáky prostřednictvím skupinové spolupráce.

Kompetence občanské

- Poznáváme národní kulturu.
- Seznamujeme s kulturami jiných národů a etnik, vedeme k jejich toleranci.
- Učíme respektovat hudební projev ostatních.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s různými hudebními profesemi.

5.7.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 1.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální a instrumentální činnosti		
žák • HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	• správné držení těla a správné dýchání • zřetelná a správná výslovnost při rytmizaci rozpočitadel a říkadel • melodizace říkadel • hlasová hygiena • hlasová cvičení • napodobování hlasů zvířátek, ptáků • rozlišování lidských hlasů • hra na tělo – tleskání, dupání, pleskání • používání Orffova instrumentáře při rytmizaci říkadel i při zpěvu	Čj Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov) Př Tv
• HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	• nácvik lidových a umělých písní přiměřeného charakteru	

Poslechové činnosti		
žák • HV-3-1-05p pozorně vnímá jednoduché skladby	• určování nejznámějších hudebních nástrojů podle zvuků • poslech lidových říkadel, hudebních pohádek a jednoduchých písní určených dětem	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti – vliv a role médií v každodenním životě jednotlivce
Hudebně pohybové hry		
žák • HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	• hra na tělo • rozvíjení pohybových dovedností • pohybové hry s říkadly a s popěvky • tanečky	Osobnostní a sociální výchova-Sociální rozvoj- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností) Tv

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální a instrumentální činnosti		
žák • HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	• upevňování návyků správného dýchání a držení těla při zpěvu • rozlišování barvy zvuků hudebních nástrojů • hlasová cvičení • rytmizace říkadel a písní • hlasová hygiena • hra a doprovod na nástroje z Orffova instrumentáře	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov) Čj
• HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	• rozvíjení vlastní hudební aktivity • přednes a zpěv jednoduchých písní a říkadel zaměřených k ročním obdobím • osvojení nových písní	
Poslechové činnosti		
žák • HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku	• hlasitost hudebních nástrojů (i z audionahrávek)	

• HV-3-1-05p pozorně vnímá jednoduché skladby	• poslech skladeb a písní zaměřených k e křesťanským svátkům (koledy, vánoční písně) • poslech skladeb určených dětem, hudební pohádky	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií v každodenním životě jednotlivce)
Hudebně pohybové činnosti		
žák • HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	• chůze v kruhu, chůze do kruhu • rozpoznávání tempa a rytmu • nácvik a osvojení nových tanečků • hra na tělo • hudebně pohybové hry	Tv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální ainstrumentální činnosti		
žák • HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	• upevňování návyků správného dýchání a držení těla při zpěvu • hospodárné dýchání • rozlišování barvy zvuků hudebních nástrojů • hlasová cvičení • rytmizace a melodizace říkadel a písní • hlasová hygiena • používání Orff. instumentáře při rytmizaci říkadel i při zpěvu	Čj Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov)
• HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	• rozvíjení vlastní hudební aktivity • přednes a zpěv jednoduchých písní a říkadel zaměřených k ročním obdobím • osvojení nových písní • zpívání již naučených písní • osvojování nových lidových i umělých písní • vedení k jednoduchému	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj

	samostatnému hudebnímu projevu	základních rysů kreativity)
Poslechové činnosti		
žák • HV-3-1-05p pozorně vnímá jednoduché skladby	• poslech skladeb určených dětem • poslech vlastních CD - oblíbených písní • poslech nejznámějších hudebních nástrojů	Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv a role médií v každodenním životě jednotlivce
Hudebně pohybové činnosti		
žák • HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	• chůze v kruhu, chůze do kruhu • nácvik a osvojení nových tanečků • hra na tělo • hudebně pohybové hry	Tv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální a instrumentální činnosti		
žák • HV-5-1-06p správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování	• hlasová hygiena • dechová, rytmická a hlasová cvičení	
• HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	• rytmizace a říkadel • opakování jednoduchého rytmického modelu po učiteli	Čj Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov)
• HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	• osvojování nových písní v dur i moll • rozvíjení samostatného zpěvního projevu	

Poslechové činnosti		
žák • HV-5-1-06p pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	• poznávání zvuků hudebních nástrojů • poslech krátkých skladeb významných hudebních skladatelů • poslech dětských pěveckých sborů • seznámení s významnými skladbami a skladateli naší země (Hymna ČR- seznámení s textem a vznikem) • chování při hymně) • určování zvuků hudebních nástrojů • rozlišování barvy tónů	Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv a role médií v každodenním životě jednotlivce
Hudebně pohybové činnosti		
žák • HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	• pohybové reakce na hudbu • základní polkový krok • hra na tělo • hudebně pohybové hry	Tv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální a instrumentální činnosti		
žák • HV-5-1-06p správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování	• správné pěvecké dýchání v osvojovaných písní • správná výslovnost • hlasová hygiena • hlasová cvičení	Čj
• HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	• doprovod písní na některé nástroje z Orffova instrumentáře,	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů a originality)
• HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy	• tichý zpěv • síla a barva hudebních nástrojů v poslechových skladbách	
• HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	• zpívání v menších skupinkách • opakování již naučených písní a říkadel • osvojování nových písní v moll i dur • rozvíjení samostatného zpěvního projevu • opakování jednoduchého melodického modelu po učiteli	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč těla, zvuků a slov)

Poslechové činnosti		
žák • HV-5-1-06p pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	• poslech dětských pěveckých sborů • poslech oblíbených písní populárních zpěváků, romských písní, country a folkových písní • poslech krátkých skladeb významných skladatelů (Hymna ČR)	Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv a role médií v každodenním životě jednotlivce
Hudebně pohybové hry		
žák • HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	• tanečky, tance starší i moderní (alespoň některé prvky – mazurka) • taneční kroky – přísuvný, poskočný, kroky se zhoupnutím • hra na tělo • improvizované vyjádření hudby pohybem	Tv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální a instrumentální činnosti		
žák • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	• pěvecké dýchání • správná výslovnost • hlasová hygiena • intonační cvičení • osvojování nových písní v dur i moll • píseň lidová, umělá • rozlišení předehry, dohry	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového poznání) Čj
• HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata	• rytmizace říkadel • rytmus písně (Orfův instrumentář) • jednoduchá ostináta (Orfův instrumentář)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

Poslechové činnosti		
žák • HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	• práce s nejméně 5 poslechovými skladbami • hymna ČR, chování při hymně; dětský pěvecký sbor	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana)
• HV-9-1-04p - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	• epizody ze života hudebních skladatelů, krátké úryvky z nejznámějších skladeb	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
Hudebně pohybové činnosti		
žák • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	• hudebně-pohybové hry; hra na tělo; mazurka; taneční kroky (poskočný krok, cval stranou); dvoudobá chůze, pochod	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) Tv

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální a instrumentální činnosti		
žák • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	• pěvecké dýchání • správná výslovnost • hlasová hygiena • intonační cvičení • osvojování nových písní v dur i moll • rozlišení mezihry	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového poznání) Čj
• HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata	• rytmizace říkadel • rytmus písně (Orffův instrumentář) • jednoduchá ostináta (Orffův instrumentář) • rytmický vícehlas	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

Poslechové činnosti		
žák • HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	• práce s nejméně 5 poslechovými skladbami • symfonický orchestr, hudební nástroje (zaměření na strunné hudební nástroje)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
• HV-9-1-04p - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	• epizody ze života hudebních skladatelů • krátké úryvky z nejznámějších skladeb	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
Hudebně pohybové činnosti		
• HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	• hudebně-pohybové hry • hra na tělo • třídobá chůze, sousedská, valčík – základní krok • taktování v dvoudobém metru	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) Tv

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální a instrumentální činnosti		
žák • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	• osvojování nových písní v dur i moll • průprava dvojhlasu, • jednoduchý dvojhlas (kánon) dle individuálních schopností žáků, • zpěv i bez opory učitelova hlasu dle individuálních schopností žáků • pěvecké dýchání, správná výslovnost, hlasová hygiena, intonační dýchání	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového poznání) Čj
• HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata	• žák rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
• HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	• žák pozná a pojmenuje některé hudební nástroje	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového poznání)

Poslechové činnosti		
žák • HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	• práce s nejméně 4 poslechovými skladbami • rozlišování zpěvných hlasů • pěvecký sbor	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového poznání) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
Hudebně pohybové činnosti		
žák • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	• hudebně-pohybové hry, hra na tělo, přísuvný krok (polka dle možností jednotlivců), taktování v třídobém metru	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) Tv

Vzdělávací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Vokální a instrumentální činnosti		
žák • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	• pěvecké dýchání • správná výslovnost • hlasová hygiena • intonační cvičení • osvojování nových písní v dur i moll • rozlišení mezihry	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového poznání) Čj Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
• HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata	• zpěv i bez opory učitelova hlasu dle individuálních schopností žáků • průprava k dvojhlasu • jednoduchý dvojhlas (kánon) dle individuálních schopností žáků	

Poslechové činnosti		
žák • HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	• práce s nejméně 4 poslechovými skladbami • hudební styly a žánry (jazz, muzikál, rock, pop, folk, country…)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového poznání) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
Hudebně pohybové činnosti		
žák • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	• hudebně-pohybové hry • hra na tělo • taktování ve čtyřdobém metru dle možností jednotlivců • taktování v dvoudobém metru	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli) Tv

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.7.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura* RVP ZV.
Žáci se učí rozumět výtvarnému umění, učí se chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást svého života. Cílem předmětu je,aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky,rozvíjeli svou fantazii a prostorovou představivost,originalitu a vlastní výraz. Seznamují se s vybranými uměleckými díly, inspirací k činnostem se stává také literární a dramatická tvorba (kniha, film, divadlo).

- Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.
- Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.
- Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Časové vymezení:
Hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu školy.
- na I. stupni v 1. a 2. ročníku 2 vyučovací hodiny a v 3. – 5. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně
- na II. stupni v 6. a 7. ročníku 2 vyučovací hodiny a v 8. a 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, učebně s audiovizuální technikou i v učebně ICT. Dle uvážení a momentální situace zařazujeme i práci v plenéru.
Součástí výuky jsou návštěvy výstav, účast na soutěžích a projektech.
Během školního roku mohou být výtvarné techniky obměňovány a aktualizovány v souladu s dalším vzděláváním pedagogů.

Realizovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj
Enviromentální výchova – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.7.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky ke správnému používání výtvarných pomůcek a potřeb,ke zvládnutí různých postupů práce a jejich aplikování.
- Dbáme na zdokonalování výtvarného projevu žáků.
- Dbáme na dodržování základních pokynů a dovedností.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinkách.
- Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k plánování, přípravě, realizaci a hodnocení daných úkolů.
- Vybízíme žáky k tvořivé práci, podporujeme tvorbu vlastních návrhů a žákům pomáháme.
- Vytváříme kladný postoj ke zdánlivě těžkému úkolu.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, s dospělými.
- Vedeme žáky k sebehodnocení a objektivnímu hodnocení druhých.
- Vedeme žáky k práci ve skupině, kde je nutná komunikace.
- Vedeme žáky k příspěvkům do školního časopisu.
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce.
- Hodnotíme a posuzujeme s dětmi umělecká díla.
- Vedeme děti k vyjadřování dojmů a pocitů z navštívených výstav.
- Diskutujeme o výtvarných námětech a jejich zpracování, vybíráme pro žáky zajímavá témata.

Kompetence sociální a personální:

- Pěstujeme u žáků schopnost reálně hodnotit výsledky práce své vlastní i práce jiných.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro vzájemnou spolupráci a pomoc.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Učíme žáky respektovat práci druhých.
- Podporujeme prezentování výtvarných prací ve škole i na veřejnosti.

Kompetence občanské:

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- Vedeme žáky k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou práci netrestáme-tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vedeme žáky ke zvládnutí postupu práce, jeho dokončení a hodnocení.
- Vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti práce.
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení.
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Využíváme a začleňujeme netradiční výtvarné postupy a techniky, výtvarné prostředky.

5.7.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **Ročník 1.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-3-1-01–05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	• zjištění úrovně výtvarné tvorby • výchova estetického vnímání • vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ (pohybem těla, manipulací s objektem, malbou, kresbou) • výtvarné vyprávění zážitku • rozvíjení jemné motoriky, krouživé pohyby	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Čj, Pč, Tv
• VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	• poznávání barev a jejich přesné pojmenování • kresba – rozvoj grafického pohybu • používání grafického materiálu – tužky, fixy, křídy, suché pastely, voskové pastely • malba – rozvoj práce se štětcem • používání vodových barev • hra s barvou – rozpíjení, zapouštění, rozfukování • dekorativní práce – otisky, nalepování, vystřihování, práce s razítkem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda, ochrana přírody) Čj, Pč, Hv, Inf

	• dekorativní práce – práce s přírodninou • koláž – práce s látkou a papírem • prostorové výtvarné vyjadřování – poznávání plastických materiálů • práce s pískem – vytvoření konkrétní prostorové situace • práce s plastelínou • omalovánky • ilustrace hračky • ilustrace říkadel, pohádek • tematické práce – Vánoce, Velikonoce, jaro, léto, podzim, zima • vyhledávání přírodních výtvorů na základě fantazie • výtvarné dotváření přírodních výtvorů • pracovní prezentace – výstavy, soutěže	Čj Prv Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice – Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (řešení konfliktů, podřízení se, jasná a respektující komunikace)

Vzdělávací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-3-1-01–05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	• zjištění úrovně výtvarné tvorby • výchova estetického vnímání • vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ (pohybem těla, manipulací s objektem, malbou, kresbou) • výtvarné vyprávění zážitku • rozvíjení jemné motoriky, krouživé pohyby	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Čj, Pč, Tv
• VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	• poznávání barev a jejich přesné pojmenování • kresba – rozvoj grafického pohybu • používání grafického materiálu – tužky, fixy, křídy, suché pastely, voskové pastely • malba – rozvoj práce se štětcem • používání vodových barev • hra s barvou – rozpíjení, zapouštění, rozfukování • dekorativní práce – otisky, nalepování, vystřihování, práce s razítkem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda, ochrana přírody)

	• dekorativní práce – práce s přírodninou • koláž – práce s látkou a papírem • prostorové výtvarné vyjadřování – poznávání plastických materiálů • práce s pískem – vytvoření konkrétní prostorové situace • práce s plastelínou • omalovánky • ilustrace hračky • ilustrace říkadel, pohádek • tématické práce – Vánoce, Velikonoce, jaro, léto, podzim, zima • vyhledávání přírodních výtvorů na základě fantazie • výtvarné dotváření přírodních výtvorů • pracovní prezentace – výstavy, soutěže	Čj, Pč,Hv Čj Prv Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice – Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (řešení konfliktů, podřízení se, jasná a respektující komunikace)

Vzdělávací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-3-1-01–05 p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	• zjištění úrovně výtvarné tvorby • výchova estetického vnímání • vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ (pohybem těla, manipulací s objektem, malbou, kresbou) • výtvarné vyprávění zážitku • rozvíjení jemné motoriky, krouživé pohyby	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Čj, Pč, Tv
• VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	• poznávání barev a jejich přesné pojmenování • kresba – rozvoj grafického pohybu • používání grafického materiálu – tužky, fixy, křídy, suché pastely, voskové pastely • malba – rozvoj práce se štětcem • používání vodových barev • hra s barvou – rozpíjení, zapouštění, rozfukování • dekorativní práce – otisky, nalepování, vystřihování, práce s razítkem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda, ochrana přírody)

	• dekorativní práce – práce s přírodninou • koláž – práce s látkou a papírem • prostorové výtvarné vyjadřování – poznávání plastických materiálů • práce s pískem – vytvoření konkrétní prostorové situace • práce s plastelínou • omalovánky • ilustrace hračky • ilustrace říkadel, pohádek • tematické práce – Vánoce, Velikonoce, jaro, léto, podzim, zima • vyhledávání přírodních výtvorů na základě fantazie • výtvarné dotváření přírodních výtvorů • pracovní prezentace – výstavy, soutěže	Čj, Pč,Hv Inf Čj Prv Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice – Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (řešení konfliktů, podřízení se, jasná a respektující komunikace)

Vzdělávací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-5-1-01–07 p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	• aplikovat ve vlastní tvorbě dovednosti a zkušenosti z 1. období • používat správnou techniku malby, kresby • údržba pomůcek, nástrojů • užívat přiměřených výtvarných technik • kombinace různých technik • **malba** – vodové barvy • barvy teplé a studené, odstíny barev • zrcadlové otisky, rozfoukávání barevné skvrny, zapouštění barev do mokrého podkladu, dekorování papíru • **kresba** – tužky, pastelky • **grafika** – otisky, tisk z koláže, z lepenky, plastelinoryt, frotáž, rezerváž zmizíkem, počítačová grafika, hry s písmem • **práce v materiálu**	M Pč Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Pč M Pč Pč, Př

	• prostorové práce z papíru • modelování - plastelína • koláž - papírová, textilní • asambláž – kombinace různých materiálů • kompozice z přírodních materiálů • **náměty** • na základě vjemu, fantazie • ilustrace hračky, slova, textu • hra s výtvarnými prvky jako úvod pro dekorativní řešení plochy • hry s písmem • lidská postava, hlava • zvířecí hlava, tělo • příroda • objekty, tvary • **práce jednotlivce i kolektivu**	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků) M, Čj, Př Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice - Rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (pozitivní myšlení, dovednost odstoupit od vlastního nápadu) Osobnostní a sociální výchova – Spolupráce a soutěživost - Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (řešení konfliktů, podřízení se, jasná a respektující komunikace)
• VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při	• vnímat barvu, linii, tvar • rozlišovat barvy teplé a studené, odstíny barev • výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu • rozvíjet prostorové představy	M, Pč Pč, M Pč

vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	• vytvářet vztah mezi funkcí, materiálem, tvarem a estetikou předmětu • poznávat lidskou postavu a její proporce • vyjádřit své osobní zážitky, vztah k lidem a ke společnosti • zobrazovat přírodní a umělé formy na základě zkušeností v různých ročních obdobích • užívat přiměřené výtvarné techniky • seznamovat se s ilustrační tvorbou • rozvíjet estetický vztah k přírodě, životnímu prostředí, ke knize • **prezentace** • výsledky vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole za pomoci učitele • propagace a prezentace školy v rámci výstav, soutěží a dalších akcí za pomoci učitele	Př Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků) Environmentální výchova – Ekosystémy (les, vodní zdroje, město, pole) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana) Př Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí -Ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany kultury a kulturních památek) Čj Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, tvorba mediálního sdělení pro školní časopis)

• VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	• využít tradiční a netradiční prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, vlastních zkušeností a fantazijních představ	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti)
• VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	• vnímat, porovnávat a hodnotit výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce • vnímání ilustrací v učebnicích	Osobnostní výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti) Osobnostní výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (pohled na svět očima druhého) Pč, Čj

Vzdělávací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-5-1-01–07 p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	• aplikovat ve vlastní tvorbě dovednosti zkušenosti ze 4. ročníku • zpřesňovat správnou techniku malby, kresby • údržba pomůcek, nástrojů • užívat přiměřených výtvarných technik • tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace • **malba** – vodové barvy, temperové barvy, přírodní materiály • barvy základní, barvy podvojné (míchané), odstíny barev • zrcadlové otisky, rozfoukávání barevné skvrny, zapouštění barev do mokrého podkladu, batika papíru • **kresba –** křídy, pastelky, voskovky, tužka • **grafika** – otisky, výroba matric,	M, Pč Pč Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Pč, Př M, Pč Pč, Inf Pč, Př

	tisk z koláže, z lepenky, frotáž, rezerváž zmizíkem, technika smývané tuše, počítačová grafika • **práce v materiálu** • jednoduché prostorové práce z papíru • plastika • modelování - plastelína • koláž - papírová,textilní • asambláž – kombinace různých materiálů • kompozice z přírodních materiálů • **náměty** • na základě vjemu, fantazie • ilustrace slova, textu, písně • předměty, manipulace s předměty • hry s písmem • lidská postava, hlava • hra s výtvarnými prvky - mozaika, ornament • **práce jednotlivce i kolektivu**	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků) M, Čj, Př, Hv Osobnostní a sociální výchova – Spolupráce a soutěživost - Rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (pozitivní myšlení, dovednost odstoupit od vlastního nápadu) Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice - Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (řešení konfliktů, podřízení se, jasná a respektující komunikace)
• VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při	• vnímat barvu, linii,tvar • výtvarně vyjádřit tvar věci • rozvíjet prostorové představy • vytvářet vztah mezi funkcí, materiálem, tvarem a estetikou předmětu • rozlišovat barvy základní,	M, Pč M, Pč Pč Př

vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	podvojné (míchané),odstíny barev • poznávat lidskou postavu a její proporce • zobrazovat přírodní a umělé formy na základě zkušeností v různých ročních obdobích • vyjádření své představy o světě, osobních zážitcích, vztahu k lidem a ke společnosti • seznamování s ilustrační tvorbou • **prezentace** • výsledky vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole za pomoci učitele • propagace a prezentace školy v rámci výstav, soutěží a dalších akcí za pomoci učitele	Environmentální výchova – Ekosystémy (les, vodní zdroje, město, pole) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků) Čj Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, tvorba mediálního sdělení pro školní časopis) Inf
• VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	• rozvoj fantazijních představ, jejich výtvarné ztvárnění • výtvarné vyjadřování svých emocí, pocitů, nálad	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti)

• VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	• rozvíjet estetický vztah k přírodě, životnímu prostředí, ke knize a její výtvarné podobě • vnímat, porovnávat a hodnotit výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti). Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace – Komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování) Osobnostní výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (pohled na svět očima druhého) Čj, Př, Vl

Vzdělávací předmět:		
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA. **Ročník 6.**	
Minimální doporučená úroveň	**Učivo**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-9-1-01–08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	• používat vhodný formát papíru a vhodné nástroje • pracovat s celou plochou • používat správnou techniku malby a kresby • udržovat výtvarné pomůcky • používat přírodní materiály • s pomocí učitele vybrat vhodný výtvarný námět • používat různé výtvarné techniky • kombinovat různé techniky **malba** • vodové barvy, temperové barvy,barvy na textil, barvy příbuzné **kresba** • tužka, fixy, uhel, rudka, pero, voskovky, přírodní materiály, netradiční kresebné nástroje	M, Pč M Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Pč Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti řešení problémů a rozhodování) P, Pč Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) M, P, Pč

	grafika • otisky, výroba matric, tisk z koláže, z lepenky, plastelinoryt, frotáž, rezerváž zmizíkem, otisk z kopírovacího papíru, technika smývané tuše, hry s písmem, počítačová grafika **výtvarné práce v materiálu** **modelování** • modelit, sádra **koláž** • papírová, textilní, kombinovaná • asambláž **náměty** • vlastní zážitek, předměty podle skutečnosti, podle vlastní fantazie, celek i detail, hlava, postava, krajina, roční období, svátky, ilustrace, lidové tradice, cestování, předměty denní potřeby **práce jednotlivce i kolektivu** **prezentace –** výstavy, soutěže	Pč, M, Čj, Inf P, Pč, Hv, D, Z Environmentální výchova – Ekosystémy (např. les, pole, vodní zdroje, moře, město, vesnice) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a její ochrana) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky, místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, citlivosti, tvořivosti) Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice – Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (pro školní časopis)

• VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	• usměrňovat spontánní dětský projev • používat jednoduché výtvarné techniky • vystihnout skutečný tvar předmětu • vytvářet jednoduché prostorové objekty • ověřovat výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového typografického písma - kniha • poznávat principy tvorby jednoduchého ornamentu a jeho tvorby • postupovat od celku k detailům • sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo • vytvářet vztah mezi funkcí, materiálem, tvarem a estetikou předmětu	Pč, M Čj, M Osobnostní a sociální výchova – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality) Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti). Pč, M
• VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	• zpracovat vhodnou formou vlastní zážitky, pocity, dojmy a vztahy – roční období, svátky, lidé, cestování • rozvíjet představivost a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie • umět vlastní fantazijní představy vysvětlit ostatním; posoudit výsledek své práce a porovnat jej s ostatními	Čj, Hv, Pč, P, Z Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace – Komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)

• VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	• mít představu o umění pravěkém a starověkém, antickém a egyptském • poznávat nejznámější ilustrátory českých knih, analyzovat výtvarnou úpravu knihy; znát nejvýznamnější čáslavské památky • rozvíjet kulturu bydlení; posoudit a výtvarně zpracovat předměty denní potřeby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí, mající vztah k Evropě a světu) D, Z Čj Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana kulturních památek (význam ochrany kulturních památek) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí) D, Z, Čj Pč

Vzdělávací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA.** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Učivo**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-9-1-01–08 p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	• používat vhodný formát papíru a vhodné nástroje • používat správnou techniku malby a kresby • rozvrhnout správně umístění motivu na plochu • používat různé výtvarné techniky • používat přírodní a netradiční materiály • kombinovat různé techniky • vybrat vhodný výtvarný námět z několika nabízených možností • **malba -** vodové barvy, temperové barvy, barvy na textil, přírodní materiály • barvy pestré a nepestré • **kresba** – tužka, fixy, uhel, rudka, pero, pastely, netradiční kresebné	M, Pč Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) M P, Pč Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti řešení problémů a rozhodování) Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) Pč M, Pč

	nástroje, tuše • **grafika** – otisky přírodnin, linoryt, slepotisk, otisk z kopírovacího papíru, hry písmem, počítačová grafika • **výtvarné práce v materiálu** • **modelování -** modelit, sádra • **koláž –** reliéf z vyklápěných prvků, z proužků papírů, masky, papírové makety, rozsouvání tvarů, tkaný papír • **asambláž** • **náměty** – vlastní zážitek, cestování, předměty podle skutečnosti, podle vlastní fantazie, celek i detail, studie, hlava, postava, krajina, člověk, zvíře, záznamy, dekorativní vzor, roční období, svátky, ilustrace, lidové tradice, předměty denní potřeby, práce jednotlivce i kolektivu.	Pč, Inf Pč, M Environmentální výchova – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, moře, město, vesnice) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a její ochrana) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky, místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, citlivosti, tvořivosti) Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice – (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence) Hv, Pč, Čj, P, Z

	• **prezentace –** výstavy, soutěže, prezentace ve školním časopise a na školní výstavě	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (pro školní časopis)
• VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	• využívat své znalosti o barvách, jejich míchání a vrstvení při vlastní práci • vystihnout tvar a objem skutečného předmětu • vytvářet složitější prostorové objekty • zakomponovat písmo do výtvarného díla	M M, Pč Čj
• VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	• zobrazit na základě konkrétní zkušenosti a fantazie vnímání okolního světa, svoje představy, dojmy, pocity • výtvarně zpracovat zážitek - kniha, film • vysvětlit význam svých představ • posoudit výsledek své práce porovnat jej s ostatními	Čj Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti). Osobnostní a sociální výchova – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace – Komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)
• VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své	• mít představu o umění románském a gotickém - ukázky • poznávat a posoudit výtvarné podoby	D, Čj Čj

postřehy a pocity	knih pro děti a mládež • znát nejvýznamnější čáslavské památky • poznávat současnou bytovou kulturu – estetické a funkční požadavky • posoudit a výtvarně zpracovat estetickou stránku odívání a zevnějšku	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana kulturních památek (význam ochrany kulturních památek) D, Čj, Pč Pč

Vzdělávací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA.** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-9-1-01–08 p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	• používat vhodný formát papíru a vhodné nástroje • pracovat s celou plochou a prostorem • používat správnou techniku malby a kresby při samostatné práci • udržovat výtvarné pomůcky • používat přírodní materiály • s pomocí učitele vybrat vhodný výtvarný námět • používat různé výtvarné techniky • kombinovat různé techniky **malba** • vodové barvy, temperové barvy, barvy na textil **kresba** • tužka, fixy, uhel, rudka, pero, pastely, tuše, nitě, netradiční kresebné nástroje **grafika** • stříkání přes šablonu, tisk papírové	M, Pč M Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Pč Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti řešení problémů a rozhodování) P, Pč Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) M, P, Pč Pč, M, Čj,

	šablony, písmo, počítačová grafika • **výtvarné práce v materiálu** **modelování -** těsta • **koláž** – roláž, reliéf z proužků papíru, papírořez • asambláž **náměty** • vlastní zážitek, předměty podle skutečnosti, podle vlastní fantazie, celek i detail, krajina, roční období, svátky, ilustrace, lidové tradice, cestování, předměty denní potřeby, člověk, zvíře, záznamy, zátiší, kresba v plenéru (dle možností), architektura **práce jednotlivce i kolektivu** **prezentace –** výstavy, soutěže, prezentace ve školním časopise a na školní výstavě.	P, Pč, Hv, D, Z Environmentální výchova – Ekosystémy (např. les, pole, vodní zdroje, moře, město, vesnice) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a její ochrana) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky, místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, citlivosti, tvořivosti) Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice – Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (pro školní časopis)

• VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	• výtvarně vnímat a analyzovat tvary, prostor a jeho uspořádání (volně výtvarně zobrazovat) • rozvíjet výtvarné vnímání, vidění a myšlení • uplatňovat znalosti o liniích a tvarech • výtvarně zpracovat detail • vytvářet tvarově složitější útvary • zachytit postavu v pohybu • volně vyjadřovat architektonické prvky	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality) Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti). Pč, M Tv D
• VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	• výtvarně zpracovat vlastní vnímání okolního světa, svoje představy, vlastní citový prožitek • zobrazit svoje fantazijní představy a umět je ostatním vysvětlit • posoudit výsledek své práce a porovnat jej s ostatními	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace – Komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)
• VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	• mít představu o umění renesančním a barokním – ukázky • posoudit výtvarnou podobu knih • znát lidovou tvorbu • vytvářet si vlastní názor na umělecké dílo • základní seznámení se současnou architekturou a urbanistikou • znát nejvýznamnější památky našeho okresu a Prahy	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (kultura obce, zajišťování její ochrany) D Čj Pč, Hv Pč Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (kultura obce, zajišťování její ochrany)

	• vysvětlit pojem UNESCO	D Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané (mezinárodní organizace) Ov

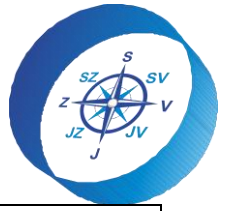

Vzdělávací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA.** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VV-9-1-01-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	• používat vhodný formát papíru a vhodné nástroje • zvládat jednoduchou techniku malby a kresby • používat různé výtvarné techniky • kombinovat různé techniky a materiály • zorganizovat si vlastní výtvarnou činnost • pojmenovat a objasnit výběr použitého postupu a techniky **malba** • vodové barvy, temperové barvy, barvy na textil, barvy na sklo **kresba** • tužka, fixy, uhel, rudka, pero, pastely, tuše, netradiční kresebné nástroje **grafika**	M, Pč M Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Pč Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti řešení problémů a rozhodování) P, Pč Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) Pč

	• papíroryt, písmo, propagační grafika (plakát, návrh obalu – kniha, CD), počítačová grafika • **výtvarné práce v materiálu** **modelování –** těsta, ruční papír • **koláž** – papírová mozaika, papírořez, reliéf z vlhkého papíru • asambláž • práce s fotografií **náměty** • vlastní zážitek, předměty podle skutečnosti, podle vlastní fantazie, celek i detail, studie, postava (člověk, zvíře) krajina, roční období, svátky, ilustrace, lidové tradice, cestování, předměty denní potřeby, dekorativní vzor, comics **práce jednotlivce i kolektivu** **prezentace –** výstavy, soutěže, prezentace ve školním časopise a na školní výstavě.	Pč, M, Čj, Pč Pč Pč Environmentální výchova – Ekosystémy (např. les, pole, vodní zdroje, moře, město, vesnice) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (příroda a její ochrana) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky, místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, citlivosti, tvořivosti) Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice – Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení (pro školní časopis)

• VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	• využívat znalosti o barvách a jejich vlastnostech • výtvarně vnímat a analyzovat linie, tvary, prostor a jeho uspořádání (volně výtvarně zobrazovat) • vytvářet složitější prostorové objekty • vytvářet složitější ornamenty • výtvarně zpracovat a využít písmo • výtvarně zobrazit postavu člověka a zvířete	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality) Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti). Pč, M Čj P
• VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	• výtvarně zpracovat vlastní vnímání okolního světa, svoje představy, vlastní citový prožitek • výtvarně zpracovat a vyjádřit svoje pocity a dojmy z filmu, knihy, uměleckého díla, lidových tradic a zvyků • využít vhodnou formu výtvarného zobrazení • zhodnotit výsledek své tvorby a kriticky jej posoudit s ostatními	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (schopnost vidět věci jinak, citlivost) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti řešení problémů a rozhodování) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace – Komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)

• VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	• mít představu o umění 19. – 20. století – ukázky • mít představu o vývoji výtvarného umění, základních etapách	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (kultura obce, zajišťování její ochrany) D
	• mít estetický vztah ke knize a její výtvarné podobě • posoudit a výtvarně zpracovat estetickou stránku odívání a zevnějšku • posoudit a výtvarně zpracovat design a estetickou úroveň předmětů denní potřeby • aplikovat poznatky výtvarné výchovy na vlastní životní styl • znát lidovou tvorbu • znát nejvýznamnější památky našeho okresu a Prahy • znát organizaci UNESCO	Čj Pč Pč Hv, Čj Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (kultura obce, zajišťování její ochrany) D Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané (mezinárodní organizace) Ov
	• posoudit výsledek vlastní práce a porovnat s ostatními	

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví vede žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a poznání vlastních omezení. K osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, které ovlivňují způsob jejich života, je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vede je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví a uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech

- **Výchova ke zdraví**
- **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova a na 1. stupni plavání.

„Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k zajištění výuky plavání v základních školách Č. j. MSMT-37471/2014. Toto opatření nabývá účinnosti dnem 3. května 2017.
Na základě tohoto metodického pokynu je do Tv zařazeno plavání.
Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy. Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.“

5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

5.8.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*
RVP ZV. Navazuje na základy, které žáci získali ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. -5. ročníku
Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení.
Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Časové vymezení:
Výchova ke zdraví je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 1 hodinové týdenní dotaci.

Organizační vymezení:
Výuka vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví probíhá v kmenových třídách, učebně s audiovizuální technikou i v učebně ICT. Součástí výuky jsou exkurze a besedy, sledování videozáznamů a DVD.

Realizovaná průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena
Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj - Hodnoty,postoje, praktická etika
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
Multikulturní výchova – Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity
Výchova demokratického občana- Občanská společnost a škola

5.8.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Při výuce podporujeme samostatný úsudek žáků.
- Ve vhodných situacích přiměřenými otázkami aktivně zapojujeme žáky tak, aby sami dospěli ke správné dedukci.
- Motivujeme k učení – vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení.
- Vedeme žáky k sebehodnocení a objektivnímu hodnocení jiných.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k řešení problémových situací z praktického života.
- Zařazujeme ve výuce psychosociální a situační hry.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Učíme žáky, jak některým problémům předcházet.
- Vedeme žáky k rozpoznání problémů týkajících se jejich osoby a ke schopnosti je řešit.
- Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy, či úlohy rozvíjející tvořivost.
- Vedeme žáky ke skupinové práci.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, s dospělými.
- Učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci.
- Netolerujeme vulgární a nezdvořilé projevy žáků.
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
- Vybízíme žáky ke kladení otázek.
- Podporujeme rozvoj a kultivaci argumentačních prostředků.

- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe i ostatních lidí.
  - Podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů.
  - Podporujeme hodnocení a sebehodnocení.

Kompetence sociální a personální:

- Volíme formy práce umožňující dosahování osobního maxima každého žáka kolektivu
- Vedeme žáky k respektování a toleranci ostatních.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení.
- Vedeme žáky k pomoci a ochraně slabších a mladších.
- Pěstujeme u žáků schopnost rozpoznat nevhodné a rizikové chování s jeho důsledky.

Kompetence občanské:

- Netolerujeme sociálně patologické jevy chování.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních příkladech demonstrujeme pozitivní i negativní projevy chování lidí.
- Sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Reflektujeme ve výuce na aktuální společenské a přírodní dění.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků
- Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a
- závazků.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi formou besed, exkurzí, filmu.

5.8.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací předmět: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	**Vztahy ve dvojici, v komunitě, škola, rodina** • práva a povinnosti žáka a rodičů • kamarádství • láska • partnerské vztahy • manželství a rodičovství • funkce rodiny **Morální rozvoj** • rozvíjení rozhodovacích dovedností • dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích • pomáhající a pro-sociální chování	Výchova demokratického občana – Občanská škola a společnost (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství) Ov Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc) Tv,Ov
• VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** • základní lidské potřeby • dětství • puberta • dospívání • tělesné, duševní a společenské změny • sexuální dospívání, reprodukční	P, Ov

	zdraví • prevence rizikového sexuálního chování • předčasná sexuální zkušenost • antikoncepce • těhotenství a rodičovství mladistvých • umělé přerušení těhotenství • poruchy pohlavní identity • péče o dítě • péče o občany se zdravotním postižením • péče o spoluobčany ve stáří	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Sebepoznání a sebe-pojetí (můj vztah k sobě samému)
• VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	**Vztahy a pravidla soužití v komunitě** • vrstevnická skupina • zájmová skupina • škola, spolužáci	Multikulturní výchova – Lidské vztahy (osobní přispění žáků k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy)
• VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého	<u>výživa a zdraví</u> • zásady správného stolování • vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví • specifické druhy výživy • poruchy příjmu potravy <u>tělesná a duševní hygiena</u> • zásady osobní, intimní a duševní hygieny	Pč Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)

stravování • VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem	• otužování • význam pohybu pro zdraví • sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu <u>rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> • kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí • posilování duševní odolnosti • civilizační choroby – zdravotní rizika • preventivní a lékařská práce <u>podpora zdraví</u> • podpora zdraví a její formy • prevence a intervence • působení na změnu kvality prostředí a chování jedince • odpovědnost jedince za zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj -Psychohygiena (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích) Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost)
• VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	<u>ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním</u> • bezpečné způsoby chování • bezpečná komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi • nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy • preventivní a lékařská péče	Ov, Tv

	<u>chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů</u> • úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě	Pč, Tv

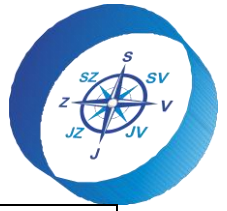

Vzdělávací předmět: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
žák • VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • bezpečné chování • komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi • pohyb v rizikovém prostředí • konfliktní a krizové situace • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • bezpečné prostředí ve škole • ochrana zdraví při různých činnostech • manipulativní reklama a informace • reklamní vlivy • působení médií **Osobnostní a sociální rozvoj** • cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání • zvládání problémových situací	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace (asertivní komunikace, dovednosti a komunikační obrany proti agresi a manipulaci) Ov Pč Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebeovládání (cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání a prožívání

• VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání • sexuální kriminalita • šikana jiné formy násilí • formy sexuálního zneužívání dětí **Osobnostní a sociální rozvoj** • mezilidské vztahy a komunikace • Respektování sebe sama i druhých • přijímání názoru druhých • rozvíjení schopnosti komunikace • chování podporující dobré vztahy	Ov Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy)
• VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her	**Osobnostní a sociální rozvoj** • vztah k sobě samému • vztah k druhým lidem • zdravé a vyrovnané sebe-pojetí • stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	Tv
• VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • auto-destruktivní závislosti • zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • patologické hráčství • náboženské sekty	

• VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • komunikace se službami odborné pomoci • praktické dovednosti • linky bezpečí, krizová centra • psychohygiena hledání pomoci při problémech	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj -Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne) P, Ov
• VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** • živelní pohromy terorismus	Ch, Ov Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.8.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru *Tělesná výchova* vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* RVP ZV. Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova je rozdělen do tří specifických složek *Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení,* které se ve výuce vzájemně prolínají.

Zdravotní tělesná výchova je zařazována jako rozšíření pohybové nabídky. Na 1. stupni je do složky *Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností* přidána i bezpečnost plavání při výuce plavání.

Tělesná výchova je určena a vytvářena pro všechny žáky s přihlédnutím k jejich individuálním možnostem a schopnostem. Obsah a náplň v jednotlivých ročnících přizpůsobujeme individuálním a vývojovým schopnostem žáků.

Časové vymezení:
Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu školy.

- na I. stupni v 1. a 2. ročníku 3 vyučovací hodiny, z toho 1 hodina z disponibilní časové dotace pro každý ročník a v 3. - 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně
  Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy- ve 4. a 5. ročníku.
- na II. stupni 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:
Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na atletickém stadionu nebo ve volné přírodě.
Výuka plavání se uskutečňuje v plaveckém bazénu.

Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

5.8.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení daných klíčových kompetencí následující metody a postupy:

Kompetence k učení:

- Rozvíjíme schopnost poznávat smysl a cíl svých aktivit.
- Vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví.
- Vedeme žáky k měření a posuzování základních pohybových dovedností.
- Dbáme na orientaci v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích škol.
- Dodáváme žákům sebedůvěru a sledujeme pokrok.
- Vedeme žáky k dodržování hygienických návyků, správného dýchání a jejich významu.
- Dbáme na vysvětlení správného postupu u nácviku jednotlivých dovedností.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích.
- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k zásadám bezpečného chování ve sportovním prostředí.
- Dbáme na rozvíjení adekvátních reakcí v případě úrazu spolužáka a k řešení
- problému v souvislosti s nesportovním chováním.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky dodržování pravidel her a k jednání v duchu fair-play.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.
- Posilujeme pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samotný rozvoj.
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k pravidelnému pohybovému režimu a vůli po zlepšení své zdatnosti.
- Spojujeme pohybovou činnost se zdravým životním stylem.
- Rozvíjíme rozlišování a uplatňování práv a povinností vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,…).
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
- Vedeme žáky, aby brali ohled na druhé.
- Význam soutěží mezinárodního charakteru.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek své práce, sebehodnocení.
- Vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastních pohybových činností.

5.8.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** **Ročník 1.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• vhodné oblečení a obuv • osobní hygiena • správné držení těla • dechová cvičení • psychomotorická cvičení • vyrovnávací, kompenzační cvičení • protahovací a relaxační • první pomoc při drobných poraněních v podmínkách v Tv	Pč Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) VI, Př
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák • TV-3-1-04p zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické	*pohybové hry* • pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce • pohybové hry s různým zaměřením a využitím různého náčiní • hry pro rozvíjení pohybových dovedností • hry pro ovlivňování kondičních	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností) Pč

návyky při pohybových aktivitách	a koordinačních předpokladů • hry napodobivé a tvořivé • hry pro rozvoj sociálních vztahů	
• TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*gymnastika* • zpevňování těla a jeho částí • průpravná gymnastická cvičení • **akrobacie** • válení sudů • průpravná cvičení k nácviku kotoulu vpřed a jeho modifikací • průpravná cvičení k správnému nácviku kotoulu vzad • **přeskoky** • přeskoky přes švihadlo • výskok na lavičku a seskok s dopomocí • **lavička** • výstup a sestup z lavičky s dopomocí • chůze po lavičce (dopomocí) • chůze s obratem (s dopomocí) • chůze ve dřepu • **žebřiny** • vylézání, slézání, přelézání stranou • výstup a skluz po šikmé lavičce • posilovací cviky	

• TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*rytmické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem* • prožívání rytmu, tempa a melodie (vyjádření pohybem) • rytmizovaná chůze • jednoduché tanečky *atletika* • průpravná atletická cvičení • nácvik nízkého a vysokého startu • běh do 50m • vytrvalostní běh podle schopností žáků • skok do dálky snožmo • skok do dálky s rozběhem z odrazového pásma • hod míčkem *sportovní hry* • základní manipulace s míčem • průpravné hry bez náčiní • hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, originality a pružnosti) Hv M
• TV-3-1-04p zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	*turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky • vhodné oblečení a obuv, způsob chůze • bezpečnost a hygiena v přírodě • zakládání a rušení tábořiště • chůze v terénu	VI Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Př

Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-3-1-04p projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• základní povely, nástupy, hlášení • správné sportovní chování a jednání • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-3-1-01p uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení • relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo)
• ZTV-3-1-01p zaujímá správné základní cvičební polohy	• cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo)

• ZTV-3-1-02p zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení • orientace v prostoru	Hv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)

Vzdělávací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• vhodné oblečení a obuv • osobní hygiena • správné držení těla • dechová cvičení • psychomotorická cvičení • vyrovnávací, kompenzační cvičení • protahovací a relaxační • první pomoc při drobných poraněních v podmínkách v Tv	Pč Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) VI, Př
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák • TV-3-1-04p zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	*pohybové hry* • pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce • pohybové hry s různým zaměřením a využitím různého náčiní • hry pro rozvíjení pohybových dovedností • hry pro ovlivňování kondičních	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)

	a koordinačních předpokladů • hry napodobivé a tvořivé • hry pro rozvoj sociálních vztahů	Pč
• TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*gymnastika* • zpevňování těla a jeho částí • průpravná gymnastická cvičení • **akrobacie** • válení sudů • průpravná cvičení k nácviku kotoulu vpřed a jeho modifikací • průpravná cvičení k správnému nácviku kotoulu vzad • **přeskoky** • přeskoky přes švihadlo • přeskoky přes lavičku s rozběhem • **lavička** • výstup a sestup z lavičky • chůze po lavičce • chůze s obratem • chůze ve dřepu • **žebřiny** • vylézání, slézání, přelézání stranou • výstup a skluz po šikmé lavičce • posilovací cviky	

	rytmické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • prožívání rytmu, tempa a melodie (vyjádření pohybem) • rytmizovaná chůze • jednoduché tanečky	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, originality a pružnosti) Hv
• TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*atletika* • průpravná atletická cvičení • nácvik nízkého a vysokého startu • běh do 50m • vytrvalostní běh podle schopností žáků • skok do dálky snožmo • skok do dálky s rozběhem z odrazového pásma • hod míčkem	M
• TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*sportovní hry* • základní manipulace s míčem • průpravné hry bez náčiní • hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní	

• TV-3-1-04p zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky • vhodné oblečení a obuv, způsob chůze • bezpečnost a hygiena v přírodě • zakládání a rušení tábořiště • chůze v terénu	VI Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Př
Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-3-1-04p projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• základní povely, nástupy, hlášení • správné sportovní chování a jednání • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-3-1-01p uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení • relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo)

• ZTV-3-1-01p zaujímá správné základní cvičební polohy	• cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo)
• ZTV-3-1-02p zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení • orientace v prostoru	Hv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)

Vzdělávací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• vhodná obuv a vhodné oblečení • správné držení těla • osobní hygiena • psychomotorická cvičení • průpravná cvičení • koordinační a kompenzační cvičení • protahovací a relaxační cvičení • první pomoc při drobných poraněních v podmínkách Tv	Pč Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) Vl, Př
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák • TV-3-1-04p zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické	*pohybové hry* • pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce • pohybové hry s různým zaměřením a využitím různého náčiní • hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů • hry pro rozvoj sociálních vztahů	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností) Pč

návyky při pohybových aktivitách • TV-3-1-04p projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• hry napodobivé a tvořivé *gymnastika* • zpevňování a uvolnění těla a jeho částí • průpravná gymnastická cvičení • **akrobacie** • válení sudů • průpravná cvičení k nácviku kotoulu vpřed • nácvik kotoulu vpřed a jeho modifikací • průpravná cvičení k nácviku kotoulu vzad • **přeskoky** • přeskoky přes švihadlo snožmo • přeskoky přes švihadlo s rozběhem • přeskoky přes lavičku s rozběhem • **lavička** • výstup na lavičku a sestup z lavičky • chůze po lavičce a její modifikace • posilovací cviky • **žebřiny** • vylézání a slézání a lezení s dopomocí • výstup a skluz po šikmé lavičce • hodiny • posilovací cviky	

• TV-3-1-04p projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • TV-3-1-04p projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*rytmické a kondiční činnosti s hudbou a rytmickým doprovodem* • rytmizovaná chůze • základní taneční kroky (přísunný krok stranou, přísunný krok vpřed, cval stranou) • prožívání rytmu, tempa a melodie (vyjádření pohybem) *atletika* • průpravná atletická cvičení • nácvik vysokého a nízkého startu • rychlostní běh na krátké vzdálenosti (50m) • vytrvalostní běh podle schopností žáků • skok do dálky z místa snožmo • skok do dálky s rozběhem z odrazového pásma • hod míčkem s rozběhem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, originality a pružnosti) Hv M
• TV-3-1-04p projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*sportovní hry* • průpravné hry • základní manipulace s míčem • házení míče na cíl • chytání míče	

• TV-3-1-04p zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	*turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky • vhodné oblečení a obuv, způsob chůze • bezpečnost a hygiena v přírodě • základní rušení tábořiště • chůze v terénu do 6 km	VI Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Př
Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• základní povely, nástupy, hlášení • správné sportovní chování a jednání • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-3-1-01p uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení • relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• ZTV-3-1-01p zaujímá správné základní cvičební polohy	• cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)

• ZTV-3-1-02p zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení • orientace v prostoru	Hv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)

Vzdělávací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu • TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	• vhodná obuv a vhodné oblečení • osobní hygiena • příprava před pohybovou činností • protahovací cvičení • správné držení těla • průpravná cvičení • dechová cvičení • koordinační a kompenzační cvičení • psychomotorická cvičení • relaxační cvičení • první pomoc při drobných poraněních v podmínkách Tv	Pč Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) Vl, Př

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák • TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností • TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*pohybové hry* • pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce • pohybové hry pro rozvíjení pohybových dovedností a manipulace s náčiním • hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů • hry pro rozvoj sociálních vztahů • pohybové hry soutěživé	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností) Pč
• TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*gymnastika* • průpravná gymnastická cvičení • svalové zpevňování a uvolnění těla a jeho částí • **akrobacie** • správné provedení kotoulu vpřed a jeho modifikace • kotoul vzad a jeho modifikace • stoj na lopatkách • stoj na rukou • rovnovážné polohy	

	• **přeskoky** • přeskoky přes lavičku • odraz z můstku • přeskoky přes bednu • skrčka přes bednu • **lavička** (nízká kladina) • výstup na lavičku a sestup z lavičky • chůze po lavičce a její modifikace (doprovodné pohyby paží) • rovnovážné postoje, změny poloh, obraty • náskoky a seskoky • nácvik jednoduché sestavy	
• TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*rytmické a kondiční činnosti s hudbou a rytmickým doprovodem* • rytmizovaná chůze • základní taneční krok, lidové tance • prožívání rytmu, tempa a melodie (jejich vyjádření pohybem) *žebřiny* • vylézání a slézání a lezení s dopomocí • výstup a skluz po šikmé lavičce • hodiny • vis • posilovací cviky pro břišní svalstvo *úpoly* • přetahy a přetlaky, úpolové odpory	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, originality a pružnosti) Hv

• TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*atletika* • průpravné atletické činnosti • běh na 60m • vytrvalostní běh podle schopností žáků (nebo odpovídající vzdálenost) • základy štafetového a překážkového běhu • skok do dálky s rozběhem z odrazového pásma • hod míčkem s rozběhem	M
• TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*sportovní hry* • průpravné hry • hry podle upravených pravidel • herní kombinace • základní herní činnosti jednotlivce	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)
• TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění	*turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky • chování v přírodě • vhodné oblečení a obuv, způsob chůze, stravování • bezpečnost a hygiena v přírodě • zakládání a rušení tábořiště • příprava cesty, dokumentace	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Pč

organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	z cesty • základní turistické dovednosti • improvizované ošetření • chůze v terénu do 12 km	
Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	• základní povely ,nástupy, hlášení • správné sportovní chování a jednání • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-5-1-01p zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení • relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• ZTV-5-1-02p zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení • orientace v prostoru	Hv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)

• ZTV-5-1-03p upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	• Individuální přístup k jednotlivým žákům dle jejich zdravotního znevýhodnění, respektování diagnózy a lékařských doporučení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly)
Základní plavecká výuka		
žák • TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• osobní hygiena, sprchování, otužování, sušení • smluvené signály pro komunikaci v bazénu • nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her • splývání na břiše a na zádech s pomůckou • plavecké dýchání • skoky a pády, plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů (prsa)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)
• TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.	• plavecký způsob prsa (nohy, ruce, souhra) • podle individuálních schopností uplavat s pomůckami 25 metrů • bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)

Vzdělávací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu • TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	• osobní hygiena • vhodné oblečení a obutí • hygiena cvičebního prostředí • správné držení těla oblečení • cvičení dechová • průpravná cvičení • koordinační a kompenzační cvičení • psychomotorická cvičení • protahovací a relaxační cvičení • první pomoc při drobných poraněních v podmínkách Tv	Pč Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) Vl, Př

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák • TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností • TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*pohybové hry* • pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce • pohybové hry s různým zaměřením a využitím různého náčiní • hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů • hry pro rozvoj sociálních vztahů • hry soutěživé	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností) Pč
• TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*gymnastika* • zpevňování a uvolnění těla a jeho částí • průpravná gymnastická cvičení **akrobacie** • nácvik kotoulu vpřed a jeho modifikace • nácvik kotoulu vzad a jeho modifikace • stoj na lopatkách • stoj na rukou s dopomocí	

	• rovnovážné polohy • **přeskoky** • nácvik odrazu z můstku • přeskok přes švédskou bednu s rozběhem (na šířku) • skrčka přes švédskou bednu **lavička** (nízká kladina) • výstup na lavičku (nízkou kladinu) a sestup • chůze po lavičce (nízké kladině) a její modifikace (doprovodné pohyby paží) s dopomocí • obraty, rovnovážné postoje, změny poloh s dopomocí • nácvik jednoduché sestavy • posilovací cviky **žebřiny** • vylézání a slézání a lezení s dopomocí • koordinace úchopu a pohybu nohou • výstup a skluz po šikmé lavičce • hodiny • vis • posilovací cviky pro břišní svalstvo	
• TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění	*rytmické a kondiční činnosti s hudbou a rytmickým doprovodem* • rytmizovaná chůze • základy pro taneční krok polky a valčíku, mazurky lidové tance, • estetický pohyb těla a jeho částí	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)

organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	(pohyby paží,obraty, chůze…) • prožívání rytmu, tempa a melodie (vyjádření pohybem)	
• TV-5-1-06p zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*atletika* • průpravné atletické činnosti • běh na 60 m • vytrvalostní běh podle schopností • základy překážkového běhu (podle přírodních překážek v terénu) • skok do dálky s rozběhem s odrazového pásma • hod míčkem s rozběhem	M
• TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	*sportovní hry* • průpravné hry • hry podle upravených pravidel • herní kombinace • základní herní činnosti jednotlivce (přihrávky, střelba) • minihry a hry podle upravených pravidel	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)
• TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu	*turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky – oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě) • základní turistické dovednosti,	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Pč

základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	improvizované ošetření • základní rušení tábořiště • chůze v terénu do 12 km	
Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	• základní povely ,nástupy, hlášení • správné sportovní chování a jednání , fair play • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-5-1-01p zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení, relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly)
• ZTV-5-1-02p zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení, orientace v prostoru	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence) Hv

• ZTV-5-1-03p upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	• Individuální přístup k jednotlivým žákům dle jejich zdravotního znevýhodnění, respektování diagnózy a lékařských doporučení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly)
Základní plavecká výuka		
žák • TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• osobní hygiena, sprchování, otužování, sušení • smluvené signály pro komunikaci v bazénu • nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her, orientace ve vodě • splývání na břiše a na zádech s pomůckou a bez pomůcky • plavecké dýchání • skoky a pády, plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebe-pojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)
• TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.	• plavecký způsob prsa (nohy, ruce, souhra) • podle individuálních schopností uplavat s pomůckami nebo bez pomůcek 25 metrů • dovednosti branného plavání (vznášení, splývání, šlapání vody) • bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebe-regulace a sebe-organizace (cvičení sebekontroly) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)

Vzdělávací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA Ročník 6.		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-9-1-05p chápe zásady zatěžování jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti	• základní funkce a užití různých pohybových činností; vhodná a nevhodná cvičení, správné držení těla	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení	• příprava organismu na cvičení • osobní hygiena, vhodný oděv a obuv • základní organizační činnosti na smluvené signály povely • základní pojmy související s osvojovanými činnostmi • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování	• rozvoj tělesné zdatnosti, technika osvojovaných činností	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)

základních lokomocí		
• TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	• bezpečnost při různých pohybových činnostech a v různém prostředí, záchrana a dopomoc, první pomoc při drobném poranění • odsun raněného	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Pč
• TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity • TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	• vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity • strečinková cvičení • kompenzační a relaxační cvičení • kondiční cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psycho-hygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
• TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• základní pravidla silničního provozu ve vztahu – chodec, cyklista a vozovka	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	• pohyb a zdraví • pohybový režim • různé druhy pohybových aktivit	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák • TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	*rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem* • rytmizovaná chůze • aerobní gymnastika • kondiční cvičení s hudbou *gymnastika* • **akrobacie:** stoj na lopatkách, rovnovážné polohy • **přeskoky:**přeskok lavičky, odraz z můstku • **kladina:** chůze a její modifikace na lavičce, rovnovážné postoje *atletika* • průpravné atletické činnosti • nízký a vysoký start • běh na 60 metrů • běh na 400 metrů • vytrvalostní běh v terénu • skok do dálky • hod míčkem *pohybové hry* • hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů • hry pro rozvíjení pohybových dovedností manipulace s náčiním • hry pro rozvoj sociálních vztahů	Hv M Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních dovedností)

	• pohybové hry soutěživé *sportovní hry* • průpravné hry • základní herní činnosti jednotlivce (přihrávky, střelba) • horní oblouk jednoruč • minihry a hry podle upravených pravidel – vybíjená, všichni proti všem, základy přehazované *turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky • přesun a chůze v terénu • táboření • ochrana přírody *pobyt v zimní přírodě* • hry na sněhu *cvičení s netradičním náčiním* • létající talíře • ovrboly	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	*komunikace v Tv* • odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností • smluvené povely, signály, gesta, značky • vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech • čestné soupeření	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení

• TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka • TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	**historie a současnost sportu** • významné sportovní soutěže a sportovci • Olympijské hry a jejich význam	sebekontroly) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství)
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-9-1-02p zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení • relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)

• ZTV-9-1-01p uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení • orientace v prostoru	Hv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)

Vzdělávací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-9-1-05p chápe zásady zatěžování jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti	• základní funkce a užití různých pohybových činností; vhodná a nevhodná cvičení, správné držení těla	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení	• příprava organismu na cvičení • osobní hygiena, vhodný oděv a obuv • základní organizační činnosti na smluvené signály povely • základní pojmy související s osvojovanými činnostmi • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	• rozvoj tělesné zdatnosti, technika osvojovaných činností	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)

• TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	• bezpečnost při různých pohybových činnostech a v různém prostředí, záchrana a dopomoc, první pomoc při drobném poranění • odsun raněného	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Pč
• TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity • TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	• vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity • strečinková cvičení • kompenzační a relaxační cvičení • kondiční cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
• TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• základní pravidla silničního provozu ve vztahu – chodec, cyklista a vozovka	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	• pohyb a zdraví • pohybový režim • různé druhy pohybových aktivit	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák • TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	*rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem* • rytmizovaná chůze • aerobní gymnastika • kondiční cvičení s hudbou • základní taneční krok - mazurka *gymnastika* • **akrobacie:** stoj na lopatkách, rovnovážné polohy, kotoul vpřed (jen dle fyzických možností a předpokladů žáků) • **přeskoky:** přeskok lavičky, odraz z můstku, přeskok částí švédské bedny • **kladina:** chůze a její modifikace na kladině, rovnovážné postoje, náskok a seskok • **žebřiny:** ručkování ve svisu, přednožení obounož ve svisu *atletika* • průpravné atletické činnosti • nízký a vysoký start • běh na 60 m • běh na 100 m • běh na 400 m • vytrvalostní běh v terénu • skok do dálky • hod míčkem	Hv M Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností)

	pohybové hry • hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů • hry pro rozvíjení pohybových dovedností manipulace s náčiním • hry pro rozvoj sociálních vztahů • pohybové hry soutěživé *sportovní hry* • průpravné hry • základní herní činnosti jednotlivce (přihrávky, střelba) • horní oblouk jednoruč • minihry a hry podle upravených pravidel – vybíjená, všichni proti všem, základy přehazované • základy košíkové, házené *turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky • přesun a chůze v terénu • táboření • základní turistické dovednosti • ochrana přírody *pobyt v zimní přírodě* • hry na sněhu *cvičení s netradičním náčiním* • létající talíře • overbally • stolní tenis • badminton	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)

Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka • TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	*komunikace v Tv* • odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností • smluvené povely, signály, gesta, značky • vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech • čestné soupeření *historie a současnost sportu* • významné sportovní soutěže a sportovci • Olympijské hry a jejich význam	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství)
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-9-1-02p zařazuje	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu*	

pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	*zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení • relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• ZTV-9-1-01p uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení • orientace v prostoru	Hv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)

Vzdělávací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** **Ročník 8.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-9-1-05p chápe zásady zatěžování jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti	• základní funkce a užití různých pohybových činností; vhodná a nevhodná cvičení, správné držení těla	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení	• příprava organismu na cvičení • osobní hygiena, vhodný oděv a obuv • základní organizační činnosti na smluvené signály povely • základní pojmy související s osvojovanými činnostmi • aktuální informace o sportu • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj	• rozvoj tělesné zdatnosti, technika osvojovaných činností	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)

pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí		Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	• bezpečnost při různých pohybových činnostech a v různém prostředí, záchrana a dopomoc, první pomoc při drobném poranění • odsun raněného	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Pč
• TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity • TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	• vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity • strečinková cvičení • kompenzační a relaxační cvičení • kondiční cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
• TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• základní pravidla silničního provozu ve vztahu – chodec, cyklista a vozovka	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se	• pohyb a zdraví • pohybový režim	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a

zdravím a sportem	• různé druhy pohybových aktivit	sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák • TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	*rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem* • rytmizovaná chůze • aerobní gymnastika • kondiční cvičení s hudbou • prvky gymnastiky – cvičení s míčem a obručí • základní taneční krok – valčík, polka *gymnastika* • **akrobacie:** stoj na lopatkách, rovnovážné polohy, kotoul v před a jeho modifikace (jen dle fyzických možností a předpokladů žáků) • **přeskoky:**přeskok lavičky, odraz z můstku, přeskok části švédské bedny, roznožka • **kladina:** chůze a její modifikace na lavičce, rovnovážné postoje, náskok a seskok, jednoduché obraty • **žebřiny:** ručkování ve svisu, přednožení obounož ve svisu *atletika* • průpravné atletické činnosti • nízký a vysoký start • běh na 60 metrů • běh na 100 metů • běh na 400 metrů	Hv M Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice t (rozvoj individuálních dovedností)

	• běh na 800 metrů • vytrvalostní běh v terénu • skok do dálky • hod míčkem • hod granátem *pohybové hry* • hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů • hry pro rozvíjení pohybových dovedností manipulace s náčiním • hry pro rozvoj sociálních vztahů • pohybové hry soutěživé *sportovní hry* • průpravné hry • základní herní činnosti jednotlivce (přihrávky, dribling, střelba) • herní kombinace • minihry a hry podle upravených pravidel – vybíjená, všichni proti všem • košíková, házená, přehazovaná *turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky • přesun a chůze v terénu • táboření • ochrana přírody • základní turistické dovednosti • buzola a azimut *pobyt v zimní přírodě* • hry na sněhu *cvičení s netradičním náčiním*	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)

	• létající talíře • ovrboly • stolní tenis • badminton • lakros • florbal	
Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka • TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc	*komunikace v Tv* • odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností • smluvené povely, signály, gesta, značky • vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech • čestné soupeření *historie a současnost sportu* • významné sportovní soutěže a sportovci • Olympijské hry a jejich význam	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství)

handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu		
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-9-1-02p zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení • relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• ZTV-9-1-01p uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení • orientace v prostoru	Hv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)

Vzdělávací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA Ročník 9.		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Činnosti ovlivňující zdraví		
žák • TV-9-1-05p chápe zásady zatěžování jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti	• základní funkce a užití různých pohybových činností; vhodná a nevhodná cvičení, správné držení těla	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení	• příprava organismu na cvičení • osobní hygiena, vhodný oděv a obuv • základní organizační činnosti na smluvené signály povely • základní pojmy související s osvojovanými činnostmi • pravidla osvojovaných her a soutěží	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování	• rozvoj tělesné zdatnosti, technika osvojovaných činností	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)

základních lokomocí		
• TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	• bezpečnost při různých pohybových činnostech a v různém prostředí, záchrana a dopomoc, první pomoc při drobném poranění • odsun raněného	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Pč
• TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity • TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	• vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity • strečinková cvičení • kompenzační a relaxační cvičení • kondiční cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
• TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• základní pravidla silničního provozu ve vztahu – chodec, cyklista a vozovka	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
• TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	• pohyb a zdraví • pohybový režim • různé druhy pohybových aktivit	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
žák	*rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou*	

• TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	*a rytmickým doprovodem* • rytmizovaná chůze • aerobní gymnastika • kondiční cvičení s hudbou • základní taneční krok – valčík, polka, country tance • cvičení s míčem a obručí *gymnastika* • **akrobacie:** stoj na lopatkách a jeho modifikace, rovnovážné polohy, kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace (jen dle fyzických možností a předpokladů žáků) • **přeskoky:** odraz z můstku, přeskok lavičky, přeskok částí švédské bedny, roznožka, skrčka - přeskok švédské bedny • **kladina:** chůze a její modifikace na kladině, rovnovážné postoje, náskok a seskok, obraty a nůžky • **žebřiny:** ručkování ve svisu, přednožení obounož ve svisu *atletika* • průpravné atletické činnosti • nízký a vysoký start • běh na 60 metrů • běh na 100 metrů • běh na 400 metrů • běh na 800 metrů • základy štafetového běhu • vytrvalostní běh v terénu	Hv M Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí) Osobnostní a sociální výchova –

	• skok do dálky • hod míčkem • hod granátem • vrh koulí *pohybové hry* • hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů • hry pro rozvíjení pohybových dovedností manipulace s náčiním • hry pro rozvoj sociálních vztahů • pohybové hry soutěživé *sportovní hry* • průpravné hry • základní herní činnosti jednotlivce (přihrávky, dribling, střelba) • herní kombinace • minihry a hry podle upravených pravidel – vybíjená, všichni proti všem • košíková, házená, přehazovaná *turistika a pobyt v přírodě* • základní poznatky z turistiky • přesun a chůze v terénu • táboření • základní turistické dovednosti • buzola a azimut • ochrana přírody *pobyt v zimní přírodě* • hry na sněhu *cvičení s netradičním náčiním* • létající talíře	Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)

	• overbally • stolní tenis • badminton • lakros • florbal • ringo	
Činnosti podporující pohybové učení		
žák • TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka • TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	*komunikace v Tv* • odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností • smluvené povely, signály, gesta, značky • vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech • čestné soupeření *historie a současnost sportu* • významné sportovní soutěže a sportovci • Olympijské hry a jejich význam	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství)

opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu		
Zdravotní tělesná výchova		
žák • ZTV-9-1-02p zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	*činnosti odstraňující svalové disbalance s přihlédnutím k individuálnímu zdravotnímu znevýhodnění* • cvičení upevňující správné dýchání • uvolňovací a protahovací cvičení • posilovací cvičení • relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
• ZTV-9-1-01p uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	• balanční cvičení s overbally • koordinační cvičení podporující hrubou a jemnou motoriku, míčky, stuhy, švihadla, kroužky • pohybové hry s obsahem chůze, lezení a házení • orientace v prostoru	Hv Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.
Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen:

- Na 1. stupni na čtyři tematické okruhy

  Práce s drobným materiálem
  Konstrukční činnosti
  Pěstitelské práce
  Příprava pokrmů

- Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů:

  Práce s technickými materiály
  Design a konstruování
  Pěstitelské práce a chovatelství
  Provoz a údržba domácnosti
  Příprava pokrmů
  Práce s laboratorní technikou
  Využití digitálních technologií
  Svět práce

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.9.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem
Práce montážní a demontážní
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů

Na 2. stupni do sedmi tematických okruhů:

Práce s technickými materiály
Práce s ostatními materiály
Práce montážní a demontážní
Pěstitelské práce, chovatelství
Provoz a údržba domácnosti
Příprava pokrmů
Svět práce. Tematický okruh *Svět práce* je určen pro žáky 8. -9. ročníku.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci,na osvojení dovedností při práci s různými materiály a technikami.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu školy.

- na I. stupni 2 vyučovací hodiny, z toho 1 hodina z disponibilní časové dotace pro každý ročník
- na II. stupni v 6. a 7. ročníku 2 vyučovací hodiny a v 8. a 9. ročníku 3 vyučovací hodiny, z toho 7 hodin z disponibilní časové dotace

Organizační vymezení:

Vyučování probíhá ve třídách, v pracovnách Pč, ve školních dílnách, cvičné školní kuchyňce a na školním pozemku. Výsledky své práce mají možnost žáci prezentovat na různých výstavách a soutěžích.

Realizovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj
Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Výchova demokratického občana – Občanská společnost a stát
Multikulturní výchova – lidské vztahy

5.9.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k rozvoji motoriky, k osvojení dovedností při používání a zacházení s vhodně zvolenými jednoduchými nástroji, pomůckami a drobným nářadím.
- Učíme žáky pracovat podle slovního návodu a předlohy.
- Učíme žáky porozumět pojmům,návodům,orientaci v jednoduché technické dokumentaci, zvládnutí pracovních postupů.
- Vedeme žáky k přesnosti, systematičnosti a vytrvalosti při plnění pracovních úkolů.
- Učíme žáky dodržovat hygienická a bezpečností pravidla při práci.
- Vedeme žáky k poznávání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib a využití volného času.
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů i k práci ve skupinkách.
- Vedeme žáky k orientaci v různých oborech pracovních činností lidí, vhodné při rozhodování o budoucím povolání.
- Umožňujeme žákům prezentaci jejich práce.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k plánování, přípravě, realizaci a hodnocení daných úkolů.
- Vedeme žáky k řešení problémových situací z praktického života.
- Vedeme žáky k individuální i skupinové práci a pomáháme jim s řešením problémů.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dospělými.
- Vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování.
- Vytváříme prostor pro vzájemnou komunikaci.
- Vedeme žáky k obhajování jejich názorů a postojů.
- Umožňujeme žákům prezentaci jejich práce.
- Podporujeme hodnocení a sebehodnocení.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování a toleranci druhých.
- Vedeme žáky k vzájemné pomoci druhým, k pomoci a ochraně slabších a mladších.
- Pěstujeme u žáků schopnost rozpoznat nevhodné a rizikové chování a jejich důsledky.

Kompetence občanské:

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a činy, důslednému dodržování pravidel chování a bezpečnosti ve škole i mimo ni.
- Vedeme žáky k ochraně svého zdraví, ke zdravému životnímu stylu a k podílení se na ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky ke zvládnutí pracovních postupů, k dokončení práce a hodnocení.
- Vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti při práci.
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, technik a vybavení.
- Pomáháme poznávat a rozvíjet schopnosti žáků.
- Snažíme se vytvářet pozitivní vztah žáků k manuálním činnostem.
- Seznamujeme žáky s náplní pracovních profesí.
- Hovoříme se žáky o volbě povolání.
- Umožňujeme žákům exkurze do učilišť.

5.9.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** **Ročník 1.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Práce s drobným materiálem		
žák • ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**<u>Drobný materiál</u>** • poznávání drobného materiálu – nitě, šňůrky, korálky různé barvy a tvaru • poznávání nástrojů a pomůcek – špejle, nůžky, lepidlo, tupá jehla • poznávání přírodnin – suché plody • zvládání manuálních dovedností – navlékání, stříhání, propichování, třídění, spojování, svazování, určování barev, třídění podle velikosti, podle tvaru, rozlišování přírodního a technického materiálu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M
• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• navlékání nití do jehly • navlékání korálků – vytváření různých výrobků • navlékání suchých plodů – vytváření různých výrobků	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Prv

• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• navlékání korálků dle slovního návodu • navlékání korálků dle předlohy • třídění barevných šňůrek dle předlohy • třídění barevných šňůrek dle slovního návodu	Čj, Vv
• ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**<u>Modelovací hmota</u>** • poznávání modelovací hmoty – její vlastnosti • poznávání různých druhů modelovacích hmot • užití pomůcek – špachtle, tupé nože, formičky • zvládání manuálních dovedností – hnětení, mačkání, válení, koulení, stlačování, uštipování, vytahování, stáčení, rozdělování	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M
• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• vytváření základních tvarů z modelovací hmoty – válečky, šišky, placičky, kuličky • vytváření různých obrazců, tvarů	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Prv

• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• vytváření válečků a tvarů dle slovního návodu • vytváření válečků a tvarů dle předlohy	Čj
• ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**Papír a karton** • poznávání papíru a jeho vlastností – barva, povrch • různé druhy papíru – novinový, balící, barevný, kreslící čtvrtky • poznávání kartonu • zvládání manuálních dovedností – překládání, skládání, trhání, nalepování, stříhání rovných pruhů, slepování • užití pomůcek – nůžky, lepidla, špejle, tiskátka	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M
• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• vytváření různých předmětů a výrobků z papíru • kombinace různých materiálů – sledovat barvy a jejich ladění	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Prv, Vv
• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• nalepování, skládání pruhů papíru dle slovního návodu • nalepování, skládání papíru dle předlohy • lidové zvyky a tradice - seznámení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání) Prv, Čj, Vv

Konstrukční činnosti		
žák ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**<u>Práce montážní a demontážní</u>** • používání konstrukčních a prostorových stavebnic – seznámení • sestavování jednoduchých obrazců • montáž a demontáž jednoduchých předmětů (spojování pomocí šroubů) • pracovat podle předlohy – jednoduchost • pracovat dle vlastní představy • užívání správných názvů nástrojů a součástí stavebnic (matice, šrouby)	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnost nápadů, tvořivost, originalita) Prv
Pěstitelské práce		
žák • ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	• základní podmínky pro pěstování rostlin – voda, vzduch, světlo, teplo, půda a její zpracování • práce s klíčidlem – klíčení hrachu, obilí – sledování změn na semenech • zásady bezpečné práce s rostlinami, péče o životní prostředí • sběr léčivých rostlin – sušení, skladování • vycházky a exkurze do přírody, zahrad, parků, polí	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda, voda, vzduch) Prv Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Prv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání) Prv

• ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• pěstování a ošetřování pokojových rostlin – zalévání, kypření, hnojení, omývání listů, omývání misek, odstraňování odumřelých částí • poznávání pokojových rostlin – orientačně • pěstování rostlin na zahradě – ošetřování květin na záhonech, zalévání, kypření, pletí • úprava květin ve váze • pěstování zeleniny a ovoce • základní pravidla při sklizni zeleniny a ovoce • pěstování rostlin ze semen – úprava půdy před setím, setí semínek, zalévání, průběžná péče • správné užívání nářadí a pomůcek	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda a její ohrožení) Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda – zdroj výživy) Prv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
Příprava pokrmů		
žák • ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	• příprava pokrmu – výběr a nákup potravin (orientačně) • skladování potravin • příprava pokrmu – omývání a čištění potravin • organizace práce při vaření • vaření jednoduchého pokrmu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace času)

• ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	• místnost pro přípravu pokrmů, základní vybavení kuchyně, obsluha spotřebičů • hygiena a udržování pořádku při vaření a stolování • stolování – jednoduchá úprava stolu • umývání, utírání a uklízení nádobí	
• ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• pravidla správného stolování • chování u stolu • držení příboru • sezení u stolu	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina)

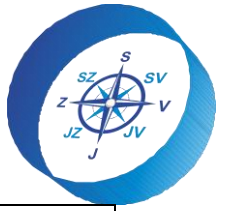

Vzdělávací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** **Ročník 2.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Práce s drobným materiálem		
žák • ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**<u>Drobný materiál</u>** • poznávání drobného materiálu – nitě, šňůrky, korálky různé barvy a tvaru • poznávání nástrojů a pomůcek – špejle, nůžky, lepidlo, tupá jehla, nožík • poznávání přírodnin – suché plody • zvládání manuálních dovedností – navlékání, stříhání, propichování, třídění, spojování, svazování, určování barev, třídění podle velikosti, podle tvaru, rozlišování přírodního a technického materiálu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M
• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• navlékání nití do jehly • navlékání korálků – vytváření různých výrobků • navlékání suchých plodů – vytváření různých výrobků • navlékání bavlnek do jehly • šití – přední steh na kartonu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Prv

• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• navlékání korálků dle slovního návodu • navlékání korálků dle předlohy • třídění barevných šňůrek dle předlohy • třídění barevných šňůrek dle slovního návodu • šití provázkem na dřevěné destičky dle předkreslených tvarů	Čj, Vv
• ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**Modelovací hmota** • poznávání modelovací hmoty – její vlastnosti • poznávání různých druhů modelovacích hmot • užití pomůcek – špachtle, tupé nože, formičky, podložka pro modelování • zvládání manuálních dovedností – hnětení, mačkání, válení, koulení, stlačování, uštipování, vytahování, stáčení, rozdělování	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M
• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• vytváření základních tvarů z modelovací hmoty – válečky, šišky, placičky, kuličky • vytváření různých obrazců, tvarů	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Prv
• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• vytváření válečků a tvarů dle slovního návodu • vytváření válečků a tvarů dle předlohy	

	• modelování ovoce a zeleniny • modelování dle dětské fantazie	Čj
• ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**Papír a karton** • poznávání papíru a jeho vlastností – barva, povrch • různé druhy papíru – novinový, balící, barevný, kreslící čtvrtky • poznávání kartonu • zvládání manuálních dovedností – překládání, skládání, trhání, nalepování, stříhání rovných pruhů, slepování, vytrhávání, obkreslování šablon, vystřihování, propichování • užití pomůcek – nůžky, lepidla, špejle, tiskátka, nožík	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M
• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• vytváření různých předmětů a výrobků z papíru • kombinace různých materiálů – sledovat barvy a jejich ladění • vytváření předmětů z barevných papírů – ladění barevných kombinací	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Prv, Vv
• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• nalepování, skládání pruhů papíru dle slovního návodu • nalepování, skládání papíru dle předlohy • lidové zvyky a tradice - Velikonoce, Vánoce • vytrhávání papírových tvarů dle předlohy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání) Prv, Čj, Vv

Konstrukční činnosti		
žák • ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**<u>Práce montážní a demontážní</u>** • používání konstrukčních a prostorových stavebnic • sestavování jednoduchých obrazců • sestavování jednoduchých modelů • montáž a demontáž jednoduchých předmětů (spojování pomocí šroubů a spojovacích pásků) • pracovat podle předlohy – jednoduchost • pracovat dle vlastní představy • užívání správných názvů nástrojů a součástí stavebnic (matice, šrouby, spojovací pásky)	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnost nápadů, tvořivost, originalita) Prv
Pěstitelské práce		
žák • ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	• základní podmínky pro pěstování rostlin – voda, vzduch, světlo, teplo, půda a její zpracování • práce s klíčidlem – klíčení hrachu, obilí – sledování změn na semenech • zásady bezpečné práce s rostlinami, péče o životní prostředí • sběr léčivých rostlin – sušení, skladování • vycházky a exkurze do přírody, zahrad, parků, polí	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda, voda, vzduch) Prv Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Prv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání) Prv

• ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• pěstování a ošetřování pokojových rostlin – zalévání, kypření, hnojení, omývání listů, omývání misek, odstraňování odumřelých částí • poznávání pokojových rostlin – orientačně • pěstování rostlin na zahradě – ošetřování květin na záhonech, zalévání, kypření, pletí • práce s rýčem • úprava květin ve váze • pěstování zeleniny a ovoce • základní pravidla při sklizni zeleniny a ovoce • pěstování rostlin ze semen – úprava půdy před setím, setí semínek, zalévání, průběžná péče • správné užívání nářadí a pomůcek • dodržování bezpečnosti práce	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda a její ohrožení) Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda – zdroj výživy) Prv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
Příprava pokrmů		
žák • ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	• příprava pokrmu – výběr a nákup potravin • skladování potravin • příprava pokrmu – omývání a čištění potravin • organizace práce při vaření • vaření jednoduchého pokrmu • příprava jednoduché svačiny	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace času)

	• příprava čaje	
• ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	• místnost pro přípravu pokrmů, základní vybavení kuchyně, obsluha spotřebičů • hygiena a udržování pořádku při vaření a stolování • stolování – jednoduchá úprava stolu • umývání, utírání a uklízení nádobí • omývání spotřebičů	
• ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• pravidla správného stolování • chování u stolu • držení příboru • sezení u stolu • rozmístění příboru, talířů a sklenice na stole	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina)

Vzdělávací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** **Ročník 3.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Práce s drobným materiálem		
žák • ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**<u>Drobný materiál</u>** • poznávání drobného materiálu – nitě, šňůrky, korálky různé barvy a tvaru, provázky, bavlnky, špejle • poznávání nástrojů a pomůcek – špejle, nůžky, lepidlo, tupá jehla, nožík, ostrá jehla, špendlíky • poznávání přírodnin – suché plody • zvládání manuálních dovedností – navlékání, stříhání, propichování, třídění, spojování, svazování, určování barev, třídění podle velikosti, podle tvaru, rozlišování přírodního a technického materiálu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M
• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• navlékání nití do jehly • navlékání korálků – vytváření různých výrobků • navlékání suchých plodů – vytváření různých výrobků • navlékání bavlnek do jehly • šití – přední steh na kartonu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost)

	• šití – přední steh na látce • ladění barev při vytváření výrobků	Prv
• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• navlékání korálků dle slovního návodu • navlékání korálků dle předlohy • třídění barevných šňůrek dle předlohy • třídění barevných šňůrek dle slovního návodu • šití provázkem na dřevěné destičky dle předkreslených tvarů • vytváření obrazců z korálků dle návodu - mozaika	Čj, Vv
• ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**<u>Modelovací hmota</u>** • poznávání modelovací hmoty – její vlastnosti • poznávání těsta jako modelovací hmoty • písek jako materiál pro vytváření • poznávání různých druhů modelovacích hmot • užití pomůcek – špachtle, tupé nože, formičky, špejle, podložka pro modelování, pískoviště, formičky • zvládání manuálních dovedností – hnětení, mačkání, válení, koulení, stlačování, uštipování, vytahování, stáčení, rozdělování, ubírání	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M

• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• vytváření základních tvarů z modelovací hmoty – válečky, šišky, placičky, kuličky • vytváření různých obrazců, tvarů • kombinace modelovací hmoty s jiným materiálem – hlavně přírodním • modelování tvarů z těsta • stavění hradu z písku • tvoření bábovičeek z vlhkého písku	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Prv
• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• vytváření válečků a tvarů dle slovního návodu • vytváření válečků a tvarů dle předlohy • modelování ovoce a zeleniny • modelování dle dětské fantazie • modelování krajiny	Čj
• ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	**Papír a karton** • poznávání papíru a jeho vlastností – barva, povrch • různé druhy papíru – novinový, balící, barevný, kreslící čtvrtky • poznávání kartonu • zvládání manuálních dovedností – překládání, skládání, trhání, nalepování, stříhání rovných pruhů, slepování, vytrhávání, obkreslování šablon, vystřihování, propichování, propíjení, polepování, proplétání • užití pomůcek – nůžky, lepidla,	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, dovedností, pozornosti a soustředění) Prv, Vv, M

	špejle, tiskátka, nožík	
• ČSP-3-1-01p vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• vytváření různých předmětů a výrobků z papíru • kombinace různých materiálů – sledovat barvy a jejich ladění • vytváření předmětů z barevných papírů – ladění barevných kombinací	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost, originalita, citlivost) Prv, Vv
• ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• nalepování, skládání pruhů papíru dle slovního návodu • nalepování, skládání papíru dle předlohy • lidové zvyky a tradice - Velikonoce, Vánoce • vytrhávání papírových tvarů dle předlohy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání) Prv, Čj, Vv
Konstrukční činnosti		
žák • ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**<u>Práce montážní a demontážní</u>** • používání konstrukčních a prostorových stavebnic (Merkur) • sestavování jednoduchých obrazců • sestavování jednoduchých modelů • sestavování složitějších modelů • montáž a demontáž jednoduchých předmětů (spojování pomocí šroubů, spojovacích pásků a spojovacích desek) • pracovat podle předlohy – jednoduchost	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnost nápadů, tvořivost, originalita)

	• pracovat dle vlastní představy • užívání správných názvů nástrojů a součástí stavebnic (matice, šrouby, spojovací pásky, spojovací desky)	Prv
Pěstitelské práce		
žák • ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	• základní podmínky pro pěstování rostlin – voda, vzduch, světlo, teplo, půda a její zpracování • práce s klíčidlem – klíčení hrachu, obilí – sledování změn na semenech • zásady bezpečné práce s rostlinami, péče o životní prostředí • sběr léčivých rostlin – sušení, skladování • vycházky a exkurze do přírody, zahrad, parků, polí	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda, voda, vzduch) Prv Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Prv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání) Prv
• ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• pěstování a ošetřování pokojových rostlin – zalévání, kypření, hnojení, omývání listů, omývání misek, odstraňování odumřelých částí • poznávání pokojových rostlin – orientačně • pěstování rostlin na zahradě – ošetřování květin na záhonech, zalévání, kypření, pletí	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda a její ohrožení)

	• práce s rýčem • úprava květin ve váze • pěstování zeleniny a ovoce • základní pravidla při sklizni zeleniny a ovoce • pěstování rostlin ze semen – úprava půdy před setím, setí semínek, zalévání, průběžná péče • správné užívání nářadí a pomůcek • dodržování bezpečnosti práce • poznávání proměn listnatých stromů • lesní stromy, práce v lese	Environmentální výchova – Základní podmínky života (půda – zdroj výživy) Prv Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
Příprava pokrmů		
Žák • ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	• příprava pokrmu – výběr a nákup potravin • skladování potravin • příprava pokrmu – omývání a čištění potravin • organizace práce při vaření • vaření jednoduchého pokrmu • příprava jednoduché svačiny • příprava čaje • vaření polévky	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace času)
• ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	• místnost pro přípravu pokrmů, základní vybavení kuchyně, obsluha spotřebičů • hygiena a udržování pořádku při	

	vaření a stolování • stolování – jednoduchá úprava stolu • umývání, utírání a uklízení nádobí • omývání spotřebičů • čistota podlahy – zametání, vytírání	
• ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• pravidla správného stolování • chování u stolu doma • držení příboru • sezení u stolu • rozmístění příboru, talířů a sklenice na stole • chování u stolu v restauraci • chování u stolu ve školní jídelně	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina)

Vzdělávací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** **Ročník 4.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Práce s drobným materiálem		
žák • ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	**<u>Drobný materiál</u>** **Papír, kartón**. • překládat, skládat, vytrhávat, měřit, stříhat, vystřihovat, slepovat • poznávat vlastnosti papíru – tloušťka, povrch, barva • rozlišovat druhy papíru - balící, novinový, průklepový, kreslící čtvrtky • zhotovovat jednoduché skládanky **Modelovací hmoty** • plastelína – figury, reliéfy • pracovat se sádrou – odlévat do formy **Dřevo** • spojování hřebíky • vytahování hřebíků • spojování lepením **Kov** • ohýbání, tvarování drátu **Textil**	M, Vv Vv M, Př M

	• základní ruční stehy – přední steh • přišívání knoflíků, navlékání gumy **Přírodniny** **Kombinace materiálů** **Aplikace naučených pracovních postupů**	Vv, Př Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost - Rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (pozitivní myšlení, dovednost odstoupit od vlastního nápadu) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice - Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se)
• ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	• zhotovení výrobku podle návodu, podle vlastní fantazie	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	**Seznámit se s funkcí a užití nástrojů, nářadí, pomůcek**: • papír - nůžky, sešívačka • modelovací hmoty – špachtle • dřevo - kleště, kladívko • kov – štípací kleště • textil – nůžky, jehla, navlékač, špendlíky, náprstek	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání) Vv

• ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	• **Pořádek na pracovišti.** • úklid pracovního místa. • úklid materiálu a pracovního nářadí. • **Hygiena.** • osobní hygiena - mytí obličeje, rukou, používání kapesníku, WC, mytí rukou po pracovních činnostech • hygiena provozu třídy - udržování pořádku na lavici, v aktovce, ve skříni • **Bezpečnost práce.** • dodržování bezpečnosti při práci s nářadím, náčiním • dodržování pokynů vyučujících • **První pomoc.** • domácí lékárnička	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace – Komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)
Konstrukční činnosti		
žák • ČSP-5-2-03p zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek	**<u>Práce montážní a demontážní</u>** • pracovat se správnými nástroji a pomůckami • používat vhodné nástroje a pomůcky	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• montáž a demontáž jednoduchých předmětů	

• ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• sestavovat modely z konstrukční stavebnice dřevěné a plastové • skládat jednoduché puzzle • sestavovat jednoduché prostorové modely z kartónových vystřihovánek	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu	• úklid stavebnic do obalů • úklid pracovního místa • mytí rukou po práci • ošetřit drobný úraz po neopatrné manipulaci se stavebnicí a nástroji	
Pěstitelské práce		
žák • ČSP-5-3-01p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	• znát, co potřebují rostliny k růstu • podmínky pro přesazování • zpracování půdy na jaře a na podzim	Environmentální výchova – Základní podmínky života - Půda(zdroj výživy) Př
• ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	• ošetřovat pokojové květiny (kypřit, plít, zalévat, přihnojovat) • přesazovat pokojové květiny (půda, květináče) • pěstovat cibulové květiny – ošetřovat, přesazovat • pěstovat zeleninu ze semen • setí do řádků • pěstovat cibulovou zeleninu	Environmentální výchova – Základní podmínky života - Půda(zdroj výživy) Př Environmentální výchova – Ekosystémy – Pole (význam) Př

	• pěstovat letničky • pozorovat klíčení rostlin – osiva • průběžná péče o rostliny – zalévání, pletí	
• ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• seznámení s pomůckami a nářadím pro pěstování zahradních a pokojových rostlin • používání pracovního oděvu a obuvi	Př
• ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	• dodržovat hygienu rukou • neohrožovat zdraví ostatních nesprávnou manipulací s nářadím • ošetření drobných poranění v interiéru, bodnutí hmyzem v přírodě	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Příprava pokrmů		
žák • ČSP-5-4-01p zná základní vybavení kuchyně	• pojmenovat základní vybavení kuchyně	
• ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	• příprava jednoduché snídaně, bezmasého oběda a večeře • pomazánky, ovocné poháry	
• ČSP-5-4-04 uplatňuje zásady správné výživy	• racionální a zdravá výživa	

• ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• bezpečně používat příbor • pravidla správného stolování	
• ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• zvládnout organizaci práce • používat pracovní oděv - zástěra • úklid pracovních ploch • úklid nádobí – mytí a utírání • mytí rukou před a po jídle • udržování čistoty prostřeného stolu • lékárnička, její vybavení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina)

Vzdělávací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** **Ročník 5.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Práce s drobným materiálem		
žák • ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	**<u>Drobný materiál</u>** **Papír,kartón**. • rozměřovat,stříhat,řezat,stáčet • sešívat listy,vlepovat složky do měkkých desek • zhotovovat obtížnější skládanky **Modelovací hmoty.** • pracovat se sádrou – odlévat do formy,barvit **Dřevo.** • upínání,řezání,opracování brusným papírem **Kov.** • štípání drátu,stříhání tenkého plechu **Plast.** • seznámení s druhy plastů • stříhání,řezání **Textil.** • základní ruční stehy – přední, zadní, křížkový a obšívací steh.	M, Vv Vv Př M

	• přišívání poutek, patentek • seznámení s šicím strojem – orientačně **Přírodniny.** **Kombinace materiálů.** **Další materiály dle možností školy.** **Aplikace naučených pracovních postupů.**	Vv, Př
• ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	• zhotovení výrobku podle návodu, podle vlastní fantazie	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) Čj
• ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• **Seznámit se s funkcí a užití nástrojů,nářadí,pomůcek**: • papír – nůž • modelovací hmoty - špachtle,šablony • dřevo – dřevěný metr,úhelník,pilka na dřevo,brusný papír,svěrák • kov - štípací kleště • plast – nůžky,pilka • textil – jehly různé síly	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Vv

• ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	• **Pořádek na pracovišti.** • úklid pracovního místa • úklid materiálu a pracovního nářadí • **Hygiena.** • osobní hygiena - používání hygienických prostředků (mýdlo,šampon,pasta na zuby aj.) • hygiena provozu třídy - udržování pořádku na lavici,v aktovce,ve skříni • **Bezpečnost práce.** • dodržování bezpečnosti při práci s nářadím,náčiním • dodržování pokynů vyučujících • **První pomoc.** • ošetření drobných poranění – odřeniny	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
Konstrukční činnosti		
žák • ČSP-5-2-03p zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek	**<u>Práce montážní a demontážní</u>** • pracovat se správnými nástroji a pomůckami • používat vhodné nástroje a pomůcky	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)

• ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• montáž,demontáž jednoduchých předmětů	
• ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• sestavovat modely z konstrukční stavebnice dřevěné, z plastů i ze stavebnice kovové • skládat složitější puzzle • sestavovat prostorové modely z kartónových vystřihovánek	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu	• úklid stavebnic do obalů • úklid pracovního místa • mytí rukou po práci • ošetřit drobný úraz po neopatrné manipulaci se stavebnicí a nástroji	
Pěstitelské práce		
žák • ČSP-5-3-01p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	• rozmnožovat květiny (dělením trsu listovými, stonkovými, vrcholovými řízky) • zásady správné zálivky a přihnojování • příprava záhonů pro pěstování • sledovat podmínky pro růst rostlin • boj proti škůdcům ovoce a zeleniny	Environmentální výchova – Základní podmínky života – Půda (zdroj výživy) Př Environmentální výchova – Ekosystémy – Pole (způsoby hospodaření na nich, význam)

	• sklizeň zeleniny • zakládání kompostu • vycházky a exkurze (pole, zahradnictví) • péče o životní prostředí	Př Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody)
• ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	• jednoduchá vazba • předpěstovat sadbu • pěstovat plodovou zeleninu • pozorovat klíčení rostlin – osiva, sadby	Př
• ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• pomůcky a náčiní pro pěstování pokojových rostlin • pomůcky a nářadí pro pěstování zahradních rostlin	
• ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	• správné zacházení se zahradnickým nářadím • pracovat v pracovním oděvu a obuvi • ošetřit drobný úraz při práci v interiéru (říznutí), v přírodě (smetí v oku)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)

Příprava pokrmů		
žák • ČSP-5-4-01p zná základní vybavení kuchyně	• zvolit správné kuchyňské náčiní na danou činnost	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	• zeleninová polévka,bramborové pokrmy • saláty • jednoduchý moučník	
• ČSP-5-4-04 uplatňuje zásady správné výživy	• nápoje a jídla zdravá, nezdravá a škodlivá	
• ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• jednoduché prostírání stolu • společenské chování na návštěvě, v restauraci	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog, komunikace v různých situacích) Čj
• ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• údržba podlahovin – mytí, pastování, luxování • úklid kuchyňské linky • používání mycích prostředků • čistota rukou • první pomoc při popálení	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů) Př

	• bezpečné užívání a obsluha základní techniky	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)

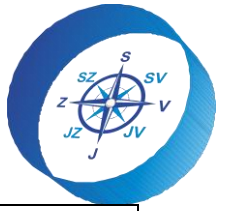

Vzdělávací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** **Ročník 6.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Práce s technickými materiály		
žák • ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	**Materiály** • poznat jejich vlastnosti • využití v praxi **Nástroje, nářadí a pomůcky na ruční opracování** • papír – nůž, dírkovač, čepele na řezání papíru • modelovací hmoty – formy, špachtle, rydla • dřevo – pilník, rašple, nebozez • kov – svěrák, štípací kleště • plast – pilka, nůžky, brusný papír • textil – elektrický šicí stroj, žehlička • vlna - háčky	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-1-01p provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	**Dřevo** • vrtání nebozezem, povrchová úprava barvením, lakováním • opracování pilníkem, rašplí **Kov** • rovnání plechu **Plast**	P Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady)

	• řezání, opilování	
• ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	**Pracovní postupy** • pracovat podle návodu, popisu, obrázku **Technická dokumentace** • pracovat podle šablony, návodu, nákresu • dodržovat přesnost při práci	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) Vv M
• ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• technologické postupy podle zpracovávaného materiálu • vybrat vhodný způsob zpracování materiálu • zvolit správné pracovní pomůcky, nářadí a nástroje • tradice – zvykoslovné předměty v návaznosti na zvykosloví roku	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů) Vv, Čj
• ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost	• určit pracovní postup • vybrat správný materiál • použít vhodné nářadí, pomůcky a nástroje • provést praktickou činnost	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	**Bezpečnost práce** • správné zacházení s nářadím • dodržovat pokyny vyučujících, hygienická pravidla a předpisy • udržovat pořádek na pracovním místě **První pomoc** • ošetření drobných poranění při práci s nářadím	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů

		problémů)
• ČSP-9-1-05 rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti	**Práce s ostatními materiály** **Papír, kartón** • rozměřovat, stříhat, řezat • sešívat sešity, ořezávat okraje • rozlišovat druhy papír balící, novinový, průklepový, kreslící čtvrtky • zhotovovat obtížnější skládanky **Modelovací hmoty** • sádra – odlévat do formy, vyškrabovat vzor • barvit a lakovat hotové výrobky **Textil** • základní ruční stehy – přední, zadní, řetízkový, křížkový a smykovací steh • základy šití na stroji – navlékání nitě, šití podle čáry, bez nitě i s nití • žehlení různých druhů textilií **Příze** • Háčkování – řetízek, háček podle síly příze **Přírodniny** **Kombinace materiálů** **Výroba drobných oděvních a bytových doplňků** **Aplikace naučených pracovních postupů.**	Vv, M Vv Vv, M P, Vv

• ČSP-9-1-05 zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• vyřešit jednoduché technické úkoly s výběrem materiálu, pracovního postupu	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• použít správné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní podle zpracovávaného materiálu	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku	• provést zadaný úkol správně • dovést práci do závěrečné fáze	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu	• dodržovat pracovní postup • neohrožovat špatnou manipulací s pomůckami, nástroji a náčiním ostatní spolužáky • poskytnout první pomoc při drobném poranění	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Design a konstruování		
žák • ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	• pracovat podle předlohy, návodu • používat vhodné nástroje a pomůcky • montáž a demontáž obtížnějších modelů z konstrukčních stavebnic z plastů, dřeva i z kovových stavebnic	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) M

	• složitější prostorové modely z papíru, kartonu a vlnité lepenky	
• ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení	• ovládání prostorových modelů	
• ČSP-9-2-03p provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• drobné opravy školních pomůcek	
• ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• používat vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí • používat vhodné osobní ochranné pomůcky • dodržovat základní zásady bezpečnosti při práci • poskytnout první pomoc při úrazu pracovním nářadím	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Pěstitelské práce, chovatelství		
žák • ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	**Školní pozemek** • zpracování půdy na podzim a na jaře • pěstovat plodovou a cibulovou zeleninu • péče o okrasné keře • ošetřování květin na záhonech • řez a úprava květin do vázy • rychlení výsadby – pařeniště, fólie – orientačně, dle možností • zásady správné zálivky a přihnojování • zakládání kompostu	Environmentální výchova – Ekosystémy – (význam pole, způsoby hospodaření na nich) Environmentální výchova – Základní podmínky života (změny v potřebě zemědělské půdy) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (originalita, tvořivost) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a

	• boj proti škůdcům zeleniny a brambor • sklizeň a skladování ovoce a zeleniny • vycházky – pole (okopaniny, obilniny – význam, zpracování) • exkurze - zahradnictví • péče o životní prostředí – význam pro člověka a život na zemi	životní prostředí, odpady a příroda, ochrana přírody) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)
• ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	• přesazovat pokojové květiny (půda, květináče) • rozmnožovat květiny (dělením trsu, listovými, stonkovými, vrcholovými řízky) • poznávat různé druhy pokojových rostlin • jednoduchá vazba, aranžování • předpěstování sadby	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (originalita, tvořivost)
• ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• správné zacházení se zahradnickým nářadím • pomůcky a náčiní pro pěstování pokojových rostlin • pomůcky a nářadí pro pěstování zahradních rostlin • používání pracovního oděvu a obuvi • očištění pracovního nářadí, úklid • oprava pracovního nářadí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• chov zvířat v domácnosti • podmínky chovu • hygiena a bezpečnost při krmení a ošetřování domácích zvířat	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)

• ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	• dodržovat pokyny vyučujících pro práci • neohrožovat zdraví ostatních špatným postupem, manipulací s nářadím • poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném zvířetem • prevence před úrazy, způsobenými zvířaty • bezpečnost při pěstování jedovatých rostlin	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Provoz a údržba domácnosti		
žák • ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku	• provést a vyúčtovat běžný denní nákup • znát ceny běžných potravin	M
• ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	• orientace v provozu běžných domácích spotřebičů – varná konvice, mikrovlnná trouba, myčka na nádobí • kultura bydlení – rozlišovat prvky bytového zařízení • kultura oblékání	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu	• údržba oděvů – praní, čistění • hygiena sociálního zařízení – WC, sprchy • údržba podlahovin • utírání prachu, čištění nábytku	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení)

• ČSP-9-4-03p používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	• běžné úklidové prostředky a jejich užití • prostředky na mytí nádobí, na praní prádla, leštění nábytku, mytí podlahy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	• kosmetika rukou, obličeje a nohou • kultura oblékání – rozlišit oblečení do školy a na volný čas • bezpečnost a ochrana zdraví při práci • první pomoc při úrazu elektrickým proudem, při říznutí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Příprava pokrmů		
žák • ČSP-9-2-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• využívání a obsluha kuchyňských spotřebičů • zacházet správně s nástroji, nářadím a kuchyňskými spotřebiči • dodržovat bezpečnostní pravidla	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání)
• ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• saláty, pomazánky • rychlé občerstvení – chlebíčky, jednohubky • topinky, tousty • dezerty – pěna, krém, pudink • nákyp • nápoje • používání kuchařské knihy	

• ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	• obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• používání správných mycích prostředků • poskytnout první pomoc při říznutí, opaření	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)
Práce s laboratorní technikou		
žák • ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	• základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky, práce s návody, schémata zkoumání vlastností látek • měření fyzikálních veličin (délky, objemu, hmotnosti, hustoty, času, teploty) • pozorování a badatelské aktivity v přírodě • záznam výsledků pokusů	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) M, F, P
• ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	• pravidla a zásady práce při laboratorních činnostech	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	• první pomoc při úrazu v laboratoři	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)

Využití digitálních technologií		
žák • ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	• můj tablet/můj mobil – použití pro učení, pravidla užití pro zábavu, uživatelská rizika používání • návody k zařízením – schémata instrukcí, piktogramy	Inf Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	• připojit nabíječku k zařízení • ochrana zařízení – manipulace s nabíječkou	Inf Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	• můj tablet/můj mobil – použití pro učení, pravidla užití pro zábavu, uživatelská rizika používání	Inf Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	• ochrana zařízení – připojování (bezpečné a poučené), manipulace s nabíječkou • časté chyby/závady zařízení – práce s návodem, hlášení chyby a závady zařízení	Inf
• ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	• digitální stopa mého světa – ochrana dat a souborů v zařízení • zásady bezpečné práce s elektrickým zařízením a ochrana před úrazem elektrickým proudem • první pomoc: ošetření drobného poranění, přivolání pomoci, hlášení úrazů	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)

Vzdělávací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** **Ročník 7.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Práce s technickými materiály		
žák • ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	**Materiály** • poznat jejich vlastnosti • využití v praxi **Nástroje, nářadí a pomůcky na ruční opracování** • papír – nůž, dírkovač, čepele na řezání papíru • modelovací hmoty – formy, špachtle, rydla • dřevo – pilník, rašple, nebozez • kov – svěrák, štípací kleště • plast – pilka, nůžky, brusný papír • textil – elektrický šicí stroj, žehlička • vlna - háčky	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-1-01p provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	**<u>Práce s technickými materiály</u>** **Dřevo** • vrtání nebozezem, povrchová úprava barvením, lakováním • opracování pilníkem, rašplí **Kov** • rovnání plechu	P

	Plast • řezání, opilování	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady)
• ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	**Pracovní postupy** • pracovat podle návodu, popisu,obrázku **Technická dokumentace** • pracovat podle šablony, návodu, nákresu • dodržovat přesnost při práci	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) Vv M
• ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• technologické postupy podle zpracovávaného materiálu • vybrat vhodný způsob zpracování materiálu • zvolit správné pracovní pomůcky, nářadí a nástroje • tradice – zvykoslovné předměty v návaznosti na zvykosloví roku	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů) Vv, Čj
• ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost	• určit pracovní postup • vybrat správný materiál • použít vhodné nářadí, pomůcky a nástroje • provést praktickou činnost	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím;	**Bezpečnost práce** • správné zacházení s nářadím • dodržovat pokyny vyučujících, hygienická pravidla a předpisy • udržovat pořádek na pracovním místě **První pomoc**	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací

poskytne první pomoc při úrazu	• ošetření drobných poranění při práci s nářadím	schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti	**Práce s ostatními materiály** **Papír, kartón** • rozměřovat, stříhat, řezat • sešívat sešity, ořezávat okraje • rozlišovat druhy papír balící, novinový, průklepový, kreslící čtvrtky • zhotovovat obtížnější skládanky **Modelovací hmoty** • sádra – odlévat do formy, vyškrabovat vzor • barvit a lakovat hotové výrobky **Textil** • základní ruční stehy – přední, zadní, řetízkový, křížkový a smykovací steh • základy šití na stroji – navlékání nitě, šití podle čáry, bez nitě i s nití • žehlení různých druhů textilií **Příze** • Háčkování – řetízek, háček podle síly příze **Přírodniny** **Kombinace materiálů** **Výroba drobných oděvních a bytových doplňků** **Aplikace naučených pracovních postupů**	Vv, M Vv Vv, M P, Vv

• ČSP-9-1-05 zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• vyřešit jednoduché technické úkoly s výběrem materiálu, pracovního postupu	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• použít správné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní podle zpracovávaného materiálu	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku	• provést zadaný úkol správně • dovést práci do závěrečné fáze	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu	• dodržovat pracovní postup • neohrožovat špatnou manipulací s pomůckami, nástroji a náčiním ostatní spolužáky • poskytnout první pomoc při drobném poranění	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Design a konstruování		
žák • ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	• pracovat podle předlohy, návodu • používat vhodné nástroje a pomůcky • montáž a demontáž obtížnějších modelů z konstrukčních stavebnic z plastů, dřeva i z kovových stavebnic • složitější prostorové modely z papíru,	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) M

	kartonu a vlnité lepenky	
• ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení	• ovládání prostorových modelů	
• ČSP-9-2-03p provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• drobné opravy školních pomůcek	
• ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• používat vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí • používat vhodné osobní ochranné pomůcky • dodržovat základní zásady bezpečnosti při práci • poskytnout první pomoc při úrazu pracovním nářadím	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Pěstitelské práce, chovatelství		
žák • ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	**Školní pozemek** • zpracování půdy na podzim a na jaře • pěstovat plodovou a cibulovou zeleninu • péče o okrasné keře • ošetřování květin na záhonech • řez a úprava květin do vázy • rychlení výsadby – pařeniště, fólie – orientačně, dle možností • zásady správné zálivky a přihnojování • zakládání kompostu • boj proti škůdcům zeleniny a brambor • sklizeň a skladování ovoce a zeleniny • vycházky – pole (okopaniny, obilniny –	Environmentální výchova – Ekosystémy – (význam pole, způsoby hospodaření na nich) Environmentální výchova – Základní podmínky života (změny v potřebě zemědělské půdy) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (originalita, tvořivost) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, odpady a příroda, ochrana přírody)

	význam, zpracování) • exkurze - zahradnictví • péče o životní prostředí – význam pro člověka a život na zemi	Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)
• ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	• přesazovat pokojové květiny (půda, květináče) • rozmnožovat květiny (dělením trsu, listovými, stonkovými, vrcholovými řízky) • poznávat různé druhy pokojových rostlin • jednoduchá vazba, aranžování • předpěstování sadby	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (originalita, tvořivost)
• ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• správné zacházení se zahradnickým nářadím • pomůcky a náčiní pro pěstování pokojových rostlin • pomůcky a nářadí pro pěstování zahradních rostlin • používání pracovního oděvu a obuvi • očištění pracovního nářadí, úklid • oprava pracovního nářadí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• chov zvířat v domácnosti • podmínky chovu • hygiena a bezpečnost při krmení a ošetřování domácích zvířat	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a	• dodržovat pokyny vyučujících pro práci • neohrožovat zdraví ostatních špatným postupem, manipulací s nářadím	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)

bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	• poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném zvířetem • prevence před úrazy, způsobenými zvířaty • bezpečnost při pěstování jedovatých rostlin	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Provoz a údržba domácnosti		
žák • ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku	• provést a vyúčtovat běžný denní nákup • znát ceny běžných potravin	M
• ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	• orientace v provozu běžných domácích spotřebičů – varná konvice, mikrovlnná trouba, myčka na nádobí • kultura bydlení – rozlišovat prvky bytového zařízení • kultura oblékání	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu	• údržba oděvů – praní, čistění • hygiena sociálního zařízení – WC, sprchy • údržba podlahovin • utírání prachu, čištění nábytku	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-4-03p používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	• běžné úklidové prostředky a jejich užití • prostředky na mytí nádobí, na praní prádla, leštění nábytku, mytí podlahy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-4-04p dodržuje		

základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	• kosmetika rukou, obličeje a nohou • kultura oblékání – rozlišit oblečení do školy a na volný čas • bezpečnost a ochrana zdraví při práci • první pomoc při úrazu elektrickým proudem, při říznutí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Příprava pokrmů		
žák • ČSP-9-2-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• využívání a obsluha kuchyňských spotřebičů • zacházet správně s nástroji, nářadím a kuchyňskými spotřebiči • dodržovat bezpečnostní pravidla	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání)
• ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• saláty, pomazánky • rychlé občerstvení – chlebíčky, jednohubky • topinky, tousty • dezerty – pěna, krém, pudink • nákyp • nápoje • používání kuchařské knihy	
• ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	• obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČSP-9-5-04 dodržuje	• používání správných mycích prostředků	

zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• poskytnout první pomoc při říznutí, opaření	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)
Práce s laboratorní technikou		
žák • ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	• základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky, práce s návody, schémata zkoumání vlastností látek • měření fyzikálních veličin (délky, objemu, hmotnosti, hustoty, času, teploty) • pozorování a badatelské aktivity v přírodě • záznam výsledků pokusů	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) M, F, P
• ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	• pravidla a zásady práce při laboratorních činnostech	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	• první pomoc při úrazu v laboratoři	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)

Využití digitálních technologií		
žák • ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	• můj tablet/můj mobil – použití pro učení, pravidla užití pro zábavu, uživatelská rizika používání • návody k zařízením – schémata instrukcí, piktogramy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	• připojit nabíječku k zařízení • ochrana zařízení – manipulace s nabíječkou	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	• můj tablet/můj mobil – použití pro učení, pravidla užití pro zábavu, uživatelská rizika používání	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	• ochrana zařízení – připojování (bezpečné a poučené), manipulace s nabíječkou • časté chyby/závady zařízení – práce s návodem, hlášení chyby a závady zařízení	
• ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	• digitální stopa mého světa – ochrana dat a souborů v zařízení • zásady bezpečné práce s elektrickým zařízením a ochrana před úrazem elektrickým proudem • první pomoc: ošetření drobného poranění, přivolání pomoci, hlášení úrazů	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)

<table>
<tr><td colspan="3">Vzdělávací předmět:
PRACOVNÍ ČINNOSTI

Ročník 8.</td></tr>
<tr><td>Minimální doporučená úroveň</td><td>Školní výstupy</td><td>Průřezová témata,
vazby a přesahy</td></tr>
<tr><td colspan="3">Práce s technickými materiály</td></tr>
<tr><td>žák
• ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech</td><td>Materiály
• poznat jejich vlastnosti
• využití v praxi
Nástroje, nářadí a pomůcky na ruční opracování
• papír – nůžky, navlhčovač, šablony, dutý průbojník, knihařský nůž
• dřevo – pila (děrovka, lupenková, rámová), truhlářské kladivo, štětec,stěrka,dláto,vrut,hoblík
• kov – posuvné měřidlo, průbojník, pila na kov, šroubovitý vrták, vrtačka, přítažník, sekáč, elektrické pájedlo
• plast – pilka, brusný papír
• textil – elektrický šicí stroj, žehlička
• příze – háčky, jehlice</td><td>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)</td></tr>
<tr><td>• ČSP-9-1-01p provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</td><td>Dřevo
• poznávat nejužívanější druhy dřev a řeziva
• měřit a upínat
• řezat (děrovkou,lupenkovou pilou, rámovou pilou)</td><td>P, M</td></tr>
</table>

	• vrtat vrtačkou a pilovat • dlabat a hoblovat • spojovat klihem, lepením, vruty, hřebíky • spojovat plátováním, čepováním, kolíkováním • povrchově upravovat nátěry, laky **Plast** • znát nejběžnější druhy plastů (pvc, polystyrén) • zvládnout řezání a lepení • tradice a řemesla • zvykosloví a průběh v návaznosti na český národopis • druhy a historie jednotlivých řemesel v návaznosti na probíraný materiál – knihaři, truhláři, kováři, zahradníci, instalatéři….	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení) D
• ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	**Pracovní postupy** • pracovat podle návodu, popisu, obrázku **Technická dokumentace** • pracovat podle šablony, návodu, nákresu • dodržovat přesnost při práci	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) Vv M
• ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• technologické postupy podle zpracovávaného materiálu • vybrat vhodný způsob zpracování materiálu • zvolit správné pracovní pomůcky, nářadí a nástroje • tradice – zvykoslovné předměty	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů) Vv, Čj

	v návaznosti na zvykosloví roku	
• ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost	• určit pracovní postup • vybrat správný materiál • použít vhodné nářadí, pomůcky a nástroje • provést praktickou činnost	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	**Bezpečnost práce** • správné zacházení s nářadím • dodržovat pokyny vyučujících, hygienická pravidla a předpisy • udržovat pořádek na pracovním místě **První pomoc** • ošetření drobných poranění při práci s nářadím	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti	**<u>Práce s ostatními materiály</u>** **Papír, kartón** • zhotovovat knížku s pevným hřbetem a vazbou do plátna • opravovat poškozené knihy, školní mapy a obrazy • zhotovovat modely geometrických těles • dekorace z papíru **Modelovací hmoty** • tvarování, popř. odlévání z pilinové kaše, keramické hlíny, modelitu • prostorové modely z kašírované hmoty **Textil** • základní ruční stehy – přední, zadní, řetízkový, perličkový, krokvičkový, křížkový, smykovací steh, plné vyšívání,	Vv, M Vv Vv, M

	aplikace, ažury, skrytý steh, zapošívání • výroba a rozdělení příze a textilií, text. vazby • opravy oděvů – knoflíková dírka, háčky, zip, • práce s jednoduchým střihem – vytažení střihu z přílohy, spotřeba látky, zkoušení a úprava výrobků, kultura odívání • šití tunýlku, založení sukně (kalhot), našití kapsy, záplaty, látání • druhy tkanin, • základy šití na stroji – navlékání nitě, šití podle čáry, bez nitě i s nití, entlování **Přírodniny** • tvorba dekorací • vazba z přírodnin • tradiční zvykoslovné předměty – vánoční, velikonoční **Kůže** • podle jednoduchého střihu zhotovit drobné bytové a oděvní doplňky **Kombinace materiálů** **Výroba drobných oděvních a bytových doplňků** • patchwork**,** taška, polštář, založení délky závěsů, záclon… **Aplikace naučených pracovních postupů**	P, Vv
• ČSP-9-1-05 zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• vyřešit jednoduché technické úkoly s výběrem materiálu, pracovního postupu	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)

• ČSP-9-1-05 správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• použít správné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní podle zpracovávaného materiálu	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku	• provést zadaný úkol správně • dovést práci do závěrečné fáze	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu	• dodržovat pracovní postup • neohrožovat špatnou manipulací s pomůckami, nástroji a náčiním ostatní spolužáky • poskytnout první pomoc při drobném poranění	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Design a konstruování		
žák • ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	**Práce elektromontážní** • zapojit a obsluhovat elektrické spotřebiče • vkládat baterie do elektrických spotřebičů • pracovat na PC	F
• ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení	• sestavovat modely z různých kombinací materiálů • sestavovat prostorové složitější modely z kartónových vystřihovánek	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-9-2-03p provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• obsluha a údržba PC • obsluha a údržba radiopřijímače	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)

• ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• dodržovat základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči • poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Pěstitelské práce, chovatelství		
žák • ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	**Školní pozemek** • jarní a podzimní práce na zahradě • úprava půdy • úprava záhonů • zakládání a ošetřování kompostu • zásady správného hnojení – chlévská mrva, průmyslová hnojiva • kořenová zelenina – výsev, jednocení • košťálová zelenina – předpěstování sazenic, výsadba, péče o ni • pěstovat a množit jahody • sklizeň a správné skladování ovoce a zeleniny • ošetřování trávníků • boj proti škůdcům ovoce a zeleniny • květiny – pěstovat letničky, dvouletky, trvalky • vycházky – park, les – okrasné a lesní dřeviny • sběr léčivých bylin – herbář • rostliny škodlivé - jedovaté • exkurze - zahradnictví	P Environmentální výchova – Ekosystémy – (význam pole, způsoby hospodaření na nich) Environmentální výchova – Základní podmínky života (změny v potřebě zemědělské půdy) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (originalita, tvořivost) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, odpady a příroda, ochrana přírody) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)

	• péče o životní prostředí – vliv zemědělské výroby na kvalitu půdy, vody a ovzduší	
• ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	**Interiér** • přesazovat pokojové květiny (půda, květináče) • pečovat o pokojové květiny – kypřit, plít, zalévat, přihnojovat, přesazovat • rozmnožovat květiny ze semen	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení) Environmentální výchova – Základní podmínky života (propojenost složek
• ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• správné zacházení se zahradnickým nářadím • pomůcky a náčiní pro pěstování pokojových rostlin • pomůcky a nářadí pro pěstování zahradních rostlin • používání pracovního oděvu a obuvi • očištění pracovního nářadí, úklid • oprava pracovního nářadí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• chov zvířat v domácnosti • podmínky chovu • hygiena a bezpečnost při krmení a ošetřování domácích zvířat	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	• dodržovat pokyny vyučujících pro práci • neohrožovat zdraví ostatních špatným postupem, manipulací s nářadím • poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném zvířetem • prevence před úrazy, způsobenými zvířaty • bezpečnost při pěstování jedovatých rostlin	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů

		problémů)
Provoz a údržba domácnosti		
žák • ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku	• provoz domácnosti – voda, teplo, světlo • úklid bytu • rozpočet domácnosti, domácí účetnictví • bezpečnost v domácnosti • odpady v domácnosti – ekologie	M Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, odpady a příroda, ochrana přírody)
• ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	• praní textilu – třídění prádla, ruční praní, obsluha automatické pračky, druhy praček, prací prostředky, odstraňování skvrn, • žehlení textilií – správné nastavení teploty žehličky podle druhu textilu, druhy žehliček • ukládání šatstva • obsluha běžných spotřebičů v domácnosti – podle aktuálního vybavení školy – varná konvice, šlehač, mixér, toustovač, el. vařič, mikrovlnná trouba, gril, pekárna chleba, myčka nádobí, sušička na ovoce, automatická pračka,….	F Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu	• údržba oděvů – praní, čistění • hygiena sociálního zařízení – WC, sprchy • údržba podlahovin • utírání prachu, čištění nábytku • malířské práce – barvy, tapetování • natěračské práce – nátěrové hmoty, ředidla, odstraňování starého nátěru, postup natírání • domácí dílna – základní vybavení	M, VV Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení)

• ČSP-9-4-03p používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	• běžné úklidové prostředky a jejich užití • prostředky na mytí nádobí, na praní prádla, leštění nábytku, mytí podlahy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	• bezpečnost práce při styku s chemikáliemi • první pomoc při úrazu elektrickým proudem	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Příprava pokrmů		
žák • ČSP-9-2-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• využívání a obsluha kuchyňských spotřebičů • zacházet správně s nástroji, nářadím a kuchyňskými spotřebiči • dodržovat bezpečnostní pravidla	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání)
• ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	**pokrmy podle potravin:** • mléko • vejce • med • ovoce • zelenina • houby • maso • cukr • tuky • koření • jídelníček	P Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání)

	• nádobí • vaření podle kuchařské knihy	
• ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	• obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• používání správných mycích prostředků • poskytnout první pomoc při říznutí, opaření	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)
Práce s laboratorní technikou		
žák • ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	• základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky, práce s návody, schémata zkoumání vlastností látek • měření fyzikálních veličin (délky, objemu, hmotnosti, hustoty, času, teploty) • pozorování a badatelské aktivity v přírodě • záznam výsledků pokusů	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) M, F, P
• ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	• pravidla a zásady práce při laboratorních činnostech	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	• první pomoc při úrazu v laboratoři	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)

Svět práce		
žák • ČSP-9-8-01p zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách	• trh práce – povolání lidí • druhy pracovišť • charakter a druhy pracovních činností • požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní	Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí Výchova dem. občana – Občan, občanská společnost a stát Multikulturní výchova – Lidské vztahy
• ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života	• volba profesní orientace • základní principy • osobní cíle a zájmy • tělesný a zdravotní stav • osobní vlastnosti a schopnosti • vlivy na volbu profesní orientace	Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí
• ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	• práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • možnosti vzdělávání • náplň učebních a studijních oborů • informace o dalším vzdělávání • způsoby hledání	
• ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské	• práva vyplývající z pracovního poměru povinnosti vyplývající z pracovního poměru • pohovor u zaměstnavatele • pohovor na úřad práce • informační základna pro volbu povolání • problémy nezaměstnanosti • úřady práce • drobné a soukromé podnikání	Čj Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí Výchova dem. občana – Občan, občanská společnost a stát

pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání		
Využití digitálních technologií		
žák • ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	• můj tablet/můj mobil – použití pro učení, pravidla užití pro zábavu, uživatelská rizika používání • návody k zařízením – schémata instrukcí, piktogramy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	• připojit nabíječku k zařízení • ochrana zařízení – manipulace s nabíječkou	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	• můj tablet/můj mobil – použití pro učení, pravidla užití pro zábavu, uživatelská rizika používání	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	• ochrana zařízení – připojování (bezpečné a poučené), manipulace s nabíječkou • časté chyby/závady zařízení – práce s návodem, hlášení chyby a závady zařízení	
• ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	• digitální stopa mého světa – ochrana dat a souborů v zařízení • zásady bezpečné práce s elektrickým zařízením a ochrana před úrazem elektrickým proudem • první pomoc: ošetření drobného poranění, přivolání pomoci, hlášení úrazů	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)

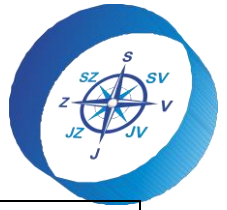

Vzdělávací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** **Ročník 9.**		
Minimální doporučená úroveň	**Školní výstupy**	**Průřezová témata, vazby a přesahy**
Práce s technickými materiály		
žák • ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	**Materiály** • poznat jejich vlastnosti • využití v praxi **Nástroje, nářadí a pomůcky na ruční opracování** • papír – nůžky, navlhčovač, šablony, dutý průbojník, knihařský nůž • dřevo – pila (děrovka, lupenková, rámová), truhlářské kladivo, štětec, stěrka, dláto, vrut, hoblík • kov – posuvné měřidlo, průbojník, pila na kov, šroubovitý vrták, vrtačka, přítažník, sekáč, elektrické pájedlo • plast – pilka, brusný papír • textil – elektrický šicí stroj, žehlička • příze – háčky, jehlice	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-1-01p provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	**Dřevo** • poznávat nejužívanější druhy dřev a řeziva • měřit a upínat • řezat (děrovkou,lupenkovou pilou, rámovou pilou)	P, M

	• vrtat vrtačkou a pilovat • dlabat a hoblovat • spojovat klihem, lepením, vruty, hřebíky • spojovat plátováním, čepováním, kolíkováním • povrchově upravovat nátěry, laky **Kov** • poznat základní kovové materiály (litina, ocel, měď, hliník, zinek, cín) • poznat vlastnosti drátu, plechu • zvládnout činnosti: orýsování, ohýbání, štípání, stříhání, rovnání, tepání, měření posuvným měřidlem, probíjení, řezání, pilování, pájení, nýtování, spojování šrouby, závity, povrchové úpravy, koroze **Plast** • znát nejběžnější druhy plastů (PVC, polystyrén, polyetylén) • zvládnout řezání, vrtání, broušení, lepení, tvarování a spojování teplem **Sklo** • řezání skla • zasklívání obrázků	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	**Pracovní postupy** • pracovat podle návodu, popisu, obrázku **Technická dokumentace** • pracovat podle šablony, návodu, nákresu • dodržovat přesnost při práci	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) Vv M

• ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• technologické postupy podle zpracovávaného materiálu • vybrat vhodný způsob zpracování materiálu • zvolit správné pracovní pomůcky, nářadí a nástroje	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů) Vv, Čj
• ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost	• určit pracovní postup • vybrat správný materiál • použít vhodné nářadí, pomůcky a nástroje • provést praktickou činnost	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	**Bezpečnost práce** • správné zacházení s nářadím • dodržovat pokyny vyučujících, hygienická pravidla a předpisy • udržovat pořádek na pracovním místě **První pomoc** • ošetření drobných poranění při práci s nářadím	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti	**Práce s ostatními materiály** **Papír, kartón** • zhotovovat knížku s pevným hřbetem a vazbou do plátna • opravovat poškozené knihy, školní mapy a obrazy • zhotovovat modely geometrických těles • dekorace z papíru **Modelovací hmoty** • tvarování, popř. odlévání z pilinové kaše, keramické hlíny, modelitu • prostorové modely z kašírované hmoty	Vv, M Vv

	Textil • základní ruční stehy – přední, zadní, řetízkový, perličkový, krokvičkový, křížkový, smykovací steh, plné vyšívání, aplikace, ažury, skrytý steh, zapošívání • výroba a rozdělení příze a textilií, text. vazby • opravy oděvů – knoflíková dírka, háčky, zip, • práce s jednoduchým střihem – vytažení střihu z přílohy, spotřeba látky, zkoušení a úprava výrobků, kultura odívání • šití tunýlku, založení sukně (kalhot), našití kapsy, záplaty, látání • druhy tkanin, • základy šití na stroji – navlékání nitě, šití podle čáry, bez nitě i s nití, entlování **Přírodniny** • tvorba dekorací • vazba z přírodnin • tradiční zvykoslovné předměty – vánoční, velikonoční **Příze** • háčkování – krátký sloupek, háček podle síly příze • tkaní na kartonu, na hřebenovém stávku – popř. kolíkovém nebo dvoulistém stavu • niťáky, popř. drhání **Kůže** • podle jednoduchého střihu zhotovit drobné bytové a oděvní doplňky	Vv, M P, Vv

	Kombinace materiálů **Výroba drobných oděvních a bytových doplňků** • patchwork**,** taška, polštář, založení délky závěsů, záclon **Aplikace naučených pracovních postupů** **Tradice a řemesla** • Zvykosloví a průběh v návaznosti na český národopis • Druhy a historie jednotlivých řemesel v návaznosti na probíraný materiál – knihaři, truhláři, kováři, zahradníci, instalatéři….	
• ČSP-9-1-05 zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• vyřešit jednoduché technické úkoly s výběrem materiálu, pracovního postupu	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• použít správné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní podle zpracovávaného materiálu	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku	• provést zadaný úkol správně • dovést práci do závěrečné fáze	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
• ČSP-9-1-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce,	• dodržovat pracovní postup • neohrožovat špatnou manipulací s pomůckami, nástroji a náčiním ostatní spolužáky	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální

poskytuje první pomoc při drobném úrazu	• poskytnout první pomoc při drobném poranění	rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Design a konstruování		
žák • ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	**<u>Práce elektromontážní</u>** • zapojit a obsluhovat elektrické spotřebiče • vkládat baterie do elektrických spotřebičů • pracovat na PC	F
• ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení	• sestavovat modely z různých kombinací materiálů • sestavovat prostorové složitější modely z kartónových vystřihovánek	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-9-2-03p provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• obsluha a údržba PC • obsluha a údržba radiopřijímače	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)
• ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• dodržovat základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči • poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Pěstitelské práce, chovatelství		
žák • ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	**Školní pozemek** • jarní a podzimní práce na zahradě • úprava půdy • úprava záhonů • zakládání a ošetřování kompostu	P Environmentální výchova – Ekosystémy – (význam pole, způsoby hospodaření na nich) Environmentální výchova – Základní

	• zásady správného hnojení – chlévská mrva, průmyslová hnojiva • kořenová zelenina – výsev, jednocení • košťálová zelenina – předpěstování sazenic, výsadba, péče o ni • pěstovat a množit jahody • sklizeň a správné skladování ovoce a zeleniny • ošetřování trávníků • boj proti škůdcům ovoce a zeleniny • květiny – pěstovat letničky, dvouletky, trvalky • vycházky – park, les – okrasné a lesní dřeviny • sběr léčivých bylin – herbář • rostliny škodlivé - jedovaté • exkurze - zahradnictví • péče o životní prostředí – vliv zemědělské výroby na kvalitu půdy, vody a ovzduší	podmínky života (změny v potřebě zemědělské půdy) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita (originalita, tvořivost) Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, odpady a příroda, ochrana přírody) Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení) Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)
• ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	**Interiér** • přesazovat pokojové květiny (půda, květináče) • pečovat o pokojové květiny – kypřit, plít, zalévat, přihnojovat, přesazovat • rozmnožovat květiny ze semen	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení) Environmentální výchova – Základní podmínky života (propojenost složek
• ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• správné zacházení se zahradnickým nářadím • pomůcky a náčiní pro pěstování	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění,

	pokojových rostlin • pomůcky a nářadí pro pěstování zahradních rostlin • používání pracovního oděvu a obuvi • očištění pracovního nářadí, úklid • oprava pracovního nářadí	řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• chov zvířat v domácnosti • podmínky chovu • hygiena a bezpečnost při krmení a ošetřování domácích zvířat	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	• dodržovat pokyny vyučujících pro práci • neohrožovat zdraví ostatních špatným postupem, manipulací s nářadím • poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném zvířetem • prevence před úrazy způsobenými zvířaty • bezpečnost při pěstování jedovatých rostlin	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
Provoz a údržba domácnosti		
žák • ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku	• provoz domácnosti – voda, teplo, světlo • úklid bytu • rozpočet domácnosti, domácí účetnictví • bezpečnost v domácnosti • odpady v domácnosti – ekologie	M Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, odpady a příroda, ochrana přírody)
• ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní	• praní textilu – třídění prádla, ruční praní, obsluha automatické pračky, druhy praček,	F

postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	prací prostředky, odstraňování skvrn, • žehlení textilií – správné nastavení teploty žehličky podle druhu textilu, druhy žehliček • ukládání šatstva • obsluha běžných spotřebičů v domácnosti – podle aktuálního vybavení školy – varná konvice, šlehač, mixér, toustovač, el. vařič, mikrovlnná trouba, gril, pekárna chleba, myčka nádobí, sušička na ovoce, automatická pračka,….	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Kreativita – Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti)
• ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu	• zámečnické práce – druhy zámků, pořízení duplikátu klíče, závěs • instalatérské práce – ventil, splachovací soustava, sifon • stavební práce - pomůcky, druhy malt, podlahové krytiny • elektrikářské práce – výměna žárovky, baterií, manipulace s el. šňůrou, domácí spotřebiče, bezpečnost – jističe, pojistky	M, F Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-4-03p používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	• běžné úklidové prostředky a jejich užití • prostředky na mytí nádobí, na praní prádla, leštění nábytku, mytí podlahy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti pro učení)
• ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	• bezpečnost práce při styku s chemikáliemi • první pomoc při úrazu elektrickým proudem	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)

Příprava pokrmů		
žák • ČSP-9-2-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• využívání a obsluha kuchyňských spotřebičů • zacházet správně s nástroji, nářadím a kuchyňskými spotřebiči • dodržovat bezpečnostní pravidla	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání)
• ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• pokrmy rozdělené podle přípravy • předkrmy studené i teplé • polévky • přílohy a doplňky k jídlu • masa – pečení, vaření, dušení, grilování…. • omáčky • moučníky • nápoje • racionální strava – makrobiotika, vegetariánství • vaření podle kuchařské knihy • konzervování ovoce – zavařování, mražení • výběr, nákup a skladování potravin • úprava za studena, za tepla, zahušťování, ochucování, zdobení… • sestavení menu podle rozpočtu	P, VZ Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání)
• ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	• obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)

• ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• používání správných mycích prostředků • poskytnout první pomoc při říznutí, opaření	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)
Práce s laboratorní technikou		
žák • ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	• základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky, práce s návody, schémata zkoumání vlastností látek • měření fyzikálních veličin (délky, objemu, hmotnosti, hustoty, času, teploty) • pozorování a badatelské aktivity v přírodě • záznam výsledků pokusů	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů) Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) M, F, P
• ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	• pravidla a zásady práce při laboratorních činnostech	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	• první pomoc při úrazu v laboratoři	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)
Svět práce		
žák • ČSP-9-8-01p zná pracovní činnosti vybraných profesí a má	• trh práce – povolání lidí • druhy pracovišť • charakter a druhy pracovních činností • požadavky kvalifikační, zdravotní,	Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí Výchova dem. občana – Občan, obč. společnost a stát

přehled o učebních oborech a středních školách	osobnostní	Multikulturní výchova – Lidské vztahy
• ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života	• volba profesní orientace • základní principy • osobní cíle a zájmy • tělesný a zdravotní stav • osobní vlastnosti a schopnosti • vlivy na volbu profesní orientace	Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí
• ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	• práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • možnosti vzdělávání • náplň učebních a studijních oborů • informace o dalším vzdělávání • způsoby hledání	
• ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	• práva vyplývající z pracovního poměru povinnosti vyplývající z pracovního poměru • pohovor u zaměstnavatele • pohovor na úřadu práce • informační základna pro volbu povolání • problémy nezaměstnanosti • úřady práce • drobné a soukromé podnikání	Čj Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí Výchova dem. občana – Občan, obč. společnost a stát

Využití digitálních technologií		
žák • ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	• můj tablet/můj mobil – použití pro učení, pravidla užití pro zábavu, uživatelská rizika používání • návody k zařízením – schémata instrukcí, piktogramy	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení) Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	• připojit nabíječku k zařízení • ochrana zařízení – manipulace s nabíječkou	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	• můj tablet/můj mobil – použití pro učení, pravidla užití pro zábavu, uživatelská rizika používání	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)
• ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	• ochrana zařízení – připojování (bezpečné a poučené), manipulace s nabíječkou • časté chyby/závady zařízení – práce s návodem, hlášení chyby a závady zařízení	
• ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	• digitální stopa mého světa – ochrana dat a souborů v zařízení • zásady bezpečné práce s elektrickým zařízením a ochrana před úrazem elektrickým proudem • první pomoc: ošetření drobného poranění, přivolání pomoci, hlášení úrazů	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (rozhodování a řešení problémů)

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Struktura ŠVP umožňuje zaměřit se při hodnocení žáků na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích předmětů a na konkretizované výstupy, které tvoří vzdělávací výstup ke konkrétnímu učivu v jednotlivých ročnících v jednotlivých předmětech, které byly tvořeny s přihlédnutím ke specifickým potřebám žáků tak, aby vybavily žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů – klíčovými kompetencemi. Při hodnocení se zaměříme přímo na dílčí kompetence jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělání.

Pro žáky s LMP je charakteristické, že v testech nedosahují takové úrovně, jaké by mohli, kdyby byly využity adekvátní postupy zjišťování výsledků učení. Jedním z nutných opatření je prodloužení času (aby si žáci mohli vícekrát přečíst zadání úkolu).

V případě ústního projevu umožnit žákovi s LMP dostatek času na zpracování odpovědi. Vede to ke snížení napětí, posilujeme a budujeme tak samostatné myšlení žáka s LMP.

Bez ohledu na to, jaký typ ověřování vědomostí žáka učitel volí, je důležité, aby bylo zadání pro žáka jasné, dobře čitelné a jednoduché.

Pro písemné odpovědi žáků je možné využívat počítač.

Je důležité dát žákovi dostatek příležitostí, aby se projevil, prezentoval svoje vědomosti.

Učitel by se měl vyvarovat užívání pro daného žáka nevhodné zkušební techniky (např. testu, ústního zkoušení, rozhovoru), které jej prokazatelně zatěžují nebo stresují.

Pokud jde o žáka, který pracuje na hranici svých funkčních možností a nesplňuje daná kritéria, hodnotíme podle jeho funkčního stupně možností, nikoliv podle stupně známek.
Snažíme se umožnit žákovi poznat své silné a slabé stránky.

6.1.2 ZPŮSOBY HODNOCENÍ

- Hodnocení žáků učitelem probíhá přímo v průběhu výchovně vzdělávacího procesu a souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období. Poskytuje žákovi zpětnou vazbu o tom, s jakým úspěchem se mu podařilo dosáhnout konkretizovaných výstupů.
- Při hodnocení žáka je možné použít všech vhodných forem a metod, které jsou plně v kompetenci učitele. Je nutné zohlednit specifické zvláštnosti žáků, individuální vlohy a vlastnosti žáků s LMP.
- Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, s přihlédnutím k individuálním potřebám a možnostem žáka.
- Hodnocení musí být pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- Každé pololetí se vydává žákovi *vysvědčení.*
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno *klasifikací, slovně nebo kombinací obou způsobů.* O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.
- *Klasifikace* je vyjádřena tradiční pětistupňovou stupnicí.
- *Slovní hodnocení* zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení snahy žáka a jeho přístupu ke vzdělávání s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem. V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, jeho vzdělávacím, zdravotním a osobnostním zvláštnostem, předpokladům a k věku žáka. O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Při hodnocení žáka je možné použít i kombinaci klasifikace a slovního hodnocení, pokud to vyžaduje druh postižení žáka.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Formativní hodnocení podporuje rozvoj kompetence k učení a poskytuje okamžitou zpětnou vazbu. Je zaměřené na průběžné interaktivní hodnocení vzdělávacích pokroků žáka
- Sebehodnocení je využíváno při hodnocení dosažených klíčových kompetencí. Jedním z hlavních cílů pedagogické práce je umožnit žákovi podílet se na vlastním hodnocení.
- Naší snahou je oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek a naopak posilovat motivaci vnitřní, která je podporována žákovým vlastním sebehodnocením. Pro rozvoj sebehodnocení využívá učitel činnosti, při nichž lze hodnotit žákův výkon. Doplňuje a rozšiřuje ostatní formy hodnocení učitelem a klasifikaci. Týká se jednak samotného

výsledku práce (podařilo … nepodařilo se mi…), ale především procesu, kterým si žák prošel (v průběhu práce jsem využil..., přemýšlel..., vyhledal..., ptal se..., bylo pro mě těžké..., soustředil jsem se..., bránilo mi..., potřeboval bych ...).

6.1.3 KRITÉRIA HODNOCENÍ

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou zformulována ve vnitřním klasifikačním řádu školy, který je součástí **školního řádu.**

Toto hodnocení je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

Vnitřní klasifikační řád školy stanoví zejména:

- zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- stupně hodnocení prospěchu v povinných a v nepovinných předmětech a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, předem stanovená kritéria
- zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií
- zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace hodnocení a klasifikace
- způsob získávání podkladů pro hodnocení
- podrobnosti o komisionálních zkouškách a opravných zkouškách
- způsob hodnocení žáků v zájmových útvarech
- zásady pro udělování výchovných opatření
- způsob hodnocení žáka při plnění povinné školní docházky formou individuální výuky

Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka, poskytnout mu zpětnou vazbu tak, aby se naučil vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků.
Za důležitý princip hodnocení a klasifikace žáka považuje ŠVP převahu pozitivní motivace.

6.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY (vlastní hodnocení školy)

Vlastní hodnocení školy je sebereflexí školy podle vytvořených kritérií a stanovených oblastí.
Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem ke stanoveným cílům. Výstupem celého procesu je sebehodnotící zpráva analytického charakteru. Poukazuje i na ty cíle, kterých nebylo dosaženo. Je příležitostí pro konstruktivní analýzu nedostatků a formuluje strategie. Umožňuje nastavit proces spolupráce a porozumění všech oslovených skupin s možností zpětného ovlivňování programu školy. S využitím kritické sebereflexe pak má naše škola možnost zvyšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Pravidla autoevaluace školy

Hodnocení bude zpracováno za období dvou školních roků, vždy do 31. října příslušného roku. Na přípravě a realizaci autoevaluace se podílí pracovní tým sestavený z učitelů zodpovědných za jednotlivé oblasti školní práce. Výstupem bude zpráva, která se stane součástí dokumentace školy a bude k dispozici partnerům školy, především pak rodičům a žákům.

Metody autoevaluace

Hodnocení žáků bude prováděno pomocí těchto nástrojů:

- formou analýz prospěchu žáků (pravidelně čtyřikrát ročně, v souladu s klasifikačním obdobím)
- formou samostatné práce žáků
- hodnocení výkonu žáků v jiných než vědomostních oblastech
- dotazníkové šetření

Hodnocení učitelů a vedení školy bude prováděno pomocí těchto nástrojů:

- hospitační činnost ředitelky školy, zástupců ředitelky školy
- sebehodnocení ředitelky školy a zástupců ředitelky školy (v souladu s vnitřním kontrolním systémem)
- pracovní rozhovory
- dotazníkové šetření (hodnocení učitelů žáky)

Oblasti autoevaluace:

- průběh vzdělávání - vlastní výuka (metody, náročnost, rozvíjení klíčových kompetencí)
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání učitelů
- podmínky ke vzdělávání - materiální, technické, hygienické a ekonomické podmínky
- spolupráce s rodiči, školskou radou, veřejností, klima školy (šikana, důvěra, respekt)
- úroveň výsledků práce školy - vzdělávací potřeby žáka, ekonomické zdroje

Cíle a indikátory autoevaluace

Zhodnocení stavu je cílem vlastního hodnocení se zpětnovazebním efektem.
Škola si stanovila na nejbližší období tyto dílčí cíle:

- zaměřit se na změnu způsobu výuky, aby výuka odpovídala vzdělávacím potřebám žáků, aby byla dostatečně stimulující, aby se dostatečně rozvíjely oborové dovednosti a klíčové kompetence, aby byla využívána pestrá škála metod a způsobů výuky apod.
- zlepšit materiální, technické, hygienické a ekonomické podmínky školy
- podporovat další vzdělávání učitelů v oblasti metodiky práce
- podporovat vznik tzv. spolupracujících skupin učitelů, kteří si navzájem poskytují zpětnou vazbu, konzultují, hospitují
- zvýšit zájem rodičů o chod školy zvýšením jejich účasti a jejich zapojením i do školních akcí

Indikátory kvality školy:

- vysoké procento žáků pokračujících ve studiu
- klima školy
- možnosti dalšího vzdělávání učitelů
- spokojenost rodičů a veřejnosti

Časový harmonogram pro školní rok:

září	- plán dalšího vzdělávání učitelů
	- hospitační činnost
listopad	- analýza prospěchu žáků formou přehledů tříd
prosinec	- kontrola plnění ŠVP
	- hospitační činnosti
leden	- analýza prospěchu žáků
únor	- hospitační činnosti
	- pracovní rozhovory
březen	- pracovní rozhovory, hospitační činnosti
	- dotazníkové šetření
duben	- analýzy prospěchu žáků
květen	- kontrola plnění ŠVP
červen	- analýzy prospěchu žáků
	- dotazníkové šetření
srpen	- zhodnocení ŠVP, plnění získávání klíčových kompetencí

Dotazníkové šetření, SWOT analýzy a jiná zjišťování vnějších a vnitřních podmínek budou zaměřeny především na tyto skupiny – žák, rodič, učitel, veřejnost. Budou prováděny ve čtyřletém cyklu, pokud situace nevyžádá okamžité řešení stavu.